

Gödöllő Város Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	25
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	29
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	70
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	95
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	105
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	112
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	116
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	118
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	98
1. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	119
2. Megvalósítás.....	137
A megvalósítás előkészítése.....	137
A megvalósítás folyamata.....	137
Monitoring és visszacsatolás.....	139
Nyilvánosság.....	139
Érvényesülés, módosítás	141
3. Elfogadás módja és dátuma.....	142

Helyi Esélyegyenlőségi Program

(HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Gödöllő Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Településünk bemutatása

A település nevének eredetéről több legenda maradt fenn. Leírását régebbi iratokban Gudullur, Geödöllő, Gedelle, Gedellő változatokban találjuk.

Gödöllő 1966. január 1-én városi rangra emelkedett. Ekkor kezdődött a város jelenlegi arculatának kialakulása. A rendszerváltás Gödöllő gazdasági életében jelentős változásokat hozott. Az 1950-ben idetelepített nagyipari létesítmények egy része elszorvadt, megnőtt a magánkézben lévő kisipari és szolgáltató intézmények száma. Megjelentek a „multik” is, az újonnan épített, zöldmezős beruházások sok új munkalehetőséget, illetve komoly adóbevételeket biztosítanak a város számára.

Gödöllő földrajzi helyzete

Gödöllő 64 km²-en, a Gödöllői dombvidéken terül el, ebből 16 km² a beépített terület. A város K-Ny irányú kiterjedése mintegy 10 km, É-D irányban 12 km. A város központja a nyugati városhatártól mintegy 2 km-re, az É-D és a K-Ny irányú fő közlekedési útvonalak kereszteződésében helyezkedik el. Az ipari területek a lakóterülettől elkülönülten helyezkednek el a város nyugati oldalán. A lakóterület nagyobb része családi házas beépítésű, a 10 500 háztartásból 4500 emeletes házakban, a város 6 kisebb-nagyobb, egymáshoz kapcsolódó lakótelepén helyezkedik el. A lakótelepek házai közül 2000 körül van a panelházi lakások száma. A családi

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

házas övezet tipikusan 7-800 m²-es telkekből áll, de vannak elhanyagolható mennyiségben sűrűbb beépítésű részek is 2 és 4 lakásos társasház formájában.

A város É-i, É-K-i területén jelentős méretű üdülőterület található, meredek, rosszul járható útviszonyok között, ennek ellenére jellemző az üdülőépületek lakáscélú használata.

A városközpont az elmúlt évtizedben épült újjá, a folyamat jelenleg is tart, a főbb utak mentén kisvárosi, fsz.+tt., fsz.+1em.+tt. megjelenési formában. A városban található néhány kiemelt jelentőségű műemléképület, amelyek közül a Grassalkovich-kastély, a Hamvay-kúria, és a Szent István Egyetem fő épülete külön említést érdemel. A város központjában az említett műemlékekhez és lakótelepekhez kapcsolódóan nagy kiterjedésű parkok találhatók.

A város belterülete ivóvízzel, telefonnal, villamos energiával és gázzal teljes mértékben ellátott, csatornázottsága mintegy 98%-os, a belterületi utaknak mintegy 75%-a pormentes.

A város „újból” (2013-tól) járási székhely, valamint a gödöllői statisztikai kistérség központja. Ennek megfelelően számos intézmény van, amely térségi feladatot lát el. Az ingázó munkavállalók mellett a térségi feladatokat ellátó intézmények jelentős számú látogatót vonzanak a városba. Ehhez kapcsolódnak még az oktatási és a kereskedelmi intézményeket látogató személyek. Durva becslés szerint a város nappali létszáma közel a duplája az éjszakainak.

A város kedvező közlekedési adottságokkal rendelkezik. A vasúti és buszcsatlakozás mellett HÉV köti össze Budapesttel, gépkocsival pedig autópálya és országos főútvonal vehető igénybe. A közlekedési hálózat minden forgalmat a központon keresztül vezet, emiatt a város központja túlszűfolt, csúcsidőben a forgalom a vasúti és a HÉV-kereszteződések miatt nagymértékben lelassul, olykor megbénul.

A város külterületén lévő mezőgazdasági célú területek egy része gyenge termőképességű szántó, gyeperő, igen nagy része állami és magántulajdonú erdő. Az elmúlt években a mezőgazdasági területeken több gazdasági célú épület épült, állattartási, tárolási célból. A korábban jelentős kiterjedésű gyümölcsösök újratelepítése lassan megkezdődött, nagyságuk az egyéb hasznosítású területekhez viszonyítva nem jelentős. A mezőgazdasági hasznosítású részekben mezőőri szolgálat nincs. A város területén két nagyobb és több kisebb vízfolyás található, mindkettő jelentős nagyságú duzzasztott tórendszer került kialakításra.

Stratégiai adottságok

Gödöllő fekvéséből adódó értékeinek jövőbeni alakulását alapvetően meghatározzák az európai, az országos, illetve a budapesti agglomeráció és a kistérségi összefüggések.

Az európai gazdasági és közigazgatási rendszerekbe történő integrálódás felértékeli az innovatív képességgel, rugalmassággal, jól képzett lakossággal, a közlekedési szempontból könnyen elérhető, infrastruktúrával teljesen ellátott településeket.

A város mind magyarországi, mind európai viszonylatban kiváló gazdaságföldrajzi pozíciót élvez. Az Európát átszelő tengelyek frekventált pontján fekszik, Budapest közvetlen szomszédságában.

Az önkormányzati gazdálkodás jelenlegi helyzetére a szűk mozgástér jellemző, s a központi gazdasági és közigazgatási intézkedések hatásainak kiszámíthatatlansága további bizonytalanságot visz a tervezésbe. Éppen ezért a saját értékek és erőforrások – a helyi anyagi és szellemi erők, az ingatlanvagyon – egységes keretbe foglalt minőségi fejlesztése és a források ehhez történő hozzárendelése képezi a településfejlesztés feladatát.

A Gödöllőn jelen lévő nagy szellemi és jövedelmi-vagyoni potenciál, valamint a vállalkozói magatartás és aktív életmód egy sajátos, eddig nem hasznosított gazdasági erőteret határoz meg, amelyben stratégiai időtávban nagy lehetőségek rejlenek:

- a tudásra épülő, kreatív tevékenységek bővítésében (például egészséggazdaság, tudásipar, idegenforgalom, szellemi műhelyek, oktatás, kultúra),
- a magas jövedelmű és igényű réteg, mint keresleti tényező szükségleteinek helyi kielégítésében, a helyi fogyasztói piac bővítésében.

A helyi gazdaság akkor működik jól, ha a keresleti és a kínálati oldal minél rövidebbre zárt, egyszerűbben fogalmazva, ha a lakhatási, a munkahelyi és a fogyasztói (vásárlói, rekreációs, szolgáltatást igénybe vevő stb.) funkció minél szélesebb köre egy helyen, jelesen a városban található. Minél inkább így van, annál erőteljesebb, magabiztosabb a helyi társadalom és gazdaság, annál kedvezőbb pozícióba tud kerülni külső partnerekkel szemben.

Gödöllő demográfiai adottságai

Gödöllő város állandó lakosainak száma 2017. évben 32 ezer fő fölött volt (1. számú táblázat), lakónépessége 33 ezer felett van (2. számú táblázat). A különbség az egyetemvároshoz köthető, az ideiglenes lakcímmel rendelkezők alkotják.

1. számú táblázat: Állandó lakosok száma							
Év		2012	2013	2014	2015	2016	2017
0-14 éves	férfi	2703	2704	2698	2660	2656	2650
	nő	2494	2453	2489	2459	2482	2437
	összes	5197	5157	5187	5119	5138	5087
15-17 éves	férfi	546	510	504	527	551	546
	nő	513	499	476	491	487	500
	összes	1059	1009	980	1018	1038	1046
18-59 éves	férfi	9187	9129	9068	8949	8859	8783
	nő	9459	9411	9328	9240	9161	9023
	összes	18646	18540	18396	18189	18020	17806
60-64 éves	férfi	911	922	956	979	986	998
	nő	1159	1170	1195	1219	1177	1191
	összes	2070	2092	2151	2198	2163	2189
65 év feletti	férfi	1875	1954	2060	2153	2226	2276
	nő	3165	3243	3342	3433	3579	3675
	összes	5040	5197	5402	5586	5805	5951
Összesen		32012	31995	32116	32110	32164	32079

Forrás: TeIR, önkormányzati adatok

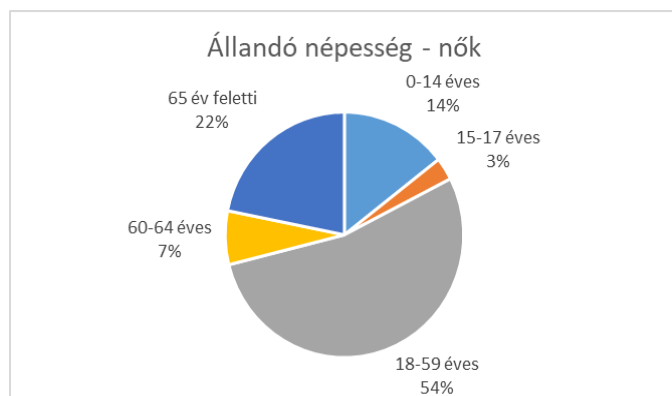
2. számú táblázat: Lakónépesség száma							
Év		2012	2013	2014	2015	2016	2017
0-14 éves	férfi	2911	2890	2900	2857	2843	2820
	nő	2667	2602	2670	2593	2621	2563
	összes	5578	5492	5570	5450	5464	5383
15-17 éves	férfi	559	500	495	514	558	558
	nő	541	512	496	502	507	516
	összes	1100	1012	991	1016	1065	1074
18-59 éves	férfi	10042	9921	9832	9627	9427	9278
	nő	10520	10459	10326	10082	9875	9616
	összes	20562	20380	20158	19709	19302	18894
60-64 éves	férfi	906	933	968	980	987	1011
	nő	1156	1179	1198	1229	1180	1197
	összes	2062	2112	2166	2209	2167	2208
65 év feletti	férfi	1886	1973	2086	2177	2246	2281
	nő	3200	3291	3409	3477	3628	3733
	összes	5086	5264	5495	5654	5874	6014
Összesen		34388	34260	34380	34038	33872	33573

Forrás: TeIR, önkormányzati adatok

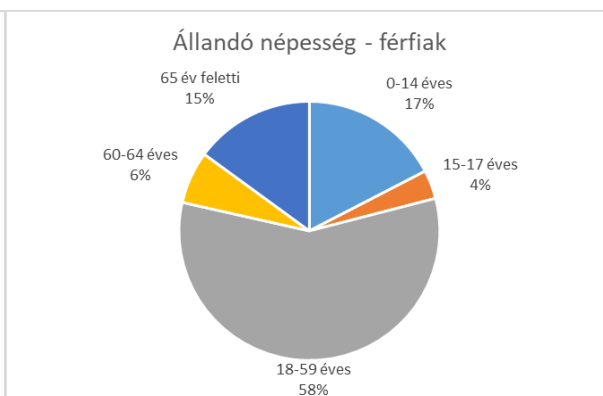
Az állandó népesség korösszetételét nemek szerint az 1. számú és a 2. számú diagramok mutatják. Az országos trendekkel megegyezően a nők magasabb aránya a 65 évesnél idősebbek között.

Állandó Népesség:

1. számú dia: NŐK koreloszlás

2. számú dia: FÉRFIAK koreloszlás

Forrás: saját szerkesztés

3. számú táblázat: Öregedési index

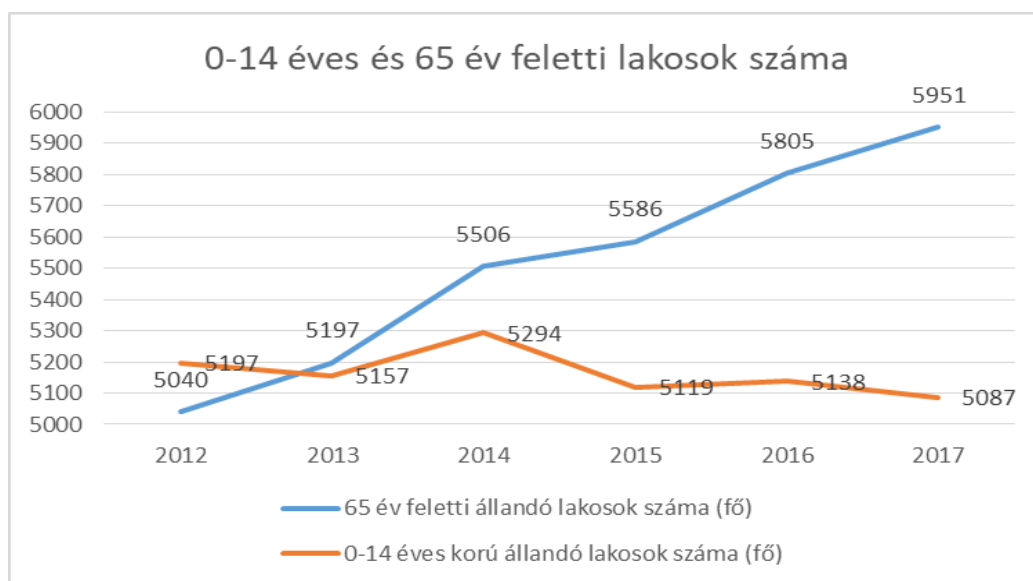
	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	5040	5197	96,98%
2013	5197	5157	100,78%
2014	5506	5294	104,00%
2015	5586	5119	109,12%
2016	5805	5138	112,98%
2017	5951	5087	116,98%

Forrás: TeIR, önkormányzati adatok

A 3. számú táblázatból látható a település öregedési indexe. Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település előregedő.

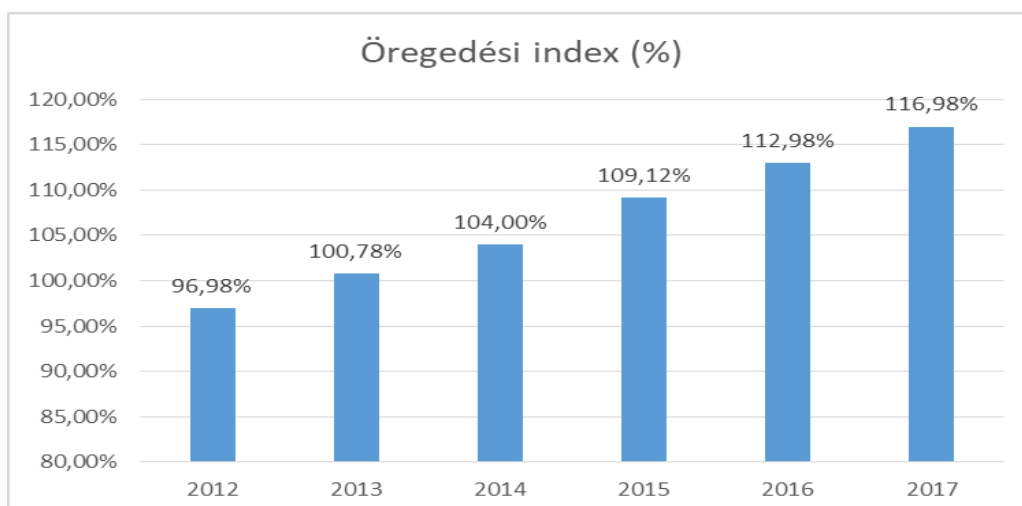
A számokból látható, hogy Gödöllő az elmúlt öt évben öregedésnek indult. Ez azért is nagy probléma, mert míg korábban 10 év alatt nőtt 20%-kal az öregedési index (miközben 100 alatti értéken maradt), ugyan ez a növekedési ráta az utóbbi hat évben, tehát csaknem fele annyi idő alatt generálódott. 2013 óta az index 100 fölött van, vagyis több a nyugdíjas korú, mint a 14 év alatti, amelyre közép és hosszú távon fokozott figyelmet kell fordítani.

3. számú diagram: 0-14 éves és 65 év feletti lakosok száma

Forrás: saját szerkesztés

4. számú diagram: Öregedési index

Forrás: saját szerkesztés

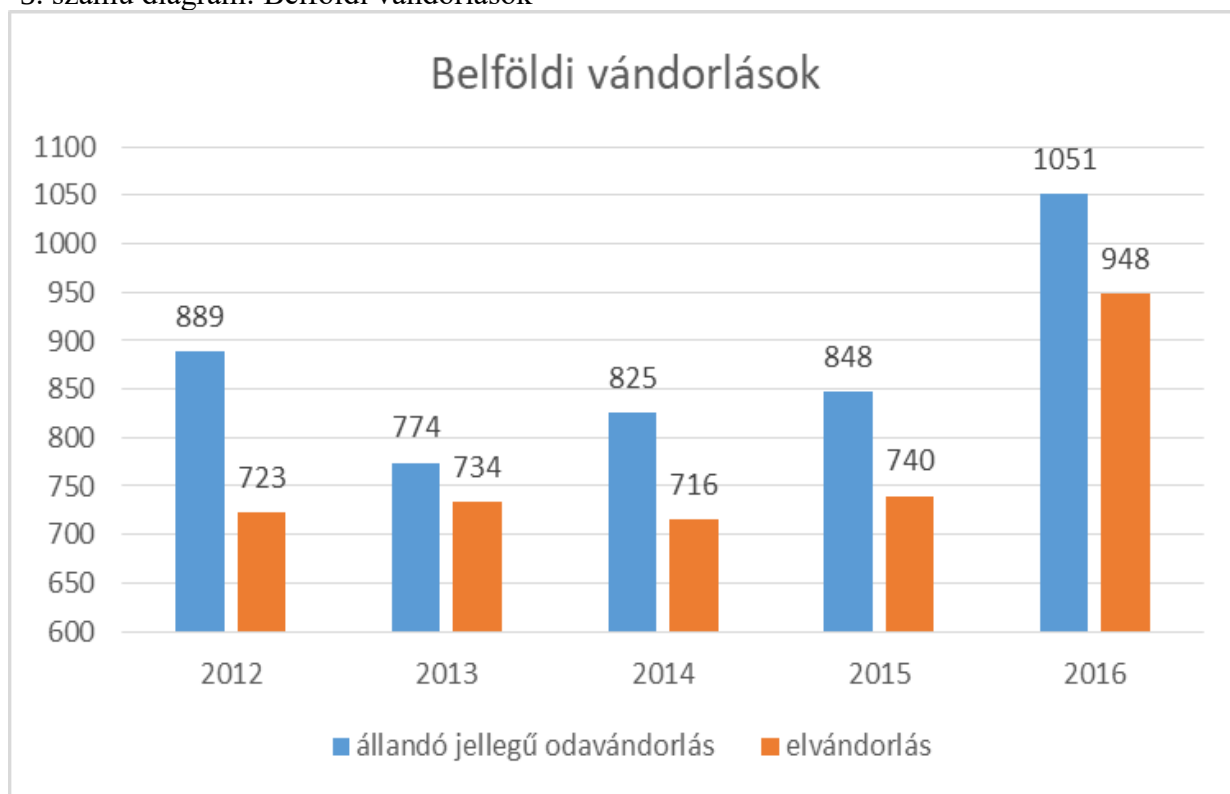
A 4. számú táblázat a település vonzerejét ismerteti. Ha a vándorlási egyenleg pozitív, akkor a település beköltözés szempontjából vonzó a más települések lakói számára. A pozitív egyenleg kedvező tendenciát mutat, amelyre az ellátó intézményrendszer kapacitásának hosszú távú tervezése során megfelelő hangsúlyt szükséges fordítani.

4. számú táblázat: Belföldi vándorlások

	beköltözés	elvándorlás	egyenleg
2012	889	723	166
2013	774	734	40
2014	825	716	109
2015	848	740	108
2016	1051	948	103

Forrás: önkormányzati adatok

5. számú diagram: Belföldi vándorlások

Forrás: saját szerkesztés

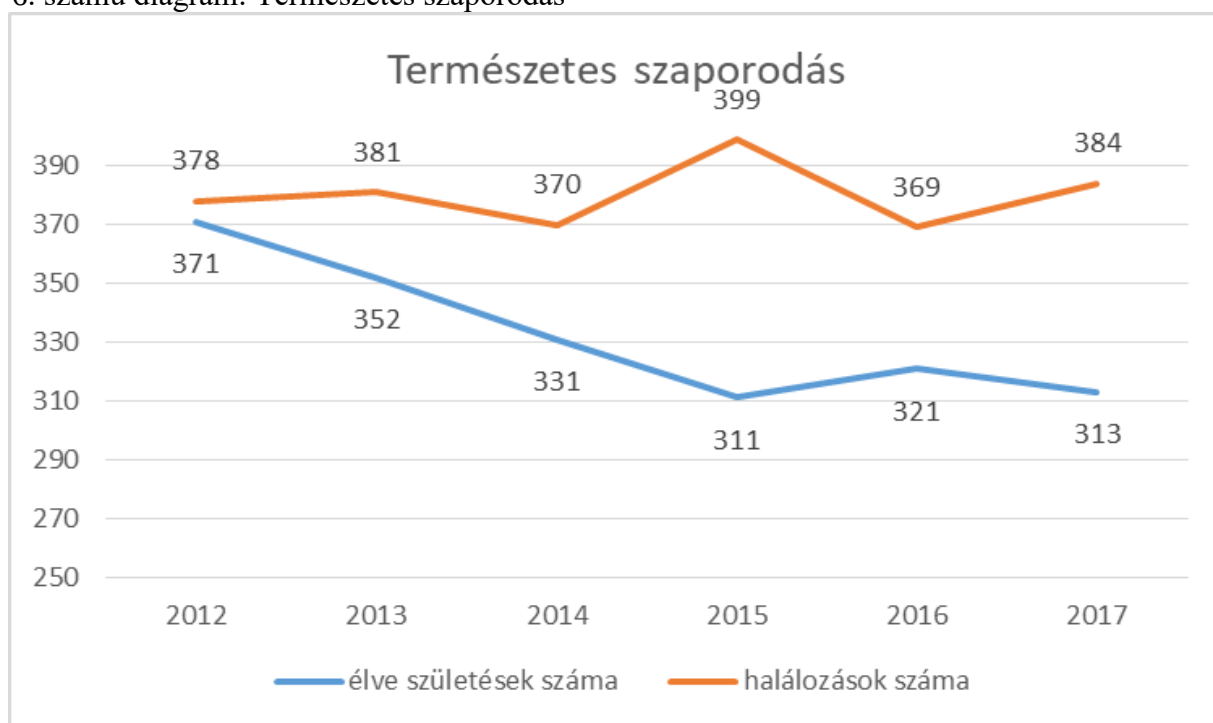
Az 5. számú táblázat a település természetes szaporodását mutatja, mely az öregedési index folyamatos romlásával összefüggésben vizsgálendő mutató.

5. számú táblázat: Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2012	371	378	-7
2013	352	381	-29
2014	331	370	-39
2015	311	399	-88
2016	321	369	-48
2017	313	384	-71

Forrás: TeIR, önkormányzati adatok

6. számú diagram: Természetes szaporodás

Forrás: saját szerkesztés

Értékeink, küldetésünk

Gödöllő város önkormányzatának képviselő-testülete céljainak tekinti a szolidaritást, a méltányos és rugalmas bánásmódot és a pozitív diszkrimináció lehetőségének megteremtését.

Szolidaritás

Településünk közösségének minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékossgal élők társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. Ennek érdekében a fennálló fizikai és információs akadályokat meg kívánjuk szüntetni.

Méltányos és rugalmas bánásmód

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

A pozitív diszkrimináció lehetősége

Az EU lehetővé teszi a nemek szerinti eltérő bánásmód alábbi formáit, ha annak célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, amire az EU nem kötelezi a tagállamokat.(pl.nők karkedvezményes nyugdíjazása)

A gyakorlat azt mutatja, hogy a hazánkban is egyre gyakrabban élnek a pozitív diszkrimináció eszközével, mert a diszkrimináció pusztá tilalmánál többre van szükség az előítéletek leküzdéséhez. A pozitív diszkriminációt leggyakrabban a munkaerő-piaci érvényesülés és a közéletben való részvétel segítésére alkalmazzák.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Gödöllő Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Az iskolás korosztályt érintő köznevelési intézményekkel kapcsolatos intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel. (Tankerülettel)

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen. E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP Intézkedési terv célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. Célunk továbbá meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a) a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- b) a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- b) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- c) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- d) a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- e) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- f) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- g) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint ezen törvények végrehajtására hozott kormányrendeletek és 3/2015.(II.6.) számú önkormányzati rendelet határozza meg a pénzben és természetben nyújtható ellátások körét.

A támogatások mértéke az igénylő családok egy főre eső jövedelmétől függ, ahol nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét (28.500,- Ft-ot), illetve ezen összeg jogszabályokban meghatározott százalékát.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Az 1997. évi XXXI. törvény 19. §- alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény kötelező ellátási forma, mely azon gyermekes családokat illeti meg, ahol az egy főre jutó havi nettó jövedelem a gyermeküket egyedül nevelő szülő esetében a nyugdíjminimum 145%-át (41.325,- Ft-ot), a családban a nyugdíjminimum 135%-át (38.475,- Ft-ot) nem éri el.

A kedvezménynek az önkormányzatot terhelő pénzügyi kihatása nincs, a kedvezményről szóló határozat alapján térítésmentes étkeztetésben, tankönyvjuttatásban részesülhetnek a gyermekek, vagy fiatal felnőttek.

A gyermekvédelmi törvény 2017. évtől hatályos rendelkezései alapján a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, vagy fiatal felnőtt részére a tárgyév augusztus és november hónapjában támogatást kell nyújtani gyermekenként 6.000,- Ft, illetve hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6.500,- Ft értékű Erzsébet Utalvány formájában, mely hivatalunk részére költségvetési kiadást nem jelent.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 1 év időtartamra kerül megállapításra, mely a feltételek fennállása esetén meghosszabbításra kerülhet.

Települési támogatás

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján - pénzbeli vagy természetbeni formában - települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való

kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Az ápolási díj települési támogatásként

A szociális törvény alapján a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére megállapított települési támogatás a társadalombiztosítási tárgyú jogszabályok alkalmazásában ápolási díjnak minősül, ha az ellátás önkormányzati rendeletben szabályozott havi összege eléri az ápolási díj központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszegének a 80%-át.

Helyi rendeletünk alapján 2015. március 1-től az önkormányzat képviselő-testülete települési támogatást állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki 18. évét betöltött tartósan beteg személy gondozását végzi. Helyi rendeletünk alapján a támogatás feltétele, hogy az ápolás következtében munkaviszonyát nem tudja folytatni, abból való kilépésre kényszerül. Nem állapítható meg az ellátás azon kérelmező részére, akinek családjában az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át (42.750,- Ft), egyedülálló esetén annak 200%-át (57.000,- Ft) meghaladja a család egy főre jutó havi nettó jövedelme és vagyonnal rendelkezik.

Rendkívüli települési támogatás

A szociális törvény rendelkezései értelmében a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Az 1993. évi III. törvény 45. §-a alapján 2015. március 1-től a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A 3/2015.(II.6.) számú önkormányzati rendeletünk szabályozza azokat a feltételeket, melyek fennállása esetén önkormányzatunk rendkívüli települési támogatást nyújt:

Rendkívüli települési támogatás állapítható meg a kérelmező részére, elsősorban pénzbeli, vagy természetbeni formában:

- a) elemi kár esetén, amennyiben a károsult biztosítással nem rendelkezik,
- b) gyógyszer és gyógyászati segédeszköz beszerzésére, kórházi költségek fedezésére,
- c) azon állampolgár részére, akinél valamely társadalombiztosítási ellátás megállapítása folyamatban van, és más forrásból nem származik jövedelme
- d) büntetés-végrehajtási intézetből szabadultak részére, ha szabaduláskori keresménye a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el,
- e) gyermekek tandíj, tanszer, tankönyv ellátásához, ruházat pótlásához,
- f) gödöllői lakóhelyű gyermek étkezési támogatásához 100%-os térítésmentesség adható, ha a család egy főre jutó havi nettó jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150%-át (42.750,- Ft), 50%-os támogatás állapítható meg, amennyiben a jövedelem a nyugdíjminimum 180%-át (51.300,- Ft) nem haladja meg.
- g) tanulmányi kiránduláshoz történő hozzájárulás céljából,
- h) tüzelőanyag vásárlásához
- i) létfenntartási gondokkal küzdő kérelmező részére,
amennyiben családjában az egy főre eső havi nettó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át(57.000 Ft) egyedülálló esetén a 250%-át,(71.250 Ft).
- j) közüzemi szolgáltatási díjhoz, amennyiben a fennálló tartozása nem haladja meg a 100.000,- Ft-ot,
- k) temetkezés költségeihez
amennyiben családjában az egy főre eső havi nettó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át(57.000 Ft) egyedülálló esetén a 250%-át,(71.250 Ft)
- l) étkezési térítési díj hátralékhoz.

Önkormányzatunk az alábbiakban felsorolt esetekben nyújthat rendkívüli települési támogatást:

- a) gyógyszer és gyógyászati segédeszköz beszerzésére, kórházi költségek fedezésére: önkormányzatunk felé azzal a problémával fordulnak az ügyfelek, hogy nehéz anyagi helyzetükre való tekintettel nem tudják kiváltani létfontosságú gyógyszereiket. Az orvos által felírt gyógyszerek beszedése nélkül súlyosbodhatott volna egészségügyi problémájuk.
- b) azon állampolgár részére, akinél valamely társadalombiztosítási ellátás megállapítása folyamatban van, és más forrásból nem származik jövedelme, vagy létfenntartási gondokkal küzd: Jellemzően olyan személyek fordultak hozzánk segítségért, akik munkaviszonyuk elvesztése, vagy álláskeresői járadékuk kimerítése következtében teljesen ellátatlanokká váltak. Jelentős volt azon kérelmezők száma is, akik ugyan rendelkeztek valamilyen

rendszeres pénzellátással (pl. havi 22.800,- Ft összegű foglalkoztatást helyettesítő támogatás, 25.650,- Ft-os GYES és gyermeknevelési támogatás, 27.900,- Ft-os rokkantsági ellátás, 27.075,- Ft-os egészségügyi és gyermekfelügyeleti támogatás, 24.225,- Ft-os időskorúak járadéka, 32.600,- illetve 48.900,- Ft-os ápolási díj) de a létfenntartáshoz segítségre volt szükségük.

- c) gyermekek tandíj, tanszer, tankönyv ellátásához, ruházat pótlásához, tanulmányi kiránduláshoz történő hozzájárulás céljából: Igen nehéz helyzetben vannak azok a kisgyermeket nevelő szülők, akik csak nagy nehézségek árán tudják gyermekeik számára biztosítani a mindennapi szükségleteiket. A hozzánk forduló, támogatást kérelmező alacsony jövedelmű családok mindennapos gondjai között szerepelnek a pelenka és bébiétel vásárlás, gyermekeket érintően ruházat – cipő pótlása, iskolai tanszerek megvásárlása. Általános iskolai tanulók rászoruló szülei segítségért fordultak önkormányzatunkhoz annak érdekében, hogy részt vehessenek a hátrányos helyzetű gyermekeik is az iskolai tanulmányi kirándulásokon, szociális háttérükből következően ne kerüljenek hátrányos helyzetbe a kedvezőbb anyagi körülmények között élő társaik mellett.
- d) közüzemi szolgáltatási díjhoz, valamint közös költséghez, amennyiben a fennálló tartozása nem haladja meg a 100.000,- Ft-ot: Természetben nyújtott rendkívüli települési támogatást családok részére állapítottunk meg, a támogatást hivatalunk átutalta a közüzemi szolgáltatók felé (ELMÜ, NKM Földgázszolgáltató, Távhő, DMRV).
- e) temetkezés költségeihez: Kérelmező részére nyújtott rendkívüli települési támogatást az elhunyt hozzátartozójukat eltemettető kérelmező részére.
- f) étkezési térítési díj hátralékhoz: Olyan kérelmezők részére állapítható meg, akik alacsony jövedelmük miatt nem tudták megfizetni szociális étkeztetésüket a Gödöllői Egyesített Szociális Intézménynél.

A rendkívüli támogatás összegének meghatározása egyedi elbírálással történik, amely évente legfeljebb 4 alkalommal nyújtható háztartásonként. Önkormányzati rendeletünk értelmében minden olyan személy lakóhelyén - aki rendkívüli települési támogatás iránti kérelemmel fordul önkormányzatunk felé - minimum két évenként környezettanulmányt kell készíteni.

A környezettanulmány elkészítésére irodánk a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központot kéri fel. A családgondozók által elkészített környezettanulmányban leírtakból ellenőrizhető, hogy az ügyfelek kérelmeiben foglalt nyilatkozatok megfelelnek-e életvitelüknek, lakáskörülményeiknek.

Amennyiben a látottak alapján a családgondozók nem javasolják az ügyfél pénzbeli támogatását, úgy a rendkívüli települési támogatás iránt benyújtott kérelmük elutasításra kerül.

A Közigazgatási és Szociális Irodára beérkező rendkívüli települési támogatás iránti kérelmeket – a visszaélések és jogosulatlanul felvett támogatások kiküszöbölése, illetve minimalizálása érdekében – alapos vizsgálatnak vetjük alá. A személyi adat és lakcímnnyilvántartásból lekért adatok alapján ellenőrizzük a kérelmező bejelentett lakóhelyét, és az ott lakó-, vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek számát. Kérelmező vagyontárgyainak számbavétele érdekében irodánk írásban megkeresheti a gépjármű, illetve az ingatlan nyilvántartás adataival rendelkező szerveket.

A Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ családgyógyászai a környezettanulmányok elkészítése folyamán több esetben tapasztaltak az ügyfelek lakóhelyén súlyos szociális, mentális, illetve higiénés problémákat. Ezek az esetek gyors intézkedést igényeltek, intézményi elhelyezéssel és családgyógyázzal kerültek megoldásra.

Az 1993. évi III. törvény 26. §-a alapján a képviselő-testület a hatáskörébe tartozó pénzügyi ellátásokat kiegészítheti, és a szociálisan rászorultak részére - a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint - más pénzügyi támogatásokat is megállapíthat. Ezen rendelkezés alapján önkormányzatunk a helyi rendeletünkben meghatározott feltételekkel kamatmentes kölcsönt, újszülöttek köszöntését és rászorultsági étkezési támogatást állapít meg, valamint a rászorult családok részére szociális tűzifát biztosít.

Kamatmentes kölcsön

2017. december 15-től rendkívüli települési támogatás kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható, létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került kérelmező esetén, amennyiben havi rendszeres pénzellátásban részesül, maximum 6 év időtartamú futamidővel. A kamatmentes kölcsön összege és futamideje egyedi elbírálás alapján kerül meghatározásra a kérelmező jövedelmének és életkörülményeinek teljes mértékű feltérképezését követően, amelynek megtérüléséig a kérelmező ingatlanára jelzálogjog kerül bejegyzésre.

Újszülöttek köszöntése

Gyermekeként 20.000,- Ft rendkívüli települési támogatás és emléklap nyújtható azon újszülöttek részére, akinek törvényes képviselője gödöllői lakcímkártyával igazolt lakóhellyel rendelkezik, és életvitelszerűen városunkban tartózkodik.

Rászorultsági étkezési támogatás:

2017. december 15-től rászorultsági étkezési támogatásként 100%-os térítésmentesség adható, ha a család egy főre jutó havi nettó jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150%-át (42.750,- Ft), 50%-os támogatás állapítható meg, amennyiben a jövedelem a nyugdíjminimum 180%-át (51.300,- Ft) nem haladja meg.

A gyermekvédelmi törvény módosításával az általános iskola I. - VIII. osztályába járó (beleértve a 6-8 osztályos gimnáziumban tanulókat is) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek 100%-os normatív étkezési támogatásra jogosultak. A középiskolában tanulók már csak 50% normatívára jogosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény révén.

Rászorultági étkezési támogatással segítettük a szülőket a fennmaradó 50% térítési díj kifizetésével. Egyre szűkül a támogatást igénylők köre, mégis nagy szüksége van rá a családoknak.

Szépkorúak köszöntése

Saját háztartásában, vagy családja körében élő 100. életéve betöltését követően a szépkorú személy részére 100.000,- Ft rendkívüli települési támogatás és emléklap nyújtható, amennyiben gödöllői lakóhellyel rendelkezik, és Gödöllőn életvitelszerűen tartózkodik. A rendkívüli települési támogatás összege a 100. életévet betöltött személy esetében az évek számával azonos arányban növekszik 1.000,- Ft-tal.

A Gödöllő Városi Nyugdíjasok Egyesülete továbbá nagyszabású, októberi Nyugdíjas Napjuk keretében színvonalas kulturális műsorral, vacsorával és oklevéllel köszönti minden évben a 90. életévüket betöltött szépkorúakat.

Szociális tűzifa

A „Szociális tűzifa támogatási szabályzatban” foglaltaknak megfelelően a rászorult személyek, családok részére szociális tűzifát biztosít az önkormányzat. A gödöllői lakóhelyű, vagy tartózkodási helyű személy a tűzifa iránti kérelmét a Közigazgatási és Szociális Irodán, valamint a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központban nyújthatja be fűtési szezononként egy alkalommal. A benyújtott kérelmek az ellenőrzést követően heti rendszerességgel összesítve továbbításra kerülnek a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ részére, amelyen feltüntetésre kerül a kérelmezőnél végzett környezettanulmány időpontja, valamint a kérelmező telefonszáma. A Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ a szociális tűzifa iránti kérelemhez elkészített környezettanulmányokat továbbítja a Közigazgatási és Szociális Iroda részére a kérelmet benyújtó személyek, családok tájékoztatása és nyilvántartásba vétele érdekében. A VÜSZI Nonprofit Kft. a tűzifára jogosult személy által a technikai díj befizetésének visszaigazolását követően gondoskodik a szociális tűzifa kiszállításáról

Köztemetés

A köztemetés elrendelése kötelező feladat, ha az elhunyt személynek nincs, vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles hozzátartozója, illetve nem tudja vállalni a temetés költségét.

A Közigazgatási és Szociális Iroda szociális ellátásokat előkészítő szakemberei a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ kijelölt családgyógozójával heti rendszerességgel

megtárgyalja a beérkezett támogatásra vonatkozó kérelmeket és közösen alakítanak ki javaslatot a támogatásokra vonatkozóan.

A munkacsoport fenntartását a jövőben is fontosnak tartjuk, mivel önkormányzatunk és a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény között ezúton is megvalósul az együttműködés és a naprakész információ nyújtás.

Városunkban a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben szabályozott szociális alap és szakellátásokat, illetve gyermekjóléti alapellátásokat két önkormányzat által fenntartott intézmény a Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény (Ady Endre sétány 56.), valamint a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ (Gödöllő, Tessedik S. út 4.), továbbá a Magyar Máltai Szeretetszolgálat gödöllői csoportja (Gödöllő Palota-kert 4.) látja el.

A szociális ellátások rendszerén belül 2015. március hónaptól jelentős mértékben átalakult a segélyezés rendszere. A változtatás lényege, hogy a jövedelemkompenzációt biztosító támogatások a járásokhoz, míg a kiadáskompenzáló segélyek az önkormányzatokhoz kerültek.

Az önkormányzatok a kiadást csökkentő szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz adóerő képességük figyelembe vételével kaphatnak állami finanszírozást. Gödöllő város adóerő képessége jóval meghaladja a központi költségvetési törvényben meghatározott mértéket, ezáltal a szociális ellátások fedezetét saját bevételei terhére állapítja meg.

Az önkormányzatoktól kérhető kiadáskompenzáló támogatások elnevezése márciustól egységesen „települési támogatás”, ebbe tartoznak bele a korábbi átmeneti, családi krízis-, lakásfenntartási vagy más címen kifizetett segélyek. A kötelező támogatások közül megszűnt a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési szolgáltatás, a kötelező óvodáztatás bevezetésével, 2015. szeptember 1-jétől pedig megszűnt az óvodáztatási támogatás is.

Gödöllő önkormányzata az elmúlt években erős szociális védőhálót alakított ki, így a rászorulóknak az önkormányzaton kívül a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ, a Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény, valamint a Magyar Máltai Szeretetszolgálat gödöllői csoportjához is fordulhatnak, akik családgondozói tanácsadással, hivatalos ügyekben nyújtott közreműködéssel segítik az arra rászoruló személyeket, családokat.

Civil szervezetekkel történő együttműködés

A szociális szolgáltatások célja, hogy a szociális vagy egyéb ehhez kapcsolódó problémák miatt veszélyhelyzetbe kerülő családok, személyek életvezetési képességét megőrizze, krízis esetén járuljon hozzá a helyzet megoldásához, az ahhoz vezető okok felszámolásához.

A szociálisan rászorult személyek számára fontos, hogy időben jelezzék nehézségeiket, együttműködjenek, elfogadják a segítséget és helyzetüktől függően aktívan vegyenek részt a probléma megoldásban. Külső szervezetek, civilek formális és informális csoportjai növelhetik az ellátás gyakoriságát, színvonalát, hatékonyságát.

A Gödöllőn, illetve az országosan működő civil szervezetek között, egyaránt találunk adománygyűjtő, adományoztó és szociális segítséget nyújtó szervezeteket.

A civil szervezetek nagy előnye, hogy képesek viszonylag gyorsan reagálni az új kihívásokra, a helyi adottságok változásaira, ezért az együttműködés területei és tartalma folyamatosan változhat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat, a gyermekjóléti központ és az önkormányzat az alapellátáson túl együttműködést folytat az alábbi civil szervezetekkel.

Megújult Nemzedékekért Alapítvány

A Megújult Nemzedékekért Alapítvány – amelynek feladatait a Szeretet Lángja gyülekezet vezetője és tagjai is koordinálnak – az alábbi tevékenységekkel járul hozzá a szociális nehézségek enyhítéséhez:

- Németországból és helyi gyűjtésekből rendszeresen kapott ruha osztása karöltve a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központtal, valamint Máltai Szeretetszolgálat Gödöllői csoportjával;
- Lelki-segély szolgálat hajléktalanok felé (sok időt igénybe vevő konzultációk egyes esetek megoldására);
- Bútor szállítás rászorultaknak;
- Tüzifa szállítás, behordás (ifj tagozattal);
- Élelmiszergyűjtés, mentés és osztás;
- Drogprevenációs alapítványnak helység biztosítása;
- Bábelőadások anyaotthonokban, gyermekotthonokban. Lelki megerősödést elősegítő ajándék CD és mesefüzetek (Gödöllő, Erdőkertes, Aszód, Fót.);
- Házasság terápiák, személyes konzultációk és kurzusok által.

Gödöllői Fészek Nagycsaládosok Egyesülete

- Ruha, konyhai eszköz, játék, bútor felajánlások fogadása és szétosztása;
- Élelmiszergyűjtés, mentés és osztás;
- Különböző előadások szervezése, lebonyolítása családi élettel, gyermekneveléssel kapcsolatban;
- Környezettudatos generáció nevelése bemutatókkal;
- Házasság hete programsorozat szervezése;
- Erzsébet tábor szervezése gyermekeknek és családoknak; Kedvezményes jegyek biztosítása kulturális programokra;
- Közösségépítő programok.

Karácsonyház

Tartós élelmiszerekkel támogatja a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központhoz forduló rászorulókat.

Szent Mihály Szekere Vándorszínház

Segítségükkel megvalósul, olyan kulturális program, amely a művészi értékek ápolását, továbbörökítését eljuttatja a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek felé is.

Gödöllői Kulturális és Szociális Közhasznú Egyesület

Kulturális programok szervezésével, belépőjegyekkel támogatja a hátrányos helyzetűeket.

Gödöllői Szociális Ellátó Központért Egyesület

Segítségével élelmiszer adományok, élelmiszer utalványok eljuttatása történik a rászorulóknak. Az egyesület szabadidős és prevenciós programokat biztosít hátrányos helyzetű gyermekeknek, kézműves foglalkozások anyagköltségének, belépődíjak, útiköltség támogatásával.

Kontakt Alapítvány

A Kontakt Alapítvány által a Civil Házban működtetett Támaszpont Iroda heti egy alkalommal látogatható, szolgáltatása segítségnyújtás önéletrajzírásban, álláskeresésben.

Diverzitás Közhasznú Alapítvány

Az alapítvány Incorpóra Programja keretében komplex szolgáltatást, tanácsadást nyújt a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű álláskeresőknak a Civil Házban. Az érintett csoportok: pályakezdők, GYED-ről, GYES-ről, GYET-ről visszatérők, nők, 50 év felettiek,

megváltozott munkaképességűek, alacsony iskolai végzettségűek, mélyszegénységben élők. Az ügyfeleket egyéni tanácsadással végigkísérik az álláskeresés folyamán.

Élelmiszermentés

Az élelmiszermentés 2017 tavaszától működik sikeresen városunkban egyelőre a TESCO áruház bevonásával, szoros együttműködésben a **Magyar Élelmiszerbankkal**. **Teljes mértékben a civilek kezdeményezésére indult el és ma is ők bonyolítják le nagyrészt önkéntes erővel.** A lényege, hogy ne kerüljön a szemétre az a hatalmas élelmiszer mennyiség, ami az üzletekben megmarad, de még fogyaszthatásra alkalmas és eljuttassák a **rászorulókhhoz**.

Van már olyan európai ország, ahol betiltották az ilyen élelmiszerek kidobását, és kötelező gondoskodni arról, hogy megfelelő módon hasznosítsák. Ennek Magyarországon még nincs meg az intézményileg kialakult rendszere, de városunkban a civilek segítségével elkezdődött ennek megvalósítása.

Az élelmiszermentést Gödöllőn a **Megújult Nemzedékért Alapítvány** és a **Gödöllői Fészek Nagycsaládosok Egyesülete** működteti, valamint 2018 őszén bekapcsolódott a Görög katolikus Egyház is. Ehhez Önkormányzatunk a Palotakert 4. szám alatt biztosított egy helyiséget, a koordináláshoz szükséges telefonköltséget pedig egy magánszemély felajánlása fedezi.

A napi szintű szállításban a Máltai Szeretetszolgálat gödöllői csoportja nyújt jelentős segítséget, de az Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény is bekapcsolódott, és a Kalória Nonprofit Kft-re is lehet számítani a szállításban. Folyamatban van egy állandó jármű megszerzése az önkormányzat támogatásával, ami lehetővé tenné más üzletek bekapcsolását is.

A szétosztás szabályozása rendkívül szigorú. Készült egy összeállítás a szociális intézmények és civil szervezetek bevonásával a rászoruló gödöllőiekről, de a rászoruló embertársainkra a lakosság is felhívhatja a szervezők figyelmét.

A rendelkezésre álló mennyiségtől függően – ez változó, van hogy 50 kg, de előfordul 400 kg is! – a lista alapján a szervezők osztják be, hogy az adott napon ki részesüljön belőle. A helyszínen az Ózon-Pajzs Polgárőr Egyesület segíti a rend biztosítását (de erre szerencsére csak ritkán van szükség), és közreműködik az élelmiszeradományok eljuttatásában más önkéntesekkel együtt azoknak a rászorulóknak, akik egészségügyi problémáik miatt nem tudnak személyesen elmenni az adományért.

Az egész tevékenység kiváló példája annak, hogy a civil szervezetek hogyan tudnak egymással összefogni és önkormányzatunkkal valamint egyéb intézményekkel együttműködni egy közös ügy érdekében.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Széchenyi 2020

A 2014-2020 közötti időszak a jelenlegi EU-s forrásszerzési periódus.. A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a mostani ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt, amelyet 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a 11 célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, ezáltal a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább.

Magyarországon a következő hét éves időszakban az összes forrás 60%-át a gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékát közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére fordítják majd, és a pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk.

A 2007-2013 és a 2014-2020-as tervezési időszak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Uniós tervezési keretek	-Strukturális alapok és vidékfejlesztés elkülönül -Tagállami szintű keretdokumentum (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret, NSRF)	•Integrált tervezés:Közös Stratégiai Keret (5 alap egységes keretben) uniós szinten •Tagállami szintű keretek (Partnerségi Megállapodás)
Tematikus súlypontok	- 15 OP	• 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU 2020)
Prioritások	-Gazdaságfejlesztés: 24% -Foglalkoztatás mint szociális kérdés	• gazdaságfejlesztés: 60% • Foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Intézményrendszer	-Központi irányítás (NFÜ) -Regionális dekoncentráció (RFÜ)	• központi koordinációval (ME) működő decentralizált intézményrendszer (IH-k a szakpolitikáért felelős tárcáknál) • valós térségi decentralizáció (megyei szinten)
Eljárásrendek, támogatási formák	-Komoly adminisztratív kötelezettségek, -2010-től racionalizáció, egyszerűsítések -Pályázatok vissza nem térítendő támogatással -Kombinált mikro-hitel	• egyszerűbb eljárásrendek, központi koordinációval •Vissza nem térítendő támogatások mellett nagyobb teret kapnak a pénzügyi eszközök •A pénzügyi eszközök teszik ki a teljes összeg 10%-át • közsféra ne pályázzon: szakmailag kijelölt fejlesztések, ismert programozható forráskeretek • nyílt pályázatok mellett optimalizált projekt-kiválasztási eljárások

2014-2020 időszak Operatív programok:

Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)

Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)

Terület és Településfejlesztési OP (TOP)

Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)

Környezet és Energetikai Hatékonyság OP (KEHOP)

Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)

Koordinációs OP (KOP)

„Vidékfejlesztés, halászat” OP

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gödöllő Város Önkormányzata rendelkezik Integrált Településfejlesztési Stratégiával. Gödöllő Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) középtávra – 7-8 évre – szóló, stratégiai szemléletű, megvalósítási indítékú, és komplex területi szemléletű dokumentum.

Az integrált településfejlesztési stratégia a joghatályos településrendezési tervek rendelkezésre álló dokumentumaira és a hosszú távú városfejlesztési koncepcióra támaszkodik.

Gödöllő Város Önkormányzat Településfejlesztési Koncepcióját a 194/2006. (XI. 23.) sz. önkormányzati határozattal fogadott el.

A fejlesztési koncepció egy település fejlesztési programját és rendezését megalapozó dokumentum. Egy jó koncepció az élet minél több területére vonatkozóan, komplex szemlélettel készül, amelyben a társadalmi szempontokon kívül (egyebek közt) gazdasági, helyi politikai, földrajzi, környezetvédelmi, egészségügyi, infrastrukturális, közlekedési, műemléki, művelődési és más szempontok is felmerülhetnek.

Az adott területre vonatkozó információkat szélesebb kontextusban, regionális, országos vagy uniós összehasonlításban is értelmezni kell. A koncepcióban megjelenik a múlt öröksége, a jelen tennivalói és a jövő célkitűzései, illetve az egyes területeken előrejelzéseket és jövőképet is megfogalmaz.

A különböző szempontok alapján írt dokumentumnak egységesnek kell lennie, amelyből kiderül az egyes vizsgálati területek kapcsolatrendszere. Elvárható például, hogy a gazdasági erőforrások, a szociálpolitika és a környezetvédelem kérdései a maguk szervesen összekapcsolódó módján kerüljenek bemutatásra.

A gyakorlatban persze a koncepciót megalapozó kutatások nem mindig törekedhetnek teljességre, általában ésszerű kompromisszumokat kell kötni a kutatás mélysége, költségei és időtartama között. A készülő koncepciók főleg akkor lesznek jól hasznosíthatók, ha a készítők már a vizsgálati szakaszban is elsősorban a legfontosabb helyi kérdésekre koncentrálnak erőforrásaikat; éppen ezért nincs is állandó recept a „jó” koncepció elkészítésére.

A Szociális Szolgáltatás-tervezési Koncepció célja, hogy Gödöllő város minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan jogszabályban rögzített ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, a minőségi ellátást biztosítják.

A szolgáltatás-tervezési koncepció továbbá azt a célt is szolgálja, hogy az önkormányzat az ellátási kötelezettség keretébe tartozó feladatait tekintse át és mérje fel a fejlesztési lehetőségeket.

A célok elérése érdekében feltétel, hogy a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatást az arra rászoruló állampolgároknak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Gödöllő Város Önkormányzata járási központ, valamint kistérségi székhely település is. Az önkormányzat a Gödöllői Többcélú Kistérségi Társulásban vesz részt. A Társulás nem vállalt fel szociális feladatokat, de esélyegyenlőségi intézkedések megvalósítását tűzte ki célul. A társulás a 2013. évben az önkormányzati rendszerben bekövetkezett változásokra tekintettel felülvizsgálta működését, majd további működés mellett döntött több kisebb célban, de kiemelten a közös kommunikációs és koordinációs lehetőség megteremtése és fenntartása miatt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőségi program készítése és felülvizsgálata során legnagyobb problémát az adathiány, az adatok nem megfelelő módon való rendelkezésre állása okozta. Különböző hivatalos adatbázisok eltérő adatokkal dolgoznak. Továbbra is meghatározandó cél, hogy mindenképpen célszerű lenne az önkormányzatnak egy integrált adatbázis létrehozása, mely a kor követelményeinek megfelelően webes felülettel lekérdezhető on-line adatbázisként is funkcionálhatna, természetesen csak a nyilvános adatokat illetően. Az esélyegyenlőséggel foglalkozó területnek számos adatgazdától szükséges információkat beszereznie. Probléma, hogy a HEP készítésre előírt jogszabályok által meghatározott formában az adatok sok esetben nem állnak rendelkezésre. Jelentős az információhiány a nem számszerűsíthető információk területén is, mint például a hátrányos helyzetű célcsoportokat kedvezőbb helyzetbe hozó programok összesítése terén.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban más mutatókat használnak. Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. A fogalmak, mint látható, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

Önkormányzatunk a fent megjelölt tanulmány véleményével összhangban a mélyszegénységben élő állampolgárait nem etnikailag közelíti meg, hanem szociális rászorultság alapján. A szociális ellátások elbírálása során évek óta kialakult az a gyakorlat, hogy az önkormányzathoz benyújtott kérelmeket egy ún. támogatásokat elbíráló munkacsoport vizsgálja meg és tesz javaslatot a támogatás mértékére. A munkacsoport az önkormányzat ügyintézőiből, valamint a Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ családsegítőiből áll.

A munkacsoport működésével elkerülhető a párhuzamosság is, illetve szükség esetén a családsegítők napi információkkal szolgálhatnak a támogatást igénylőkről, továbbá új kérelmek

esetén eljut az információ a Forrás részére is. A Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermejkölési Központ a szociális támogatásokhoz jutás elősegítésén túl életmód tanácsadással, hivatalos ügyek intézésével és albérletkereséssel segíti a hozzáforduló állampolgárokat.

Összességében megfogalmazható, hogy a szegénység fogalma, határa sok esetben nehezen értelmezhető. Össztársadalmi szinten lenne szükséges meghatározni a fogalmakat, és a határokat, azonban a jelenség viszonylagos jellegéből adódóan ez a meghatározás megfelelő mértékben flexibilisnek kell, hogy legyen.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

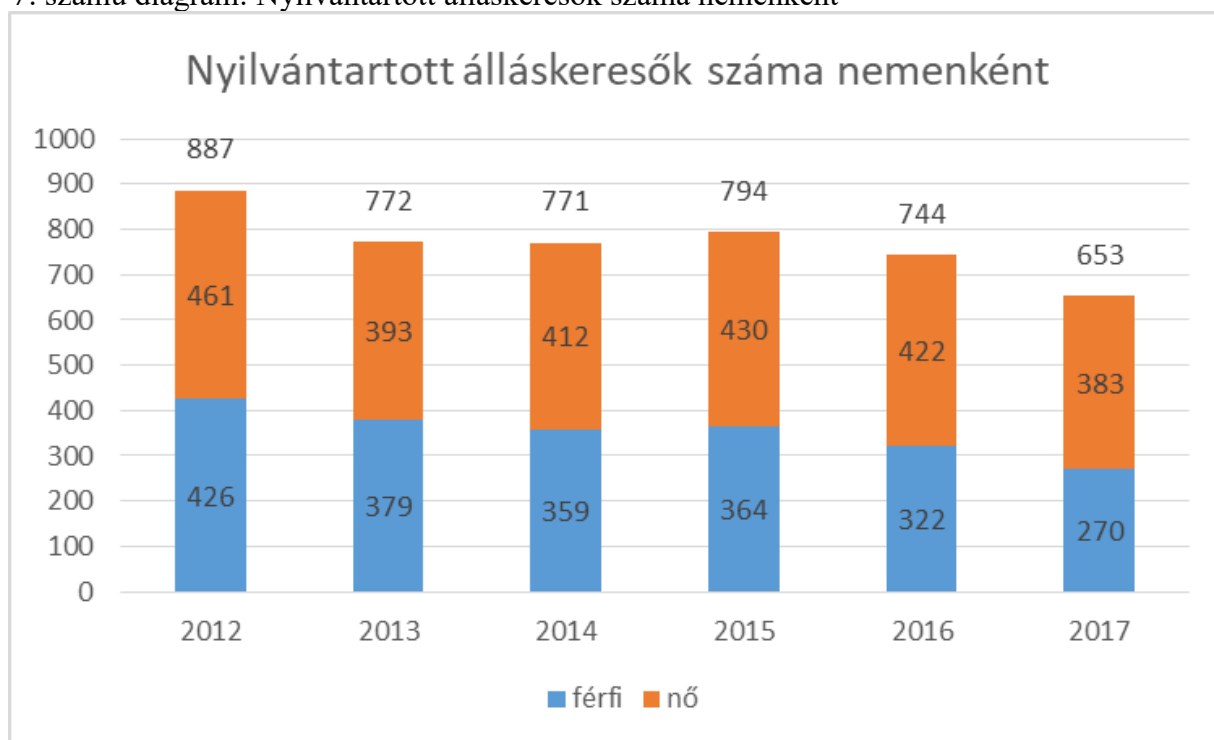
Megállapítható a 3.2.1. számú táblázatból, hogy a nyilvántartott álláskereső lakónépességhez viszonyított aránya az országos átlaghoz képest nem mutat jelentős eltérést. Magyarországon a KSH adatai szerint 2017. I. negyedévében a munkanélküliségi ráta 4,5%. Természetesen az országos átlaghoz képest alacsony mutatószám is álláskereső személyeket takar, így mindenképpen fontos a probléma elemzése. Gödöllőn az elmúlt években csökkent a regisztrált álláskereső száma. A nemek közötti eltérés nem jelentkezik kiemelkedően. A 3.2.2. számú táblázat mutatja a tartósan (azaz 180 napnál régebben regisztrált) munkanélküliek számát és arányát. Nem szerencsés, hogy az arányuk 50 százalék körül mozog, ami azt jelenti, hogy szinte minden második álláskereső tartósan keres munkát.

3.2.1. számú táblázat: Nyilvántartott álláskereső

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskereső száma (fő)					
	férfi	nő	összesen	férfi		nő		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012	10644	11131	21775	426	4,00%	461	4,14%	887	4,07%
2013	10561	11080	21641	379	3,59%	393	3,55%	772	3,57%
2014	10528	10999	21527	359	3,41%	412	3,75%	771	3,58%
2015	10455	10950	21405	364	3,48%	430	3,93%	794	3,71%
2016	10396	10825	21221	322	3,10%	422	3,90%	744	3,51%
2017	10327	10714	21041	270	2,61%	383	3,57%	653	3,10%

Forrás: TeIR, Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

7. számú diagram: Nyilvántartott álláskereső száma nemenként

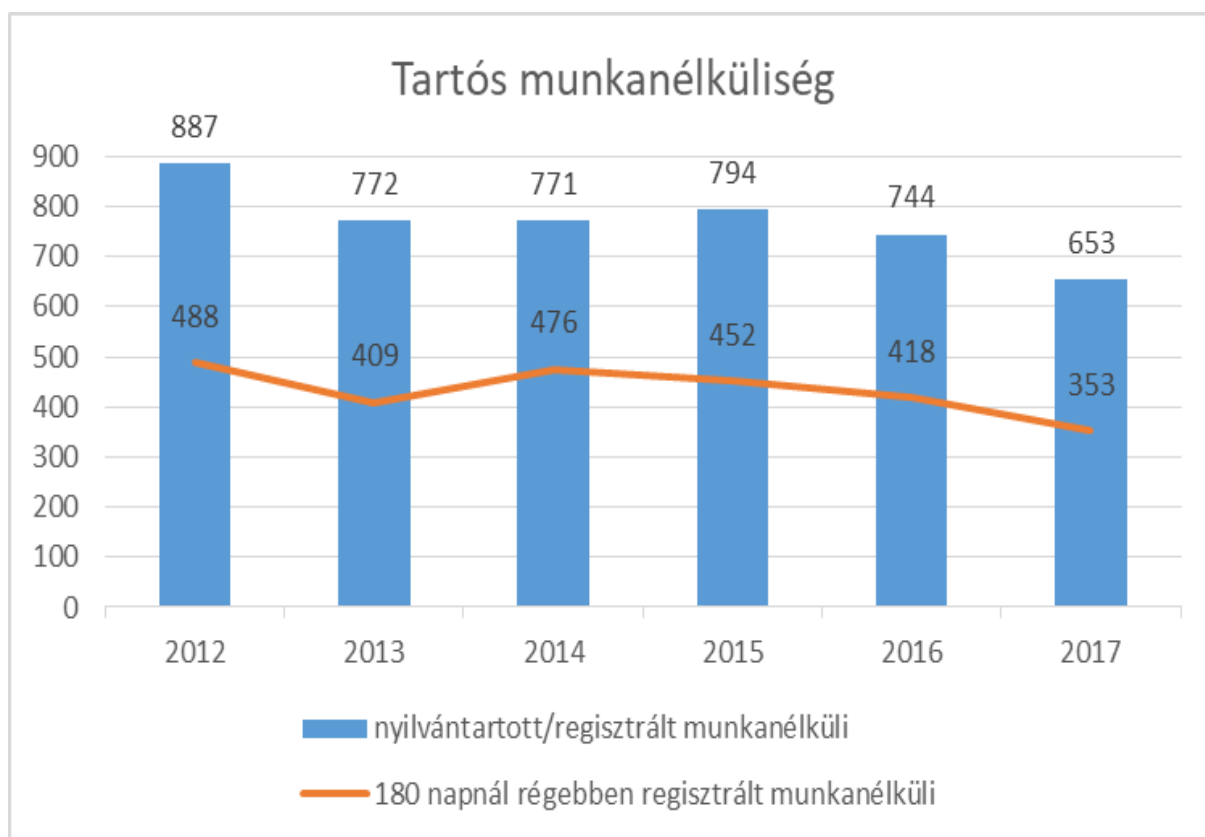
Forrás: saját szerkesztés

3.2.2. számú táblázat: Tartós munkanélküliség

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen	férfi	Nő	összesen
2012	426	461	887	217	271	488	50,94%	58,79%	55,02%
2013	379	393	772	182	227	409	48,02%	57,76%	52,98%
2014	359	412	771	213	263	476	59,33%	63,83%	61,74%
2015	364	430	794	202	250	452	55,49%	58,14%	56,93%
2016	322	422	744	178	240	418	55,28%	56,87%	56,18%
2017	270	383	653	151	202	353	55,93%	52,74%	54,06%

Forrás: TeIR, Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

8. számú diagram: Tartós munkanélküliség

Forrás: saját szerkesztés

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

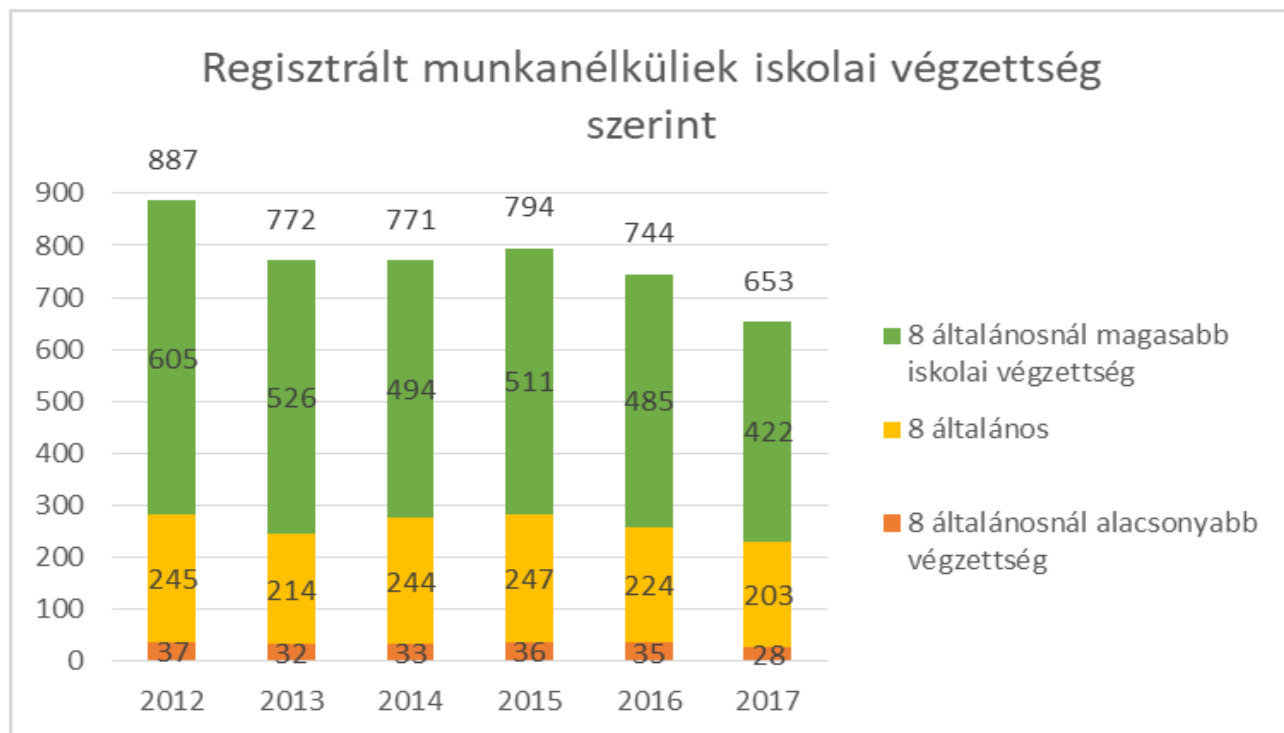
Az alábbi táblázaton a regisztrált álláskereső iskolai végzettsége látható. A munkanélküliek több mint 30 százaléka az általános iskolai vagy az alatti végzettséggel rendelkező. Az arányszám alapján nem egyértelműsíthető, hogy a munkanélküliség fő oka Gödöllőn az iskolai végzettség hiánya lenne.

3.2.4. számú táblázat: Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskereső száma összesen	A nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2012	887	37	4,17%	245	27,62%	605	68,21%
2013	772	32	4,15%	214	27,72%	526	68,13%
2014	771	33	4,28%	244	31,65%	494	64,07%
2015	794	36	4,53%	247	31,11%	511	64,36%
2016	744	35	4,70%	224	30,11%	485	65,19%
2017	653	28	4,29%	203	31,09%	422	64,62%

Forrás: TeIR, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

9. szám diagram: Regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerint

Forrás: saját szerkesztés

c) közfoglalkoztatás

Gödöllő város önkormányzata mindig is törekedett a közfoglalkoztatási programokban történő részvételre. A közfoglalkoztatottak elsősorban a városüzemeltetés területén dolgoztak, közterület fenntartás, parkgondozás, strand, temető karbantartás területeken, valamint voltak, akik irodai munkára a polgármesteri hivatalban és önkormányzati intézményekben kerültek alkalmazásra.

Megállapítható, hogy a közfoglalkoztatás a település munkanélküliségi helyzetében kiemelt szerepet kap, ha azt vesszük figyelembe, hogy az elmúlt években a gazdaságilag aktív korú állandó népesség 3-3,5%-a volt regisztrált álláskereső és ugyanennek a korosztálynak a 0,5-1%-a volt a közfoglalkoztatásba bevonva. A településen ez a foglalkoztatási forma természetesen nem teljes mértékben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket, de nagymértékben hozzájárul ehhez. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, valamint a regisztrált munkanélküli személyek vehetnek részt a közfoglalkoztatásban.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

Az országos átlaghoz képest kedvező munkanélküliségi adatokkal összevetve látható, hogy egy hazai viszonylatban kedvező, de mindenképpen vizsgálandó területről van szó.

3.2.5. számú táblázat: Helyi vállalkozások

Év	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátóhelyek száma
2012	782	215
2013	819	230
2014	786	231
2015	669	201
2016	648	215
2017	681	222

Forrás: önkormányzati adatok

A helyi vállalkozások mellett számos nagyvállalat, multinacionális vállalat van jelen a településen, melyek jelentős foglalkoztatóként jelennek meg az alacsonyabb képzettségű munkavállalók tekintetében is.

A főváros közelsége is kedvező. A településről a fővárosba ingázók száma magas, melyhez hozzájárul, hogy tömegközlekedési eszközök közül több is megfelelő gyakorisággal közlekedik a település és a főváros között. A HÉV szerelvények, a MÁV vonatai, valamint a Volán buszai is közlekednek. Átlagosan 40-50 járat van egy nap mind a helyközi busz, mind a vasúti közlekedésben.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Kiemelten települési szintű, önkormányzati programok nincsenek, melyek kifejezetten a fiatalok foglalkoztatását segítenék elő, azonban az országos programok, melyek elsősorban a Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül érhetőek el, mind megtalálhatóak a településen. A 3.2.6. számú táblázaton látszik, hogy az álláskeresők közel negyede 30 év alatti, ami nem szerencsés. Továbbra is fenntartandó cél, hogy a fiatalabb korosztály részére szerencsés lenne egy települési gyakornoki vagy nyári-munka programot indítani, ahol a tanulmányaik befejezéséig szerezhethének gyakorlatot.

3.2.6. számú táblázat: Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		884	979	880	794	746	653
20 év alatti	Fő	8	12	18	8	10	6
	%	0,9%	1,2%	2,0%	1,0%	1,3%	0,9%
20-24 év	Fő	101	114	96	81	75	53
	%	11,4%	11,6%	10,9%	10,2%	10,1%	8,1%
25-29 év	Fő	104	111	91	80	63	61
	%	11,8%	11,3%	10,3%	10,1%	8,4%	9,3%
30-34 év	Fő	93	108	86	71	61	43
	%	10,5%	11,0%	9,8%	8,9%	8,2%	6,6%
35-39 év	Fő	110	129	107	88	82	66
	%	12,4%	13,2%	12,2%	11,1%	11,0%	10,1%
40-44 év	Fő	114	116	105	100	91	91
	%	12,9%	11,8%	11,9%	12,6%	12,2%	13,9%
45-49 év	Fő	100	102	105	97	87	74
	%	11,3%	10,4%	11,9%	12,2%	11,7%	11,3%
50-54 év	Fő	118	121	100	86	81	71
	%	13,3%	12,4%	11,4%	10,8%	10,9%	10,9%
55-59 év	Fő	121	132	117	106	98	86
	%	13,7%	13,5%	13,3%	13,4%	13,1%	13,2%
59 év feletti	Fő	15	34	55	77	98	102
	%	1,7%	3,5%	6,3%	9,7%	13,1%	15,6%

Forrás: TeIR, Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Jelentős információhiány jellemzi a munkaerő-piaci szolgáltatások összetételét a településen. Léteznek kisebb egymástól elszigetelt programok, melyekhez a hozzáférés nagyon korlátozott, így a jövőben mindenképpen célszerű egy foglalkoztatási programokat tartalmazó aggregált adatbázis

létrehozása. 2010-ben elindult kezdeményezés, pályázati projekt a Gödöllői Kistérségi Foglalkoztatási Paktum létrehozása és működtetése, mely a foglalkoztatás területén érintett szereplők számára hozott létre egy közös platformot, szakmai fórumot. Az együttműködés jó, a szereplők közötti kommunikációs csatornák bővültek és javultak.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Sem jövedelmi helyzetre, sem származásra vonatkozóan nem gyűjt az önkormányzat, és intézményei adatot a munkavállalóitól, ezáltal is biztosítandó a diszkriminációmentesség. A Pest megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: PMKH) Gödöllői Járási hivatal Foglalkoztatási Osztályával szoros kapcsolatban áll önkormányzatunk, közfoglalkoztatási programban az általunk nyilvántartott aktív korú tartósan munkanélküli személyeket vonjuk be a saját intézményekben történő foglalkoztatás érdekében.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

Gödöllő városában a foglalkoztatási területén nincsen tudomásunk hátrányos megkülönböztetés megjelenéséről. Hivatalos panasz nem érkezett sem az önkormányzathoz, sem az Egyenlő Bánásmód hatósághoz a gödöllői önkormányzati intézmények foglalkoztatási politikájával kapcsolatban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális biztonság megteremtése érdekében a társadalmi egyenlőtlenség mérséklésére a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben rögzítésre kerültek azok az ellátási formák, amelyeket a szociálisan rászoruló állampolgárok számára biztosítani szükséges.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint ezen törvények végrehajtására hozott kormányrendeletek és a 3/2015.(II.6.) számú önkormányzati rendelet határozza meg a pénzbeli és természetben nyújtható ellátások körét. A támogatások mértéke az

igénylő családok egy főre eső jövedelmétől függ, ahol nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét, illetve ezen összeg jogszabályokban meghatározott százalékát.

A szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben biztosított ellátásokon kívül önkormányzatunk saját költségvetésének terhére egyéb ellátási formákat is bevezetett, melyeket évek óta saját költségvetésének keretére biztosít, pl.: újszülött köszöntés, szépkorú személyek köszöntése, rászorultsági étkezési támogatás. A települési támogatásként adható ápolási díj megállapításának lehetőségét a szociális törvény biztosítja, a részletes jogosultsági feltételeket helyi rendeletünkben szabályoztuk.

Mind a pénzbeli, mind a természetbeni támogatások megállapításánál a háztartás egy főre jutó jövedelmének nagysága a meghatározó. A pénzbeli és természetbeni ellátások járhatnak rendszeres, illetve eseti jelleggel. A segélyezési rendszerben kiemelt szerep jut

- az időskorúak, egyedülállóak, valamint krízishelyzetbe került családok anyagi ellehetetlenülésének megakadályozására,
- a túlzott lakásterhek enyhítésére,
- az egészségi állapot teljes leromlásának megakadályozására, valamint
- eseti krízishelyzet kezelésére.

Az elmúlt években lezajlott társadalmi és gazdasági folyamatok hatására a lakosság egyes rétegeinek életkörülményeiben, szociális helyzetében és egészségi állapotában jelentős változások következtek be.

A jövőben még nagyobb hangsúlyt kívánunk fektetni a természetbeni ellátások biztosítására, mert így a segítség közvetlenül éri el célját.

A Gödöllői Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatja a roma gyerekek táboroztatását a tábor önrészenek kifizetésével, az iskolai alapítványokon keresztül támogatást ad a roma gyermekek iskoláztatásához, gyermeknapot tart a roma és hátrányos helyzetű gyermekek számára és Mikuláskor a roma és hátrányos helyzetű gyermekek részére télapóműsort és ajándékosztást szervez.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül

mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.

A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

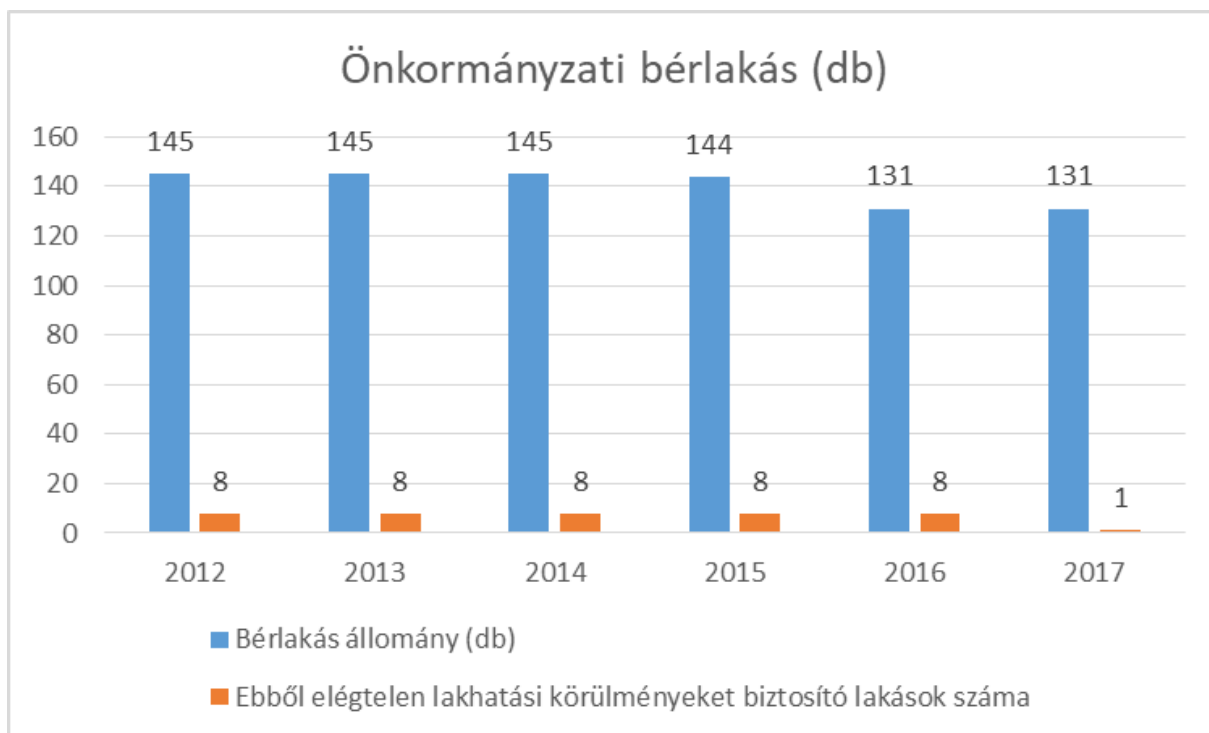
Önkormányzatunk a bérlakás állományában lévő lakosok bérbeadásáról pályázati eljárás keretében gondoskodik.

Gödöllő város Önkormányzat az Integrált Településfejlesztési Stratégia részeként készült el az Antiszegregációs Terv. A tervben a külterületi városrész, a Szárítópusztai rész került nevesítésre, mint szegregátum.

a) bérlakás-állomány

Gödöllő város önkormányzat bérlakás állományát mutatja a 10. számú diagram. Látható, hogy vagyon gyarapodás hiányában az elmúlt években nem volt jelentős változás az önkormányzati lakások állományában. Szerencsés helyzet, hogy csökkenés sem következett be, így a szükséges szintet, lakásállományt képes biztosítani az önkormányzat. Pozitív viszont, hogy az elégtelen körülményeket biztosító lakások számát csökkenteni tudta az önkormányzat.

10. számú diagram: Önkormányzati bérlakás állomány

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés alapján saját szerkesztés

b) szociális lakhatás

11. számú diagram: Önkormányzati szociális lakások

Forrás: önkormányzati adatok alapján saját szerkesztés

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Gödöllő város Önkormányzatának nincsen lakáscélra nem használt egyéb lakáscélú ingatlana.

e) lakhatást segítő támogatások

Önkormányzatunk rendkívüli települési támogatást nyújthat közüzemi szolgáltatási díjhoz, valamint közös költséghez, amennyiben a fennálló tartozása nem haladja meg a 100.000,- Ft-ot: Természetben nyújtott rendkívüli települési támogatást a rászoruló családok részére állapítottunk meg, a támogatást hivatalunk átutalta a közüzemi szolgáltatók felé (ELMÜ, NKM Földgázszolgáltató, Távhő, DMRV). A rendkívüli települési támogatás nem havi rendszerességgel kerül átutalásra a szolgáltatók felé, hanem egyszeri segítséget jelent a családoknak a közüzemi számlák megfizetéséhez.

3.4.1. számú táblázat: Lakásállomány

Év	Lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	12640	0	145	8	30	1	0	0
2013	12666	0	145	8	30	1	0	0
2014	12719	0	145	8	30	1	0	0
2015	12715	0	144	8	30	1	0	0
2016	12711	0	131	8	30	1	0	0

Forrás: TeIR, önkormányzati adatok

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői

Gödöllő város Önkormányzat az ITS elkészítésekor készítette el az Anti-szegregációs Tervét. A tervben a külterületi városrész, a Szárítópusztai rész került nevesítésre, mint szegregátum.

A szóban forgó terület az 1990-es évek elején, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Tangazdaságával kötött polgárjogi szerződéssel került önkormányzati tulajdonba.

A szárítópusztai településrészen önkormányzati bérlakások magasabb koncentrációjáról nem beszélhetünk. Az összes önkormányzati tulajdonú lakásból 20 db van az érintett területen.

A négy lakóépületben 2+4+2+12 db lakás található

A mindösszesen 20 lakásból 15 komfort nélküli, 3 félkomfortos, 2 komfortos. Az 5-ös épület valamennyi lakása komfort nélküli.

A lakhatási körülmények javítása érdekében valamennyi lakásban a bérlővel, használókkal együttesen, írásban rögzítésre kerültek a műszaki problémák, melyek orvoslása folyamatosan megtörtént az önkormányzat részéről és költségén. Pl.: zárjavítások, üvegezési munkák elvégzése, világítótestek buráinak pótlása, tűzhelyek, kályhák pótlása, villanykapcsolók, dugaljok pótlása stb.

Az épület állapotának megőrzése céljából történt munkavégzések ugyanebben az évben: kéményvizsgálat és javítás a bádigos szerkezetekkel együtt, palafedés javítása, elektromos vezetékhálózat lakásokon belüli átvizsgálása, javítása, érintésvédelmi vizsgálat végzése voltak. Valamennyi lakóegységhez önálló árnyékszék biztosítása is megtörtént.

Az elmúlt évek alatt önkormányzati költségén végeztetett, a lakókörnyezet rehabilitációját, konszolidálását célzó munkák a következők voltak: kommunális hulladékszállítás megoldása, önkormányzati költségén lakásonként hulladéktároló edényzet biztosításával, esetenként hulladéktároló konténer biztosítása lomtalanításhoz. Szezonális jelleggel parlagfű kaszálás, hó eltakarítás, az egyetlen, közös használatú közkút megszüntetése, minden lakáshoz, a bejárati ajtó mellé vízmérő órával és fagycsappal ellátott kerti csap felszereltetése, évente két alkalommal rovar- és rágcsálóirtás az épület környezetében és a lakásokban, szükség szerint egyedi kérésre további rovarmentesítések végeztetése az önkormányzat költségén, az épület előtti nyárfák gallyazása.

A lakáshasználatok módjából következően azonban, ezek az intézkedések a lakókörnyezet rehabilitációját, mint kívánt eredményt nem hozták meg. A terület menetrendszerű buszközlekedéssel megközelíthető, a területre vezető földút közúthoz csatlakozásánál van a buszmegálló.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői

3.5.1. számú táblázat: Telepeken/szegregátumokban élők száma

		férfi	nő	összes fő
a	2008	24	24	48
telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2017	26	19	45

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A tendenciákat vizsgálva megállapítható, hogy a szárítópusztai szegregátum helyzete az elmúlt években nem változott, a lakásállomány és az ott élők száma is állandó. A telep felszámolására természetesen az önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten minden lehetséges jogszabályban megengedett eszközt megragad.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat: Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	ápolási díjban részesítettek száma
2012	1033	181
2013	351	146
2014	691	165
2015	807	135
2016	605	153
2017	605	136

Forrás: TeIR, PMKH Járási Hivatal Hatósági Osztálya által szolgáltatott adatok

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Két jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A fogyatékos személy gondozója részére a PMKH Járási Hivatal Hatósági Osztálya állapít meg ápolási díjat, emelt összegű ápolási díjat, illetve kiemelt ápolási díjat. A 18. feletti tartós személy gondozója az önkormányzattól részesülhet települési támogatásban ápolási díjként.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés

Gödöllő Város Önkormányzata mindig is nagy hangsúlyt fektetett a prevencióra, az egészségtudatos életmód és sport szeretetének népszerűsítésére. Minden évben egészségügyi szűrőnapok kerülnek megszervezésre a városban, mely részben az önkormányzat – míg korábbi években- részben a Gödöllői Többcélú Kistérségi Társulás szervezésében, finanszírozásában valósultak meg.

A városi rendezvényekhez kapcsolódó szűrőnapokon Gödöllő város lakosai számos vizsgálatot (nőgyógyászat, állapot-felmérés, szemészet, ortopédia, stb.) vehetnek igénybe, akik minden évben szép számmal jelennek meg az egészségügyi napon.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az egymással kapcsolatban álló egészségügyi-, szociális- és köznevelési intézményrendszerben működő segítő szakmai jelenlét biztosítja a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférést.

A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésében jelentkező problémák, illetve a felnőttek, családok életvitelében jelentkező nehézségek feltárásért, megoldásáért az intézmények közötti kapcsolati háló jelzőrendszerként is működik. A szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik.

a) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Gödöllő városában a közétkeztetést a Kalória Gödöllői Nonprofit Közhasznú Kft. látja el. A cég mindig kiemelt figyelmet fordít az egészségtudatos étkeztetésre, a megfelelő mennyiségű és minőségű zöldségek és gyümölcsök használatára az ételek elkészítésében. A PMKH Gödöllői Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya folyamatosan felügyeli a közétkeztetést, az elmúlt évtizedben egyetlen alkalommal sem fordult elő, hogy elmarasztalták volna a szolgáltatót. A Kalória Gödöllői Nonprofit Közhasznú Kft. bármikor kóstolási lehetőséget biztosít a szülőknek, valamint különös figyelmet fordít az ellátott intézményekből érkező jelzésekre, felmerülő igényekre. A Közigazgatási és szociális irodával szoros együttműködésben a társaság ügyel arra, hogy szociális és társadalmi helyzettől függetlenül a szolgáltatást minden gyermek igénybe vehesse, az önkormányzati és állami támogatásokat érvényesíthesse. A 37/2014. (IV.30.) EMMI

rendeletnek megfelelően megteremtette a diétás ételkészítéshez szükséges személyi és tárgyi feltételrendszert, melynek köszönhetően az egyre növekvő diétás igények kiszolgálása is lehetséges, ma már naponta több mint 30 féle diéta készítésével. A szolgáltatás minőségét és a gödöllői szociális ellátórendszer működését jellemezi, hogy a közétkeztetési szolgáltatást a gödöllői állami, önkormányzati és egyházi intézményekkel jogviszonyban álló gyermekek országos átlagból is kimagasló, több mint 86%-a veszi igénybe, holott az úgymond kötelezően étkezők (bölcsődés, óvodás gyermekek) aránya alig 30%.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Gödöllő Város Önkormányzata, az általa működtetett közoktatási intézményekben és az általa támogatott gödöllői sportszervezetekben, az egészségmegőrzés érdekében, hosszú távon a sporttevékenységek középpontjába a gyermek és ifjúsági sportot kívánja helyezni. Ezen belül a teljesítő-képes tudást adó, mérhető, ellenőrizhető, jól szervezett, megfelelően motivált tanórai és tanórán kívüli testnevelést, a mindennapos testedzést, a szabadidősport megvalósítását, valamint az eredményes egyesületi munkát és a céltudatos utánpótlás-nevelést támogatja a sportolási feltételek megteremtésével, fokozatos javításával, és finanszírozási rendszerével.

Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ

Gödöllő Város Önkormányzata 1991. május 1. napján hozta létre a Forrás Szociális Segítő Szolgálatot.

A megalakult intézményhez csatolták a már 1990-től működő Népkonyhát, a Szárítópusztán kialakított Hajléktalanok átmeneti szállását, valamint az 1997. november 1-én hatályba lépett, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a Gyermekjóléti Szolgálatot.

Gödöllő Város Képviselő-testülete 2007. novemberében döntött arról, hogy új helyre kerül a Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Szolgálat, s a jövőben az intézmény minden szakmai csoportja itt működik majd. Az új helyen Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, női és férfi Hajléktalanok átmeneti szállása, Éjjeli menedékhely, Nappali melegedő és Szociális konyha, került kialakításra.

Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet 2016. január 1-jétől: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, a járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Ennek alapján a Család-és Gyermekjóléti Központ a jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jött létre.

Az intézmény feladata a működési területén élő, szociálisan hátrányos helyzetű egészségügyi, mentálhigiénés és lakhatási problémákkal küzdő, rászoruló egyének, családok intézményi szolgáltatások keretében történő ellátása, a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, nevelési tanácsadás nyújtása a szülői kötelességek teljesítéséhez, sokrétű szakmai eszközzel. Támogatás nyújtása a szülői, gondozói tevékenység ellátásához a gyermek testi, értelmi és érzelmi fejlődése, szocializációja, a családban történő nevelése érdekében.

Szociális és gyermekvédelmi feladatainak végzése során, tiszteletben tartja a családok életvitelét, hagyományait. Az intézményi ellátásban részesülők gondozásakor információkat nyújt az elérhető szolgáltatásokról, valamint támogatja a különböző ellátásokhoz való hozzájutást.

Együttműködik más szociális és gyermekjóléti feladatokat ellátó intézményekkel, civil szervezetekkel. Figyelemmel kíséri a feladatok ellátásához kapcsolódó jogszabályi változásokat. Folyamatosan részt vesz pályázatokon, valamint új programok kidolgozásában, szakmai feladatok bővítésében.

A szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az intézmény szolgáltatásait igénybevevők számára.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Családsegítés keretében a Gödöllő város közigazgatási területén élők számára nyújt szolgáltatásokat:

- szociális és mentálhigiénés problémák kezelése,
- krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése,
- a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése,
- ellátások közvetítése.

Általános segítő feladatok:

- figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja az egyén és a család életében jelentkező problémák okait, jelzi az illetékes hatóságok vagy szolgáltatást nyújtók felé,
- szervezi az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutást,
- krízishelyzetet és veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszert működtet – ezzel a megelőzést segíti, bevonva az egészségügyi szolgáltatókat, szociális és oktatási intézményeket, a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatot, az egyesületeket, az alapítványokat, a vallási közösségeket,

- szociális, mentálhigiénés és életvezetési tanácsadást végez,
- meghallgatja az egyén, család panaszát, intézkedik annak orvoslásáról,
- a család gondozásával elősegíti a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását,
- részt vesz a humán jellegű civil kezdeményezések elősegítésében,
- közösségfejlesztő-, egyéni és csoportos terápiás programokat, illetve speciális, probléma orientált csoportokat szervez,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást nyújt
- elősegíti, a menedékjogról szóló törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedést,
- szolgáltatási, szervezési és gondozási feladatokat lát el.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat keretében végzett tevékenység a szükséges mértékig kiterjed az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

Speciális segítő szolgáltatás: családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, programokat és szolgáltatásokat szervez.

A Gyermekjóléti ellátás a gyermekek védelmének rendszeréhez kapcsolódóan, alapellátás keretén belül a gyermekjóléti szolgáltatás nyújtásával járul hozzá – tevékenységek, eszközök és intézmények együttesének igénybe vételével.

A gyermekek védelme:

- A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésre, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.
- A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.
- Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével, annak leküzdéséhez.

A gyermekjóléti alapellátás, az ellátási területen élőknek segítséget nyújt a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatások kivédésében, illetve abban, hogy képessé váljanak különböző problémáik önálló megoldására. Lényeges feladat a preventív lehetőségek kidolgozása és működtetése, a

családok összetartó erejének megőrzése, támogatása, illetve az átmenetileg sérült, vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítése.

A gyermek érdekeit védő személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, valamint a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

E célok megvalósulása érdekében a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatási, szervezési és gondozási feladatokat lát el.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.

A jelzőrendszer tagjai, jelezhetik a szolgálatnak, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A jelzőrendszeri feladatok koordinálását a települési jelzőrendszeri felelős látja el.

A jelzésre kötelezett szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban történő teljesítésére, veszélyeztetettség, (krízishelyzet észlelése esetén, az arról való tájékoztatásra. Tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket és az ellátási területen élő személyeket, a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről.

A beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a Család- és Gyermekjóléti Központnak.

A jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez és az elhangzottakról emlékeztetőt készít.

Éves szakmai tanácskozást tart, elkészíti az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet. A szakmai tanácskozást február 28-ig szervezi meg, a jelzőrendszeri intézkedési tervet minden év március 31-ig készíti el.

A szabadidős és közösségi programok célja, hogy mintát nyújtson a családoknak szűkebb és tágabb közösségben történő ünnepeik és hagyományaik ápolására, szabadidejük hasznos eltöltésére.

A szolgálat rendszeresen biztosít programokat a városban élő gyermekeknek, elsősorban a hátrányos helyzetűeknek. A foglalkozások preventív jellegűek. A programok a gyermekek életkorához igazítottak. A szervezés, lebonyolítás esetenként külső szakemberek, önkéntes segítők részvételével történik.

A programok egy része az intézményben zajlik, ezek kézműves délutánok, drámapedagógiai foglalkozások, másik részük oktatási intézményekben történik.

Kirándulások és sportfoglalkozások szervezésére is van lehetőség, mely az intézmény által alapított Gödöllői Szociális Ellátó Központért Közhasznú Egyesület jóvoltából valósulhat meg.

A Szolgálat a nyári időszakban fokozott figyelmet fordít a szünidejüket töltő veszélyeztetett gyermekekre, igyekszünk a szociális nyári gyermekétkeztetésbe bevonni őket, valamint szabadidős programokat szervezni.

Karácsonykor minden évben már hagyomány az ünnepi műsor, hogy emlékezetesebb, megihittebb legyen az ünnep a gondozott családok számára. A műsor keretében a rászoruló családok tartós élelmiszerekből összeállított csomagot kapnak ajándékba, valamint szponzorok által felajánlott adományokból (üdítő, sütemény) megvendégelésre is sor kerül.

Az igénybevétel módja

- önkéntesen: a Szolgálathoz fordulhat bárki, aki segítséget kér problémáinak megoldásához.

A család-és gyermekjóléti szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozást követően, a problémák feltárása után kerül sor az együttműködés formájának további megbeszélésére. A személyes segítség során, a kapcsolattartás a továbbiakban történhet az intézményben, az ügyfél lakásán, illetve egyéb ügyintézés helyén.

A szolgáltatás igénybevételére hétfőn 8-18 óráig, kedden 8-16 óráig, szerdán 8-18 óráig, csütörtökön 8-16 óráig van lehetőség. Pénteken nincs ügyfélfogadás, de a telefonon történő elérés, ügyintézés, üzenet fogadása biztosított.

- jelzőrendszeren keresztül: a jelzőrendszer bármely tagja jelezheti a szolgáltatnak, ha segítségre szoruló családról, személyről szerez tudomást.

Jelzés esetében:

- a) krízis helyzet jelzésekor a családsegítő munkatárs felkeresi a jelzett személyt, családot, felajánlja segítségét a probléma kezelésére, a helyszíni tapasztalatok alapján intézkedik,
- b) egyéb jelzéseket követően, amennyiben lehetséges telefonon felveszi a kapcsolatot, vagy személyesen felkeresi a jelzett személyt vagy családot, felajánlja segítségét a probléma kezelésére. Sikertelen személyes megkeresés esetén, a családsegítő írásos értesítőt hagy a látogatásáról, illetve kapcsolat-felvételi szándékáról.

A Szolgálat a Központ által biztosított speciális szolgáltatások igénybevételéhez közvetít:

- Telefonos-készenléti szolgálat:
 - A Család-és Gyermekjóléti Központ a nyitvatartási időn túl telefonos ügyeleti szolgálatot működtet.
 - Ügyeleti idő: munkanapokon délután 16 - 8 óráig, pénteken 12-8 óráig, szombat-vasárnap és munkaszüneti napokon 0-24 óra között.
 - Jogi tanácsadás havi 8 órában a járás területén élők számára. A tanácsadás előzetes bejelentkezés alapján történik.

- Pszichológusi tanácsadás élethelyzeti, életvezetési nehézségek során, krízishelyzetben, nevelési problémákkal kapcsolatban. A tanácsadás heti 40 órában, előjegyzés alapján történik, a járás területén élőknek.

➤ Egyéb szolgáltatás:

- Adományok fogadása
- Díjtanulmány közvetítési lehetőség: albérlet, munkalehetőség, gyermekfelügyelet, korrepetálás, házimunka, kisebb otthoni javítások, felajánlott háztartási gépek, bútorok, játékok közvetítése; idős emberek felügyelete, beteglátogatás közvetítése.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat minden szolgáltatása térítésmentesen vehető igénybe.

Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család-és Gyermekjóléti Központ a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl

- a) elősegíti a gyermek családban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít
 - aa. helyi igény szerint utcai és lakótelepi szociális munkát,
 - ab. kapcsolattartási ügyeletet,
 - ac. kórházi szociális munkát,
 - ad. iskolai és óvodai szociális munkát,
 - ae. gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
 - af. jogi tájékoztatás és pszichológiai tanácsadást,
 - ag. családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
 - ah. mediációt
- b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
 - aa. kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
 - ab. javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

- ac. együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- ad. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítő munkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- ae. utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- af. védelembe vett gyermek estében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- ag. szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Javaslat hatósági intézkedésre

A Család- és Gyermekjóléti Központ javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek

- védelembe vételére,
- megelőző pártfogására,
- ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- nevelésbe vételére,
- családba fogadására,
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésre,
- családba fogadó gyám kirendelésére,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására,
- utána járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

Az ellátottak körébe azok a 0-18 év (utógondozás esetén 18-24 év) közötti gyermekek és családjaik tartoznak, akik a járás területén állandó bejelentett lakcímmel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkeznek. A gyermekvédelmi hatósági intézkedés esetén, a szülő és a gyermek kötelező együttműködés keretében veszi igénybe az ellátást.

Az esetmenedzser feladata

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az esetmenedzser:

- elkészíti az egyéni gondozási nevelési tervet, szervezi a megvalósítását, együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel,
- közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásban,
- tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről.
- Egyéni gondozási nevelési terv:
 - Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésébe, az esetmenedzser bevonja a család és gyermekjóléti szolgálatot, a megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogót. A terv megvalósulását az esetmenedzser értékeli.
- Családból kiemelt gyermek visszahelyezésnek, családba fogadásának elősegítése:
- A gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, ennek körében támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban. A nevelésbe vételt követően, illetve felülvizsgálatkor a gyermeket gondozási helyén felkeresi.

Utógondozás:

A visszahelyezett gyermek utógondozását az esetmenedzser a gyámhivatal határozata alapján látja el. Ennek keretében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedését, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, tanulmányainak folytatását, szakképzettségének megfelelő munkahely keresését.

Speciális gyermekjóléti szolgáltatások

Kapcsolattartási ügyelet:

- a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása mellett konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása.
- a nevelőszülői hálózat működtetőjével kötött külön megállapodás alapján, a szolgáltatást a nevelőszülőnél elhelyezett gyermek és a kapcsolattartásra jogosult vér szerinti szülő, vagy más kapcsolattartásra jogosult személy között is biztosíthatja a központ,

- a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra alkalmas helyszínt nyújt, felügyelt kapcsolattartás során a felügyelet kapcsolattartást elrendelő szervvel egyeztetve felügyeletet ellátó szakember biztosítja az érintettek kérésére illetőleg gyámhivatali kezdeményezésre gyermekvédelmi közvetítői eljárást, mediációt biztosít.

Utcai és lakótelepi szociális munka:

- a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek speciális segítése,
- a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatása, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén gyermekvédelmi intézkedés kezdeményezése, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban vagy az intézményben gyermekeknek szóló, beilleszkedésüket, szabad idejük hasznos eltöltését segítő programokat szervezése, lehetőleg bevonva a gyermekek családját is.

Kórházi szociális munka:

- A Család-és Gyermekjóléti Központ az egészségügyi intézménnyel kötött együttműködési megállapodás alapján biztosítja a kórházi szociális munkát, mely megállapodás rögzíti az ellátás biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját. A Központ munkatársa a szülészeti, nőgyógyászati osztályon, a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anyát és gyermekét segíti, gyermekosztályon a gyermek elhanyagolását és bántalmazását észlelve beavatkozik. A Központ az illetékessége alá nem tartozó gyermeket, a gyermek további ellátása biztosításának érdekében az illetékes gyermekjóléti szolgálathoz vagy központhoz irányítja. Együttműködik az illetékességi területén működő kórházak felnőtteket ellátó, főként pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályaival.

Óvodai és iskolai szociális segítő munka:

- Az óvodai és iskolai szociális segítő munka a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak nyújt támogatást azáltal, hogy egyéni és csoportos formában segíti a gyermeket a korának megfelelő, nevelésbe, oktatásba való beilleszkedéséhez, tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében. Segíti a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárását és megoldását, a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

és a gyermek családját a gyermek iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában.

Készenléti szolgálat:

- A Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat munkatársa közvetlen beavatkozást nem végez, a telefonszám térítésköteles.
- Krízisidőszakban az EMMI kihűléses eljárásrendje szerint értesíti a telefon kezelője az illetékes szolgálatot illetve a krízisközpontot.

Egyéb szolgáltatások

- **Jogász:** Jogi tanácsadást nyújt hetente 2 órában, a járás területén élők számára. A tanácsadás előzetes bejelentkezés alapján történik.
- **Pszichológus:** Pszichológusi tanácsadást nyújt, élethelyzeti, életvezetési nehézségek során, krízishelyzetben, nevelési problémákkal kapcsolatban. A tanácsadás heti 40 órában, előjegyzés alapján történik, a járás területén élőknek.
- **Fejlesztőpedagógus:** Tanulási zavarok, részképesség zavarok esetén segítséget nyújt heti 40 órában a járás területén élő gyermekek számára.

Családterápia, családkonzultáció, családi döntéshozó konferencia: A családon belüli kapcsolaterősítés, konfliktuskezelés, családi kapcsolati problémák kezelése érdekében. Mediáció: speciális konfliktus kezelés.

Szakmai támogatás:

A Család- és Gyermekjóléti Központ a járás területén működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok szakmai támogatása érdekében

- havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít
- tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

Szociális diagnózis készítés: A család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket.

Jelzőrendszer működtetése

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a Család- és Gyermekjóléti Központ:

- a) koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- b) szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- c) összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- d) a család- és gyermekjóléti szolgálat 9. § (7) bekezdése szerinti megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- e) segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,
- f) megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- g) megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és
- h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Hajléktalanok átmeneti szállása

A Hajléktalanok átmeneti szállásának szakmai és működési feltételeit az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről határozza meg.

„A hajléktalan személyek ellátását végző intézmény segítséget nyújt a hajléktalan személy életviteléhez, elősegítve a szociális ellátások igénybevételét, elérését” (1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 102.§ (2).

A Hajléktalanok átmeneti szállása az önellátásra képes, más egyéb lakhatással nem rendelkező, 18. életévét betöltött, Gödöllő közigazgatási területén, gödöllői gyökerekkel rendelkező, életvitelszerűen tartózkodó nők és férfiak számára biztosít átmeneti elhelyezést.

A szálló Házi rend alapján működik. Az intézményvezető írásbeli Megállapodást köt az ellátottal, mely részletesen szabályozza a szolgáltatások igénybevételének feltételeit. Az intézményi ellátás időtartama hat hónap, amely kölcsönös megegyezéssel a lejárat előtt meghosszabbítható.

A szociális és mentálhigiénés munkatársak fő feladatai:

- a) a szállón végzett szociális munka, mentálhigiénés gondozás,

- b) a szálló működésével és az ellátottakkal kapcsolatos dokumentációs munka,
- c) a hajléktalanok érdekképviselése,
- d) hivatalos ügyeik intézésében való segítségnyújtás,
- e) egészségügyi és szociális ellátásokhoz való hozzájutás elősegítése,
- f) önszorgó csoportok, szabadidős foglalkozások szervezése.

Az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 105.§ (1) előírása szerint a szálló biztosítja

- a) az éjszakai pihenésre,
- b) a személyi tisztálkodásra,
- c) az étel melegítésére, étkezésre,
- d) a betegek elkülönítésére,
- e) a közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket.

Időszakonkénti lakógyűlés keretében, az intézmény vezetője és az ellátottak közötti információcserére van lehetőség. Az ellátottak körében végzett gondozási tevékenység távlati célja a szállóról való továbblépés elősegítése, motiválás a társadalomba való visszailleszkedésre.

A Hajléktalanok átmeneti szállása az év minden napján nyitva tart, 20 fő férfi és 8 fő nő elhelyezése biztosított. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes és térítésköteles.

A térítési díjat Gödöllő Város Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló önkormányzati rendelete tartalmazza.

Éjjeli menedékhely

Az Éjjeli menedékhely szakmai és működési feltételeit az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről határozza meg.

Az Éjjeli menedékhely, az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes, más egyéb lakhatással nem rendelkező, 18. életévét betöltött, Gödöllő közigazgatási területén életvitelszerűen tartózkodó hajléktalan személyeknek biztosít éjszakai szállást, krízis helyzet esetén.

Az Éjjeli menedékhely a hét minden napján 18 – 08 óráig tart nyitva, 6 fő elhelyezésére nyújt lehetőséget.

A Hajléktalanok átmeneti szállásán ügyeletes munkatárs látja el, az Éjjeli menedékhely szakmai munkáját.

A szociális és mentálhigiénés munkatársak fő feladatai:

- szociális információk biztosítása,
- az ellátást igénybe vevő jogosultságaira vonatkozó tanácsadás.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

Nappali melegedő

A Nappali melegedő szakmai és működési feltételeit az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről határozza meg.

A Nappali melegedő lehetőséget biztosít a hajléktalan személyek részére

- közösségi együttlétre,
- pihenésre,
- személyi tisztálkodásra,
- személyes ruházat tisztítására,
- étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására.

A szociális és mentálhigiénés munkatárs a Nappali melegedő keretében az egyénre szabott szociális és mentálhigiénés munka mellett különböző közösségi programok szervezését végzi, vezeti a Nappali melegedővel kapcsolatos dokumentációkat.

Igény szerint napi egyszeri, meleg ebéd elfogyasztására is lehetőség van.

A Nappali melegedő a hét minden napján 8-18 óráig tart nyitva, 20 hajléktalan személynek nyílik lehetősége a közösségi együttlétre

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

Szociális étkeztetés

A Szociális étkeztetés szakmai és működési feltételeit az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, az 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről határozza meg.

"Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani" 1993. évi III. tv. 62. § (1).)

Hétköznapokon napi egyszeri, meleg ételt jelent, helyben fogyasztással, szombaton és ünnepnapokon melegíthető konzervet osztunk. A Szociális konyha melegítőkonyhaként működik, az ebédet külső konyháról szállítják az intézménybe.

Gödöllő Város Képviselő-testületének önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól függő, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról alapján „A Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ a Hajléktalanok átmeneti szállását, Éjjeli menedékhelyét és Nappali melegedőt igénybe vevő személy részére az étkezést térítésmentesen biztosítja.”

Fontos feladat a hajléktalan személy társadalomba való visszailleszkedésének elősegítése, melyre az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet.

Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény

A Gödöllői Egyesített Szociális Intézményben az engedélyezett férőhelyek száma székhely és telephelyek szerint:

2100 Gödöllő, Ady Endre sétány 56. (székhely)

– szociális otthoni ellátás (idősek otthona)	50 fő
– gondozóház	10 fő
– házi segítségnyújtás	72fő
– étkeztetés	

2100 Gödöllő, Blaháné út 45. sz. (telephely)

– idősek klubja	25 fő
– házi segítségnyújtás	
– étkeztetés	

2100 Gödöllő, Fiume út 9.

– Fogyatékosok Nappali Intézménye	20 fő
– házi segítségnyújtás	
– étkeztetés	

Az intézmény 1975. augusztus 20-án kezdte meg működését a Kastély épületében, 1983-ban költözött az Ady sétány 56. sz. alatt álló ingatlanba. Ez idő alatt a városban már működött az Idősek Klubja, a házi-gondozás, és a szociális étkeztetés szolgáltatás.

Idősek otthona és az Időskorúak gondozóháza keretében nyújtott szolgáltatás célja, az emberi méltóság tiszteletben tartásával, az ellátást igénybevevőknek szociális helyzet, egészségi állapot és szükségletnek megfelelő gondoskodás, ápolás nyújtása. A teljes körű ellátás keretén belül gondoskodik az ellátottak napi, legalább háromszori étkezéséről, szükség szerinti ruházattal, illetve textíliával történő ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról.

Az intézménybe 18. életévüket betöltött személyek vehetők fel, akik betegségük, vagy fogyatékosságuk miatt önmagukról gondoskodni nem képesek, és a gondozási szükségletük a napi 4 órát meghaladja, valamint ellátásuk más típusú ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

Az Idősek Otthonában és a Gondozóházban ellátottak körében növekszik a demens beteg száma illetve a halmozott krónikus betegségben szenvedő idős emberek száma. Az ellátottak 80%-ban teljes körű ápolást és gondozást igényelnek.

A férőhely kihasználtság tárgy évben, az idősök otthonában 99,74%-os. A gondozóházi részlegen 97,37%-os volt.

Az idősök otthonában 17 a gondozóházi részlegen 35 új idős ember felvételére került sor. Ez a szám, mindkét ellátási formánál viszonylag nagy mozgást tükröz, melynek oka, elsősorban az idősök otthonában elsősorban a magas életkor és a súlyos betegség miatti elhalálozás. A gondozóházban a jogviszony megszűnésének oka elhalálozás vagy az idősök otthonában történő elhelyezés.

A jelenlegi nyilvántartás alapján idősök otthonába 163 fő, gondozóházi elhelyezésre 163 fő várakozik. Ezek közül összesen 85 fő állandó gödöllői lakóhellyel rendelkezik.

A várakozók számából jól látható, hogy sok idős ember szorulna sürgős elhelyezésre.

Intézményt nem csak az ellátás színvonala miatt kívánnák igénybe venni, hanem mert a térítési díjak megállapítása a törvényi előírásoknak megfelelően történik, (Gondozóházban a nyugdíj 60%- az Idősök Otthonában pedig a nyugdíj 80%- kerül megállapításra) nem kell bekerüléshez egyszeri hozzájárulást fizetni ahhoz, hogy elhelyezésre kerüljenek az idős, beteg emberek.

2011-ben az UNIO-s felújítás során korszerűsödött az intézmény épülete, amellyel a Idősök Otthona részleg akadálymentesen megközelíthetővé vált.

Az Unió felújítás során az internet hozzáférés, és számítógép használat elérhetővé vált az idősök számára is. Egészségi és mentális állapotuk miatt a lakók között csak minimális az érdeklődés a szolgáltatás iránt.

Idősök Klubja

Az idősök nappali ellátása a saját otthonukban élő, személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, alapvető higiénés szükségletek kielégítésére, akik egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szorulnak.

Az intézmény a nappali ellátás során:

- az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségügyi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,
- a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Az idősök klubja szolgáltatást igénybe vevők részére biztosított az étel helyben történő elfogyasztása az épület ebédlőjében.

Az idősek nappali ellátásának célja, az idős szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények közé juttatása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó depresszió megelőzése, valamint egészségi és higiénés viszonyainak javítása.

Az idősek klubja foglalkoztatási célja a célszerű és rendszeres fizikai, szellemi és szórakoztató tevékenység, amely által az ellátást igénybevevők élete tartalommal tölthető meg, és ennek segítségével, képességeik felhasználásával felébreszthető és fenntartható bennük az önbecsülés és hasznosságtudat jelentősége, amely segíti a szervezet normális működését és lassítja az öregedést.

A klub naponta 9 órától 15 óráig áll az érdeklődők rendelkezésére. A tárgyévben 7 új ellátott felvételére és 4 megszűnésére került sor. Záró létszám 27 fő.

Fogyatékosok Nappali Intézménye (Nefelejcs napközi)

Az Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény Gödöllő, Fiume u. 9. sz. alatti telephelyén a város fogyatékossgal élő lakosai számára munkanapokon 8-16 óra között nappali ellátást biztosít. Az ellátottak részére naponta biztosítja a kulturált étkezés lehetőségét és meleg ebédet, a személyi higiéné megőrzését, testi – szellemi képességek kibontakoztatását, szabadidős, kulturális és sportprogramokon való részvételt, az idő hasznos, értelmes eltöltését, információkhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítségét.

A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékkal élő, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

A Napköziben történő foglalkoztatás célja, az ellátottak aktivitásának megőrzése, fejlesztése, a szomatikus és pszichés állapot szinten tartása, a meglévő készségek, képességek fejlesztése, a hanyatlás megelőzése, valamint a társas kapcsolatok építése, illetve megtartása. A Napközi segítséget nyújt a sérültet nevelő családnak abban, hogy minél tovább tudja gondozni speciális igényű családtagját, és a sérült minél tovább élhessen családja körében.

A napközi szakmai közössége rendkívül jó kapcsolatot ápol a szülőkkel, a Máltai Szeretetszolgálattal, a gödöllői Montágh Imre Ált. Iskolával, a Fele-Más Egyesülettel, és két országos alapítvánnyal, a Kézenfogva és a Down alapítvánnyal. A sérült fiatalok napközibe való bejutását napi szinten elsősorban a szülők, hozzátartozók oldják meg, de Gödöllőn a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett Támogató Szolgálat rendelkezik olyan speciálisan átalakított kisbusszal, mellyel fogyatékos személyek szállítását végzik.

A gödöllői MMSz Támogató Szolgálat 4 sérült fiatalt szállít a napközibe reggelenként, hazaszállításban heti 1 alkalommal 1 főt szállít és tanszüneti napokon még 2 sérült ellátott jut haza a támogató szolgálat közreműködésével.

Ennél sokkal nagyobb lenne az igény a napközibe való be és hazaszállításra, de a Támogató Szolgálat kapacitása jelenleg ennyit tesz lehetővé.

Tárgyévi nyitólétszám 21 fő, záró létszám 21 fő. 1 megállapodás szűnt meg és 1 új ellátás indult.

A 20 férőhelyes napközi bővítésére rövidesen nagy szükség lenne. Néhány ellátottjuk a 2000 júniusi nyitás óta ennek a közösségnek a tagja, és amíg az ellátásuk családi szinten megoldható és életben vannak, addig ez így is fog maradni. A Montágh Iskola következő éveiben ballagók, vagy a városban élő, de speciális oktatási intézménybe nem itt járó fogyatékos tanulóinak számára az iskolai ellátásuk megszűnése után nem tud a napközi férőhelyet biztosítani a nappali ellátásban.

A fogyatékos gyermeket nevelő szülők számára nagy biztonságot adna, ha gyermekük végleges elhelyezéséről még életükben maguk gondoskodhatnának és ezzel gyermekeiket nem kellene kiszakítani a megszokott közösségükből. Egy fogyatékos személyek lakhatását biztosító városi intézmény kialakítása nagyon fontos cél a napközivel szorosan együttműködő Fele-Más Sérült Gyermekekért Egyesülettel együtt, amit alacsony összeg ellenében, vagy akár térítésmentesen lehetne igénybe venni, mivel a fogyatékos gyermeket nevelő családok legtöbbször elszegényednek, komoly anyagi problémákkal küzd.

Gödöllői Fele-Más Egyesület a Sérült Gyermekekért

Az Egyesület 1999 óta vesz részt a város civil életében. Gödöllő és vonzáskörzetében fejti ki tevékenységét. Célja a testileg és/vagy szellemileg sérült, tartósan beteg gyermekek és fiatalok, illetve az őket gondozó családok segítése, támogatása, mentális segítségnyújtás, a napközbeni ellátás fejlesztése, támogatott lakhatás létrehozásának szorgalmazása, kulturális, sportolási és más szabadidős tevékenységeket biztosító lehetőségek feltárása, hasonló célú nonprofit szervezetekkel való együttműködés, munkahelyteremtés, és a munkalehetőségek felkutatása, szakemberekkel, szakirányú intézményekkel való folyamatos kapcsolattartás, forrásteremtés, adományozók, pályázatok felkutatása.

Az egyesület legnagyobb volumenű tervei között szerepel egy támogatott lakhatás és átmeneti otthon kialakításának kezdeményezése Gödöllőn. Szeretnék megtalálni azokat a fórumokat, együttműködő partnereket, akiknek segítségével ez a projekt elindítható. A városban működő ellátórendszerből ez a lépcső hiányzik, hatalmas problémát okozva a gyermeküket családban nevelő szülőknek. A fiatalok a speciális szakiskolából kikerülve elveszítik azt a közeget, ahol fejlesztést és felügyeletet kaptak. Több sorstársuknak nagy segítséget nyújtana az átmeneti elhelyezés elérhető

lehetősége, ahol a gyermekeket, fiatalokat biztonságban tudhatnák a szülők, amíg ők egy-két hetet pihenve, regenerálódva, újult erővel láthatnák el nehéz, de nemes feladatukat.

Az egyesület igyekszik úgy végezni munkáját, hogy a Gödöllő és környékén különböző fogyatékkal élő emberek "testre és lélekre" szabottan egyenlő eséllyel élhessék életüket.

Házi segítségnyújtás

A szolgáltatás célja:

A személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás, a szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás szolgáltatási elemet biztosít.

A szolgáltatás biztosításával, a megállapodással rendelkezők számára az intézmény alapvető ápolási-gondozási feladatok elvégzését, segítségnyújtást biztosít, segítséget nyújt az ellátott és lakókörnyezete higiénés körülményeinek megtartásában, valamint közreműködést veszélyhelyzetek megelőzésében, illetve azok elhárításában.

A szolgáltatás célja, hogy biztosítsa a saját lakáson való ellátás lehető leghosszabb ideig történő fenntartásának feltételeit, és a szükségleteknek leginkább megfelelő gyakoriságú és magas szakmai színvonalú munkával jellemezhető szolgáltatást nyújtson.

Az Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény a házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában biztosítja ellátottjai részére. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, illetve a gondozási központ vezetője tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult. Jelenleg a két óránál nagyobb gondozási igényeket az intézmény, a kapacitásának függvényében tud biztosítani.

A 2017. évben az ellátás iránti igényeket, minden esetben ki tudták elégíteni, várakozót nem tartottak nyilván. Összesen 5058 volt a napi egyszeri látogatások száma.

Szociális étkeztetés

Étkeztetés célja: Az étkeztetés szolgáltatás biztosításával az intézmény célja, hogy a város területén élő idősek és más okból rászorulóknak számára változatos, kiegyensúlyozott étkezési lehetőséget biztosítson.

Az intézmény az étkeztetés keretein belül napi egyszeri meleg ételmezt biztosít azok számára, akik a településen élnek és hátrányos helyzetük miatt ezt önmaguk részére nem képesek biztosítani. Gödöllő város a rászorultság feltételeit az alábbiakban állapítja meg:

- a) 60 év feletti életkorúak
- b) átmeneti vagy krónikus betegség miatt megromlott egészségi állapotúak

- c) fogyatékkal élők
- d) pszichiátriai betegségben szenvedők
- e) szenvedélybetegségben szenvedők

A fent megjelölt tételek közül legalább két feltételnek kell megfelelni, melyet az egészségügyi állapotra vonatkozóan a kérelmező háziorvosa igazol a szolgáltatást vezető által megküldött, ill. átadott nyomtatványon.

Megkönnyíti a szolgáltatáshoz jutást, hogy az intézmény telephelyeinek vezetői a rászorulókat otthonukban keresik fel, - a kérelmező egészségi állapotára tekintettel, akár tájékoztatás céljából is, - és az igénybevételhez szükséges dokumentumokat helyben töltik ki. A mozgásukban korlátozott személyek számára nagy segítséget jelent az ebéd kiszállításának lehetősége is.

Az Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény az étkeztetést a Gödöllő, Ady E. sétány 56. sz. alatti telephelyének főzőkonyhájáról biztosítja. Ez a konyha szolgálja ki az intézmény bentlakásos részlegét is.

Az étkeztetés igénybevételének lehetőségei a helyi lakosság igényeinek megfelelően a következőképpen kerül megszervezésre:

- **Kiszállítással:** Az intézmény tulajdonában lévő gépjárművel, gondozónő segítségével történik, munkanapokon 12 és 14 óra között. A szállítás igénybevételéhez csere ételhordóval szükséges rendelkeznie az ellátottnak.
- **Elvitellel:** Az intézmény mindhárom telephelyén lehetőség van arra, hogy az igénybe vevő az ételt munkanapokon 11.30 és 14 óra között elvigye. Munkaszüneti- és ünnepnapokon az Ady E. sétány 56. sz. alatti telephelyről biztosított az étel elvitelének a lehetősége.
- **Helyben fogyasztással:** Az intézmény Blaháné u. 45. sz. alatti telephelyén kiszolgálással fogyaszthatják el a kérelmezők az ételt munkanapokon 12 és 13 óra között. Az étkező kapacitása 25 fő. Az épületben kézmosási lehetőség, nemenként elkülönített illemhely, evőeszköz illetve étkészlet biztosított.

Az étkezés minőségének a jellemzői:

- napi egyszeri meleg étel (ebéd) biztosított
- diétás étkezés keretén belül diabetikus, epés, tejmentes, vöröshús-mentes diétát biztosít az intézmény

Étkeztetés iránti kérelmet nem utasított el az intézmény. Átlagosan a napi igénybe vevők száma 2017-ben 174 fő.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A rászorultak száma egyre nő, miközben a források egyre apadnak. A gazdasági körülmények nehezede, a szociális olló szétnyílása szükségessé teszi, hogy mind nagyobb figyelmet fordítsunk

a szociálisan hátrányos helyzetbe került családok megsegítésére. A városban szociális, illetve karitatív tevékenységet folytató szervezetek tevékenységének összehangolása érdekében Önkormányzatunk létrehozta a Társadalmi Felzárkóztatási Programot.

A Program alapvető célja a társadalmi különbségek csökkentése, a szociálisan rászorulóknak felkutatása és tényleges segítségnyújtás. Fontos megteremteni az egyén, a család és a kisebb közösségek biztonságérzetét. Végül soron pedig a közösségépítést tűztük ki célul.

Első lépésként a Polgármesteri Hivatal Közigazgatási és Szociális Irodája – egyeztetve az egyházakkal és más karitatív szervezetekkel – elkészítette Gödöllő szociális térképét, melyben felkutattuk a városban élő rászorulókat.

Az önkormányzat a lakótelepeken a közös képviselőkre, a családi házas övezetekben az területi képviselőkre építve olyan (szociális) hálót alakít ki, melyben az önkénteseken keresztül megvalósítható a valódi segítségnyújtás. Az önkéntesek tudják, mely családoknál keletkezik felesleg, és hogy hol van szükség a segítségre. A rendszerben biztosítva van, hogy az adomány valóban oda kerül, ahol a legnagyobb szükség van rá.

h) pozitív diszkrimináció a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Önkormányzatunk minden évben pályázati lehetőséget biztosít a civil szervezetek részére annak érdekében, hogy szociális, illetve mentálhigiénés programjaik megvalósításához az önkormányzattól pénzügyi támogatásban részesüljenek.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Gödöllő város Önkormányzata igen széles körű és sokrétű kapcsolatot ápol a helyi nonprofit szervezetekkel. Civil házat működtet, ahol különböző egyesületek, alapítványok, önkéntes csoportok kapnak helyet ügyfélfogadás, közös összejövetelek, programjaik céljából. Az Önkormányzat ösztönzésére és a civil szervezetek igényéből fakadóan 2014-ben létrejött a Gödöllői Civil Kerekasztal Egyesület ernyőszervezet, melynek fő célja – többek között – az Önkormányzattal való párbeszéd elősegítése, közös érdekképviselet, a Civil Ház működtetése, közös városi szintű programok szervezése, valamint a szervezetek munkájának összehangolása. Tevékenysége bővebben megismerhető honlapján: www.godolloi-civilek.hu. A város honlapján is megjelenik a társadalmi szervezetek bemutatása. Itt megtalálhatóak róluk a legfontosabb információk, elérhetőségeik, sőt azoknak a szervezeteknek az adószáma is, amelyek az 1% gyűjtésére jogosultak. Már önmagában ez is támogatási forma. Gödöllőn közel 70 aktív civil szervezet munkálkodik különböző érdekek, értékek mentén, mint pl. kultúra, hagyományőrzés, turizmus, természeti és lakókörnyezet, szociális, egészségügy, esélyegyenlőség, generációs kapcsolatok. De ezen túl aktív

tevékenységet folytatnak még a városrészi egyesületek is lakóhelyhez kapcsolódóan és számos sportegyesület is működik még városunkban.

Az önkormányzat kapcsolatban áll minden olyan szervezettel, amely a város hírnevét jobbra, a polgárok életét pedig könnyebbé teszik. Ám ez a kapcsolat nem csak egy irányú, kikérik a véleményüket a civileknek, és segítséget is kapnak tőlük. Így kölcsönös segítségnyújtással próbálnak a növekvő munkanélküliség ellen harcolni. A városban két olyan szervezet is működik (Diverzitás Alapítvány, Kontakt Alapítvány), amelyek a foglalkoztatás helyzetén próbálnak javítani az esélyegyenlőség szellemében.

A Megújult Nemzedékekért Alapítvánnyal az Élelmiszerbank által kezdeményezett támogatási programhoz történt csatlakozást követően az élelmiszer osztás során történik együttműködés. A rendszeresen felajánlott élelmiszer a helyi nagyobb áruházakból kerül az alapítványhoz, amelyet a Nagycsaládosok A rászorultak felmérése a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ közreműködésével jött létre.

Az önkormányzat, és az általa fenntartott szociális intézmények a legélénkebb kapcsolatot a Máltai Szeretetszolgálattal ápolja. Ők végzik a Támogató szolgálatot, és a Közösségi ellátást a városban, de számos más feladattal is ellátják őket.

A Szociális törvény a 10.000 főnél nagyobb lakosságszámú városoknak előírta a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátás működtetését. Gödöllő város Önkormányzata a Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi régiójának egyik szervezetével megállapodást kötött a feladatellátásra. 2006. novemberétől működik a „Fogadó” Támogató Szolgálat és Szenvedélybeteg Segítő Központ Gödöllőn. A gödöllői önkormányzat ingyenesen biztosítja a Fogadó Szolgálat részére azt az ingatlant, amely jelenleg is a szervezet központjaként funkcionál. A fenntartással járó költségekhez minden évben támogatást biztosít önkormányzatunk.

A Támogató Szolgálat keretében a szervezet a fogyatékkal élő embereknek próbál segíteni abban, hogy függetlenné, és önállóvá válhassanak. Segítik őket abban, hogy közösségi életet élhessenek. Így a fogyatékkal élőket napközibe, fejlesztő iskolába, illetve fejlesztő programokra szállítják. Az erre használt jármű akadálymentesített és az utazásokat személyi segítő kíséretében teszik meg az ellátott személyek.

További feladatuk a sérült személyek lakókörnyezetükben történő ellátása. Nem csak fizikai gondozást végeznek, a lelki támogatást is ugyanolyan fontosnak tartják, de nem csak a fogyatékkal élő személynek, hanem a családjának is megpróbálnak segítséget nyújtani.

A rendszeres információnyújtás, a személyt érintő szolgáltatásokról, eseményekről, juttatásokról szintén a feladatkörükbe tartozik. Továbbá, hogyha ők nem illetékesek egy ügy elintézésében, akkor segítenek felkutatni azt a személyt, aki a segítség nyújtására már képes.

A Máltai Szeretetszolgálat az önkormányzat által működtetett szociális intézményekkel is szoros kapcsolatokat ápol. Így többek között a Gödöllői Montágh Imre Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskolával, Nefelejcs Napközi Otthonnal, a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központtal, Hajléktalan Szállóval, Tessedik S. Családok Átmeneti Otthonával.

Ezek közül a legszorosabb kapcsolatot a Nefelejcs Napköziotthonnal ápolják. Kölcsönösen segítve egymás munkáját könnyítik meg az értelmi-fogyatékosok, és családjuk életét.

A Máltai Szeretetszolgálat elsődleges feladata, hogy a környékről érkező sérült személyeket a Napközibe szállítsák, illetve, hogy onnan haza vigyék őket. Ez azért jelent nagy előnyt a napközi számára, mert amíg ez a szolgáltatás nem volt igénybe vehető Gödöllőn, addig csupán 10-12 személy ellátását végezték, mára azonban már a megengedett keretet kihasználva, maximális létszám mellett működnek.

A Szeretetszolgálat végzi a sérült személyek otthoni gondozását. Az értelmi fogyatékosok közül, akiket ők is ellátnak, sokan járnak a Napközibe, így nem kell mindennap ugyanarról a személyről gondoskodniuk, tehát több személy ellátását tudják elvégezni. A családok szempontjából pedig ez a fajta „lefedettség” azért előnyös, mert ha az egyik személy megbetegszik, és nem tud a napközibe elmenni, a Szeretetszolgálat megy ki vigyázni rá, így a családtagoknak nem kell átszervezniük az napi kötelességeiket.

A napi ingázáson kívül, ha lehetőség adódik, akkor a Máltai Szeretetszolgálat viszi a napközibe járó személyeket kirándulni, amire egészen az együttműködés megkezdéséig nem volt lehetőség. Hetente egyszer pedig csoportfoglalkozást tartanak, ami azt jelenti, hogy minden egyes alkalommal, valamely fontos dolgot beszélnek meg az ellátottakkal. Így többek között, hogy évszakonként, hogyan kell öltözködni, vagy milyen megfelelő tisztálkodási módok léteznek. További szolgáltatás, amelyet nyújtanak a napközibe járók számára, az a gyógytornász, aki hetente látogat el hozzájuk. A tornára azonban van még egy lehetőség, Gödöllői Montágh Imre Általános Iskolából érkezik minden héten egyszer egy konduktor, aki a megfelelő szakmai tapasztalattal a háta mögött mozgatja át az intézmény látogatóit.

A másik szolgáltatás, amelyet a Máltai Szeretetszolgálat magára vállalt a Közösségi ellátás. A közösségi ellátás során a szenvedélybetegeknek nyújtanak segítő kezet, hogy kilábaljanak betegségükből, és újra visszatérhessenek az élet normális kerékvágásába, azonban már függőség nélkül. Ehhez azonban nehéz és rögös út vezet. Sajnos gyakori eset, hogy az ellátásuk alatt lévő személy „eltűnik” a látószögükből. Azonban mindent megtesznek a betegek gyógyulásáért, de nem csak az egyént kezelik, hanem a családot is, hiszen a függő személy környezetére is mély hatással van. Nem csak egyéni esetkezelésre, hanem családterápiára is lehetőség adódik. Továbbá csoportfoglalkozások tartásával is próbálnak segíteni az elesett személyeken, ahol a

szenvedélybetegségben élők szembesülhetnek azzal, hogy nem ők az egyetlenek, akik hasonló problémákkal küzdenek, és erősödik bennük az az érzés, hogy ők is tartoznak valahová.

Az önkormányzat maximálisan meg van elégedve a Máltai Szeretetszolgálat munkájával, az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a szervezet minden tőle telhetőt megtesz az ellátott személyekért. A Máltai Szeretetszolgálat az állami normatíván, és önkormányzati támogatáson kívül, más bevételi forrás megszerzésére is jogosultak. Így például pályázati úton próbálnak plusz bevételhez jutni, amellyel az ellátás minőségének színvonalát magasabbra tehetik.

Az önkormányzat az ingatlanhasználaton kívül, évente pénzbeli támogatásban is részesíti a Fogadó szolgálatot.

A Nefelejcs Napközi létrehozott saját alapítványt is, amelynek köszönhetően működésüket teszik könnyebbé, illetve plusz szolgáltatások nyújtására is lehetőségük adódik. Kiaknáznak minden olyan lehetőséget, amely a „nonprofit léttel” jár. 1% gyűjtésére jogosultak, pályáznak, adományt gyűjtenek. Más Szervezetekkel is szoros kapcsolatot ápolnak, így a Fele-Más Egyesülettel, akik eredetileg a sérült gyermekek szüleit tömörítette össze. Mivel jelenleg is van olyan tagja, akinek a gyermeke a Napközibe jár, ezért közös programokat is szoktak szervezni, amelyeket általában szintén pályázati pénzből szoktak finanszírozni.

Civil szervezetek a szolidaritás, a szociális megsegítés és az esélyegyenlőség terén

Fontosnak tartjuk még megemlíteni azoknak a civil szervezeteknek a tevékenységét, amelyek figyelemre méltó munkát végeznek a szolidaritás, a szociális megsegítés és az esélyegyenlőség terén.

Több mint 25 éve működik a Gödöllői Városi Nyugdíjasok Egyesülete, mely 5 klub összefogásával, valamint társszervezeteivel együtt több mint 1000 fő tagságot foglal magába. Számtalan színvonalas kulturális és szabadidős programmal, a "lélektől lélekig" program keretében a betegek, elesett társaik látogatásával mintegy gondoskodnak a nyugdíjas korosztályról, akiknek közös célt, tartalmas életet, egymásra figyelő, összetartó közösséget biztosít.

A fogyatékkal élők esélyeinek, életkörülményeik javítása érdekében tevékenykedik a GÖTLE (Gödöllői Látássérültek Egyesülete) rendszeres ügyfélfogadás biztosításával, közös programokat szervezésével. Érzékenyítő programjaival (Sötét bolt) kívánja erősíteni az irántuk való szolidaritás, segítségnyújtás lehetőségét. Ugyancsak a testi fogyatékkal élők számára működtet a Mozgáskorlátozottak Közép-Magyarországi Regionális Egyesület Gödöllői területi csoportja rendszeres fogadóórákat, közösségteremtés céljából pedig szabadidős programokat szervez.

Az Életért Alapítvány 2007 óta, minden év májusában megrendezi Esélyegyenlőségi Hét programsorozatát. A program Gödöllő város civil szervezeteinek, egyházi, szociális illetve oktatási intézményeinek összefogásával valósul meg.

Célja a társadalom, ezen belül - kiemelten - a diákok akadálymentes szemléletének elmélyítése, kialakítása, idős és fogyatékos személyek nehézségeivel kapcsolatos figyelemfelkeltés. Pozitív sorstársi példák bemutatása az érintettek felé, valamint a segítő munkában résztvevők szakemberek kiegészét megelőző, érzékenyítő programok megrendezése, amely összekapcsolható a diákok érzelmi intelligenciájának fejlesztésével is. A fogyatékkal élő személyek évek óta informatorként érzékenyítő programok keretében formálják a város iskoláiban tanuló diákok szemléletét, ismertetik meg a diákokat a fogyatékkal élők mindennapjaival, nehézségeivel, a számukra nyújtható segítség praktikus módjaival. Az INFORMÁTORI program-akár osztályfőnöki órák keretében kiterjeszthető az Esélyegyenlőségi hét programsorozaton kívül az év teljes idejére.

közösségi együttélés jellemzői

Gödöllő város önkormányzat mindig is jó kapcsolatot tartott fenn és tart fenn folyamatosan a Gödöllői Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. Közös programok, pályázatok lebonyolítását több alkalommal végezték közösen, azonban jelentős adatbázisokkal, rendelkezésre álló információkkal csekély mértékben rendelkeznek. Városunkban kijelenthető, hogy nincs etnikai konfliktus, a lakosság egymást elfogadva él a lakókörnyezetében.

helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A Társadalmi Felzárkóztatási Program keretében önkormányzatunk összehangolja az önkormányzati fenntartású intézmények, civil szervezetek, valamint az egyházak adománygyűjtő és elosztó tevékenységét.

A koordinációs tevékenység lehetőséget teremt a párhuzamosságok elkerülésére, valamint a segítségre szoruló egyének, családok feltérképezésére. Az önkéntes munka koordinálását is felvállalta önkormányzatunk. Évek óta együttműködő kapcsolat alakult ki a szociális intézmények, valamint a középiskolák között. Ennek keretében középiskolai diákok közreműködnek az általunk, valamint a Fővárosi Önkormányzat Gödöllői Idősek Otthonában élő időskorú személyek gondozásában, szabadidős programjaik megszervezésében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Gödöllő város Önkormányzata évek óta együttműködő kapcsolatot tart fenn, valamennyi kisebbségi önkormányzattal, köztük a Gödöllői Roma Nemzetiségi Önkormányzattal is. Közös programok, pályázatok lebonyolítását több alkalommal végezték együtt.

A nemzetiségi önkormányzat számos eredménnyel büszkélkedhet, aktív szervezet, több pályázaton sikeresen indult. Működésének tapasztalatai alapján átfogó képpel rendelkezik a gödöllői roma lakosság nagyságrendjéről, összetételéről, képzettségi szintjéről.

Sajnálatos, hogy hivatalos adatbázissal nem rendelkezik, mely általános országos probléma és a személyiségi jogok védelme érdekében nem is rendelkezhet. A hivatalos adathiány a tervezést nehezítő tényező, azonban a nemzetiségi önkormányzat több évtizedes tapasztalataira a program alkotás során nagymértékben lehetett támaszkodni.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a roma és a mélyszegénységben élő munkavállalók aránya az önkormányzati intézményekben	Felmérés az önkormányzati intézmények tekintetében.
Nincsenek (és nem is lehetnek) megfelelő adatbázisok, a mélyszegénységben élők és a romák számáról, ami megnehezíti a pontos tervezést, programozást	Önkormányzati adatbázis létrehozása, reprezentativitásra törekvő felméréssel
Szakképzettség hiánya, piaci igényekhez nem alkalmazkodó képzések	Képzési programok
Iskolázottság hiánya	Ált. iskola 7-8 osztály elvégzésének biztosítása
Roma kultúra ismeretének hiánya	Bemutató programsorozat a roma kultúra bemutatására tám
HH tanulók tanulási hajlandósága alacsony	Motivációs program bevezetése
Gyermekek sport/ szabadidős programok fejlesztése	HH részére sportprogramok szervezése pályázati forrás esetén
A tanulás otthoni feltételeinek hiánya	Napközis foglalkozások teljes körű biztosítása
HH gyermekek megfelelő ruházatának hiánya	Természetbeni támogatások részarányának növelése
A település egyes részein nagy területű üdülőterületi rész, ahol rossz útviszonyok, egyéb tényezők (pl. kóbor kutyák) nehezítik a védőnői munkát	Külterületi körzetek megközelítésének biztosítása
Települési szegregátum létezése	Szegregátum felszámolása
Fiatál álláskereső aránya magas	Gyakornoki program indítása
Hátrányos helyzetű csoportok részére kevés munkalehetőség	Foglalkoztatási inkubátorház létrehozása
Hajléktalan ellátás feltételeire vonatkozó fejlesztési igény	Hajléktalan ellátás fejlesztése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben foglalt rendelkezések alapján a gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogó felügyelői szolgálatként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal (a továbbiakban: pártfogó felügyelői szolgálat), más szervezetek és személyek e törvény alkalmazása során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.

Az (1) bekezdésben foglaltak szerint eljáró szervezetek és személyek tevékenységük során együttműködnek a családdal és – jogszabályban meghatározottak szerint – elősegítik a gyermek családban történő nevelkedését.

A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani.

A családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, korához és szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését biztosítani kell.

A jogszabályban meghatározott ellátások igénybevétele általában önkéntes. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető valamely ellátás igénybevételére. A gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza,

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,

d) az otthonteremtési támogatás,

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) Biztos Kezdet Gyerekház.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

Gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családbafogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

A gyermekvédelmi rendszer része a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve letartóztatásba helyezett fiatakorúak javítóintézeti ellátása. A fiatakorúak javítóintézeti neveléséről külön törvény rendelkezik.

A gyermekvédelmi törvényben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, valamint a gyámhatóság gyakorolja.

Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a helyi önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörébe tartozó eljárásoknál az illetékességet a gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának lakóhelye határozza meg.

Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények,

- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

A fentiekben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A fentiekben meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyámhatóság – a gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével – védelembe veheti továbbá

- a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértési tényállást megvalósító gyermeket és a szabálysértést elkövetett fiatakorút,
- a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket,
- a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút.

A védelemben vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság felhívja a gyermekjóléti központot a védelemben vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok eszménymentelésének ellátására és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz, így különösen

- kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, az Nktv. hatálya alá tartozó iskolaotthonos nevelés-oktatást, illetve kollégiumi ellátást,
- kötelezi a szülőt, hogy gyermekével keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,
- kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat,
- kezdeményezi a háziorvosnál – súlyos veszélyeztetettség esetén bármely orvosnál – a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát,
- intézkedik – az illetékes szervek bevonásával a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről,
- magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében,
- figyelmezteti a szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, és felszólítja annak megváltoztatására, figyelmezteti továbbá a szülőt az (5) bekezdés szerinti jogkövetkezményre,
- kötelezheti a szülőt és a gyermeket, illetve felkérheti a konfliktusban érintett más személyt arra, hogy a nevelési-oktatási intézményben előforduló erőszak miatt kialakult helyzet vagy más súlyos konfliktushelyzet kezelése érdekében jelenjen meg iskolapszichológusi vizsgálaton, illetve vegye igénybe a konfliktuskezelést segítő szolgáltatást.

Az 1997. évi XXXI. törvény 67/A. §-ában foglalt rendelkezések alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő

szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentiekben meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmazottan hátrányos helyzet fennállását.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 4.§.25.pontjában foglalt rendelkezések alapján **sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmazottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

A Gyermekvédelmi törvényben foglalt rendelkezések alapján természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a bölcsődében, mini bölcsődében,
- az óvodában,
- a nyári napközis otthonban,
- az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- az általános iskolai és – ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik – a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],
- a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa. rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab. tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac. olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad. olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
 - ae. nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - ba. rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

- bb. nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - da. nevelésbe vették, vagy
 - db. utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

2016. január 1-től hatályos rendelkezések alapján a Gyvt. **21/C. § (1) bek.** szerint a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

- a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
 - b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.
- (2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben
- a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
 - b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára
 - ba. a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
 - bb. az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

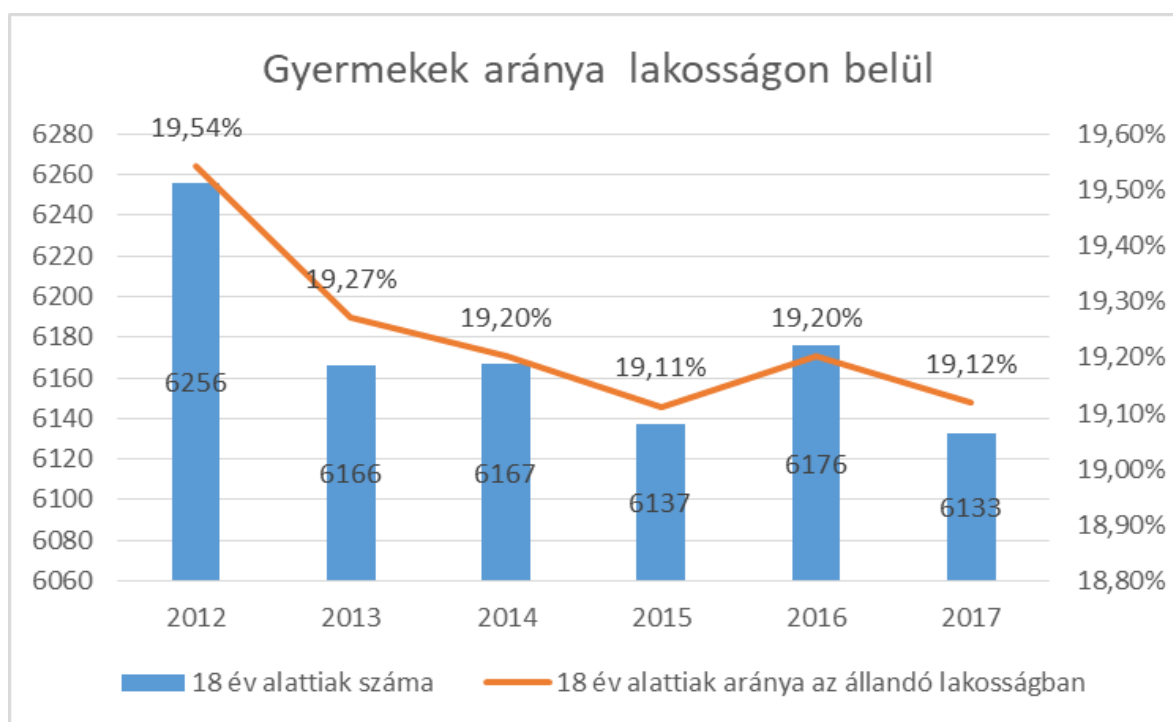
bc. köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Városunkban a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére kerül megszervezésre a szünidei gyermekétkeztetés.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Gödöllő város a gyermekek számának és arányának alakulása tekintetében az országos átlaghoz képest kedvező helyzetben van, ugyanakkor a trendeket vizsgálva az alábbi, 12. számú diagramból is jól látható, hogy az elmúlt években csökkent a gyerekek aránya, annak ellenére, hogy a teljes állandó lakosság száma stagnált. A korábbi, 3. számú táblázat is jól mutatja a gödöllői öregedési indexet, mely alapján látható, hogy az eltelt pár évben a fiatalok és öregek arányában bekövetkezett változás nem kedvező.

12. számú diagram: Gyermekek száma, aránya Gödöllőn

Forrás: saját szerkesztés

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A gyermekvédelmi törvényben szabályozott gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését – gondozását végző intézmény. Ennek tükrében bölcsődéink feladata a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, gondozása, testi-szellemi fejlődését elősegítő nevelése, segítése, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a családdal együttműködve nevelje és segítse a gyermekeket személyiségük kibontakoztatásában, lehetőséget adva arra, hogy egészségesen fejlődjenek, és tapasztalatokat szerezzenek.

A célok megvalósítása a gondozási műveletek, valamint a játéktevékenységek során, a természetes kíváncsiságra épülve valósulnak meg.

4.1.1. számú táblázat: Az intézmények adatait az alábbi táblázat mutatja be

Intézmény neve	Csoportok száma	Férőhely-szám	Bölcsőde átlag kihasználtsága 2017. évben %	Átlag létszám 2016	Átlag létszám 2017	SNI	HH	HHH
Gödöllői Egyesített Palotakert Bölcsőde (székhely)	6	82	87	71	71	0	1	0
Gödöllői Egyesített Palotakert Bölcsőde Mézeskalács Ház (telephely)	4	42*	86	39	36	0	0	0
Gödöllői Mesevilág Bölcsőde	4	45	87	34	39	2	1	0
Összesen:	14	169	86,7	144	146	2	2	0

*férőhelyszám csökkenés történt 48-ról 42 főre, amely 2017.05.26-án lett jogerős

Forrás: önkormányzati adatok

A táblázat adatai mutatják, hogy az intézmények kihasználtsága a beíratott gyermekek tekintetében átlagban 86,7 %. Ennek oka, hogy a beszoktatás időszakában jóval kevesebb gyermek tartózkodik az intézményekben, illetve az 1-3 éves korosztály életkori sajátosságából adódóan (immunrendszer kevésbé fejlett), a megbetegedések száma magas, ezért sok a hiányzás. A fentiek értelmében az önkormányzat 169 férőhelyen biztosít ellátást azon gödöllői gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Az intézmények a hatályos törvények, az érvényben lévő szakmai módszertani útmutatások, valamint a szakmai programokban megfogalmazottak szerint a bölcsődék egyéni arculatát megtartva, hagyományait ápolva, a fenntartóval, a szülőkkel valamint a jelzőrendszer tagjaival aktívan és hatékonyan végzik feladataikat.

4.1.2. számú táblázat: Óvodai ellátottság

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvodák telephelyeinek száma	7	
Óvodai férőhelyek száma	1230	
Óvodai csoportok száma	45	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-17.30-ig	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	99	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	98	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	45	0
Kisegítő személyzet	21	0

Forrás: önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat: Önkormányzati óvodákba beíratott gyermekek

Intézmény neve	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gödöllői Fenyőliget Óvoda	182	165	159	159	157	150
Gödöllői Kastélykert Óvoda	110	103	98	90	92	98
Gödöllői Kikelet Óvoda	107	106	106	108	106	108
Gödöllői Mesék Háza Óvoda	227	204	230	223	202	204
Gödöllői Mosolygó Óvoda	112	102	102	86	84	89
Gödöllői Palotakert Óvoda	209	191	191	185	179	174
Gödöllői Zöld Óvoda	216	208	187	187	205	207
Összesen:	1163	1079	1073	1038	1025	1030
Kihasználtság*:	109%	101%	87%	84%	83%	83%

** maximálisan felvehető létszámhoz viszonyítva*

Forrás: önkormányzati adatok

4.1.5. számú táblázat: Magán és egyházi óvodák létszáma

Intézmény neve	Férőhelysz ám	Gödöllői gyermekek száma az intézményben 2015- ben	Gödöllői gyermekek száma az intézményben 2016- ban	Gödöllői gyermekek száma az intézményben 2017- ben
Tudásfa Tanoda Magánóvoda	40	17	14	8
Játékkuckó Kht.	40	23	24	24
Mesekastély Óvoda	20	13	17	17
Gödöllői Szabad Waldorf Óvoda	48	12	7	10
Gödöllői Szt. Imre Katolikus Általános Iskola Tagóvodája	94	46	51	51
Gödöllői Református Óvoda	55	30	47	40
Mandulafa Óvoda (fenntartó: Hit gyülekezete)	60	2018/2019-es köznevelési évtől működik		
Összesen:	357	141	160	150

Forrás: önkormányzati adatok

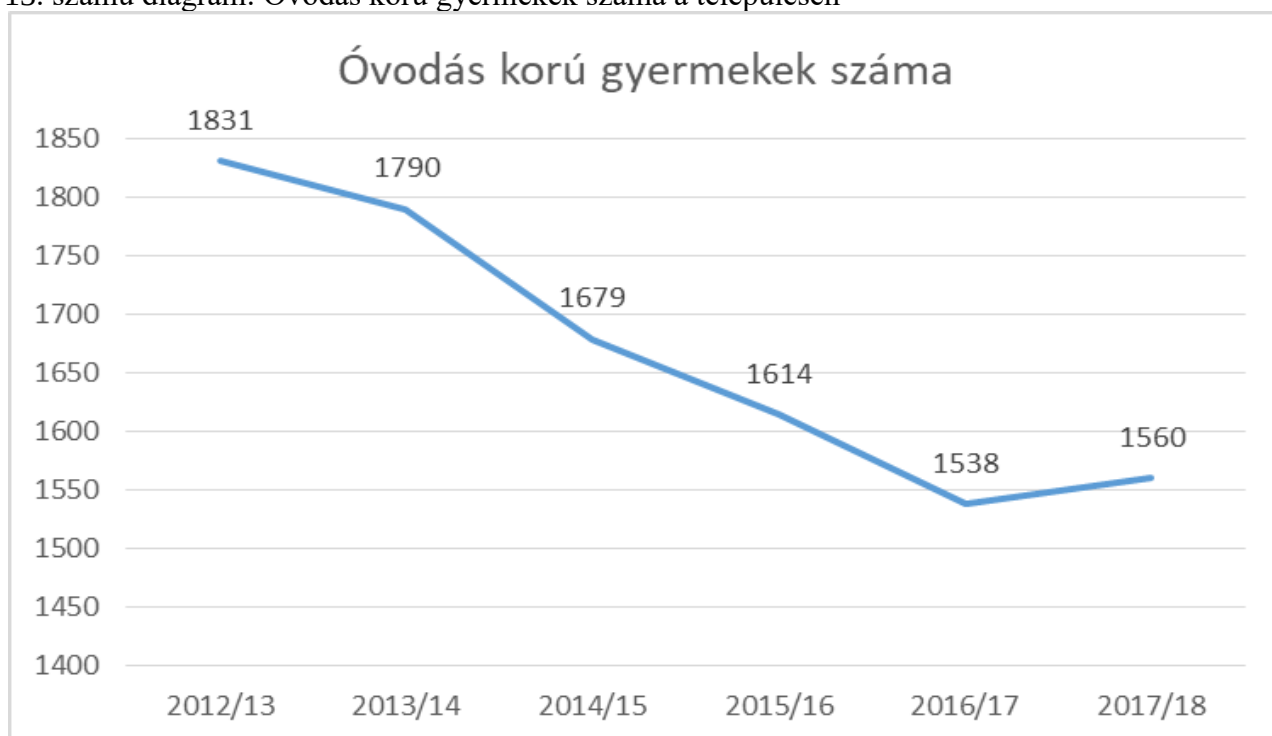
A városban az önkormányzati óvodák mellett működik 7 egyházi és egyéb fenntartású magánóvoda is, melyekbe az óvodaköteles gyermekek kb. 18%-a jár. A nem önkormányzati óvodákban, a városban 357 férőhely biztosított, mely az önkormányzati férőhelyek 26%-a.

4.1.6. számú táblázat: Óvodás korú gyermekek száma a településen

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
3 évesek	354	324	283	278	299	298
4 évesek	375	354	324	283	278	337
5 évesek	343	375	354	324	283	297
6 évesek	394	343	375	354	324	310
7 évesek	365	394	343	375	354	318
Összesen	1831	1790	1679	1614	1538	1560
Férőhelyek száma	1230 önkormányzati + 357 egyéb férőhely = 1587					

Forrás: önkormányzati adatok

13. számú diagram: Óvodás korú gyermekek száma a településen

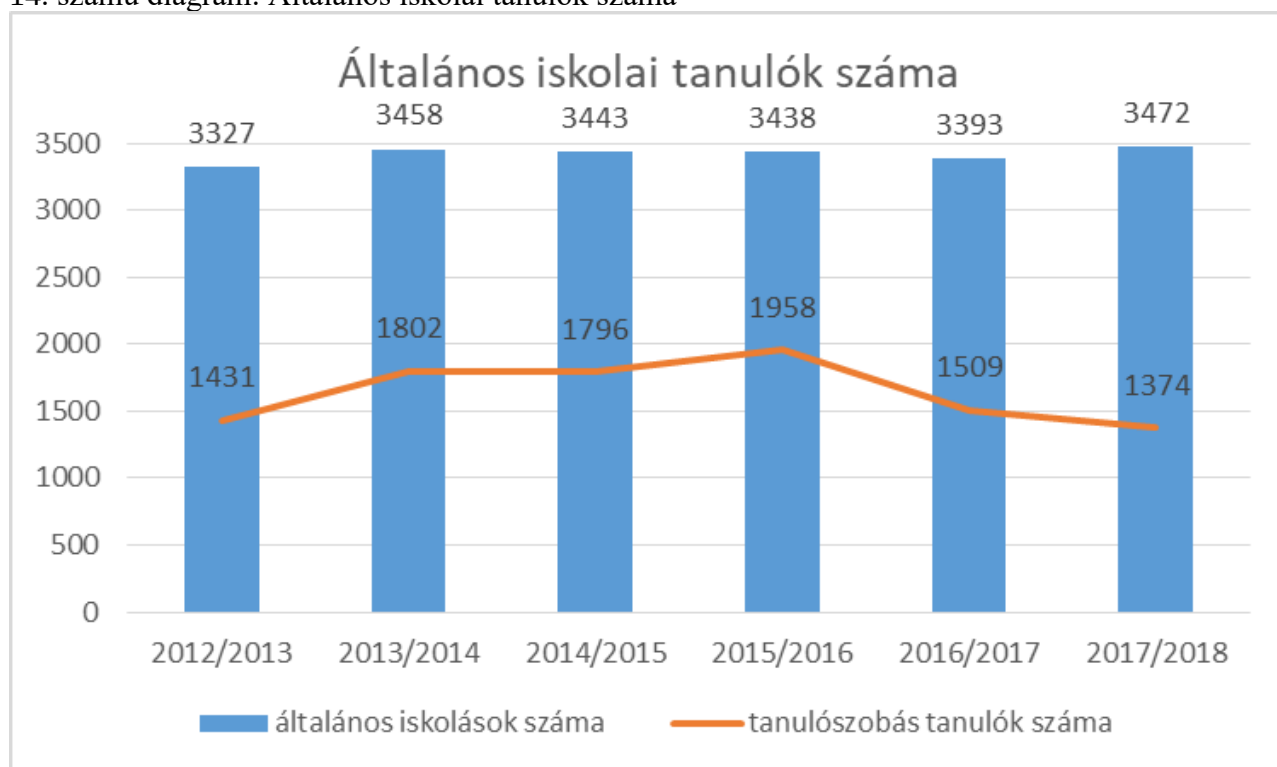
Forrás: saját szerkesztés

4.1.7. számú táblázat: Általános iskolás tanulók

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	tanulószobás tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	1681	1646	3327	1431	43,01%
2013/2014	1805	1653	3458	1802	52,11%
2014/2015	1790	1653	3443	1796	52,16%
2015/2016	1804	1634	3438	1958	56,95%
2016/2017	1693	1700	3393	1509	44,47%
2017/2018	1664	1808	3472	1374	39,57%

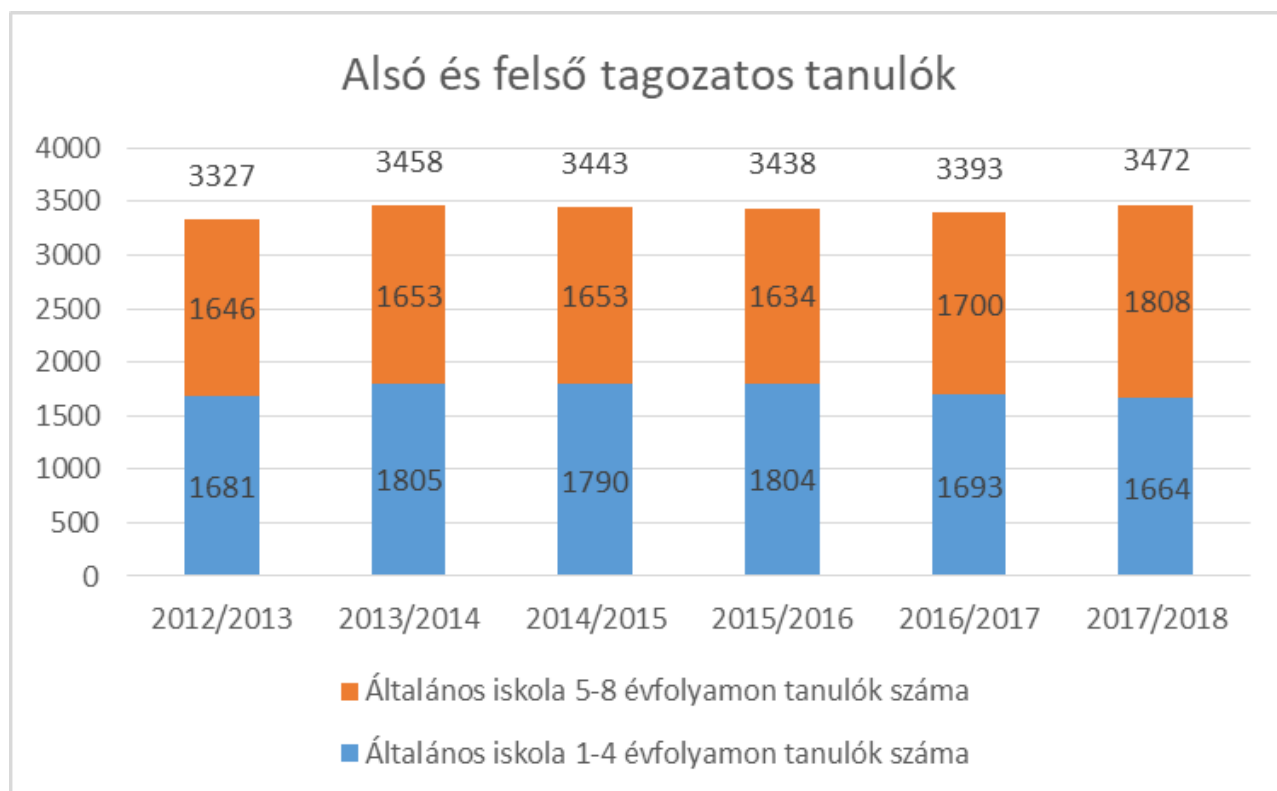
Forrás: TeIR, önkormányzati adatok, Dunakeszi Tankerületi Központ

14. számú diagram: Általános iskolai tanulók száma

Forrás: saját szerkesztés

15. számú diagram: Alsó és felső tagozatos tanulók száma

Forrás: saját szerkesztés

Az általános iskolások számát tekintve kapacitás kihasználatlanság nem áll fenn. A település a saját lakosai részére képes biztosítani a megfelelő számú férőhelyet.

A település középiskolaiban a bevezetett kötelező önkéntesség gyakorlata célszerű lenne, ha település érdekeit is szolgálná, a település fejlődése érdekében kerülne ez a lehetőség kihasználásra.

Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A jogszabály szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot – gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása.

Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem

indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik.

A helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáféréseinek vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

4.1.8. számú táblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2012	920	33	2	0	564
2013	849	nincs adat	2	nincs adat	482
2014	716	nincs adat	0	nincs adat	203 család
2015	532	nincs adat	0	nincs adat	210 család
2016	394	15	megszűnt	megszűnt	megszűnt
2017	313	13	megszűnt	megszűnt	megszűnt

Forrás: önkormányzati adatok

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.9. számú táblázat: Támogatásban részesítettek száma

év	Ingyenes étkezésben résztevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztevők száma iskola 1- 8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	149	354	628	17	70
2013	153	415	737	19	101
2014	137	361	764	17	100
2015	394	264	896	13	101
2016	355	281	885	megszűnt	65
2017	378	203	887	megszűnt	43

Forrás: önkormányzati adatok

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szociális védőháló kiemelt figyelmet fordít a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek családban történő nevelésének biztosítása érdekében. Szoros együttműködést alakítottak ki a családok szociális körülményeit feltérképező családgondozókkal, akik egyéni gondozási terv alapján végzik az érintett gyermekek családjának mentorálását.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői

Megállapítható, hogy a védőnői ellátás biztosított a településen, jelentős változás nem következett be a védőnők számának változásában, és az egy védőnőre jutó gyermekek számában sem. A Gödöllői Tormay Károly Egészségügyi Központ védőnői hálózata a kötelező védőnői feladatellátása mellett aktívan együttműködik a házi gyermekorvosokkal, valamint a jelzőrendszer tagjaként a Forrás Szociális Segítő és Gyermejjóléti Központtal. Feladatuk rendkívül széleskörű, amelyből külön kiemelendő a gyermekek egészségi állapotának figyelemmel kísérése, tanácsadás, életkorhoz kötött státuszvizsgálatok, családlátogatások. A védőnői ellátás különleges szakértelmet igényel, kizárólag a védőnői szakmára irányuló főiskolai végzettséggel látható el. Napjainkra hiányszakma lett, amely azt eredményezi, hogy a jelenleg alkalmazásban lévő védőnők saját munkakörük mellett tartós helyettesítést vállalva látják el a napi feladataikat. A Védőnői Szolgálat

kiemelt figyelmet fordít a csecsemők anyatejes táplálásának hangsúlyozására. Minden évben az Anyatej Világnapja alkalmából magas szakmai színvonalú városi rendezvényt szervez a gyermeküket anyatejjel tápláló édesanyák részére.

4.3.1. számú táblázat: Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2015	15	569
2016	15	485
2017	15	496

Forrás: TeIR, önkormányzati adatok, Tormay Károly Egészségügyi Központ

c) házi gyermekorvosi ellátás jellemzői

A településen betöltetlen praxis évek óta nincsen, a terület felkészült, lelkiismeretes orvosokkal kötött feladat-ellátási szerződés alapján teljeskörűen ellátott. A házi gyermekorvosok a védőnőkkel együttműködve látják le tevékenységüket. Kiemelt figyelmet fordítanak a prevencióra tanácsadás keretében, a kötelező védőoltások fontosságára is felhívják a figyelmet a gyermekek egészséges fejlődése érdekében. A házi orvosok önkormányzatunkkal együttműködve végzi iskolaorvosi tevékenységét a városi köznevelési intézményekben.

4.3.2. számú táblázat: Házi és gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2012	0	33968	121643
2013	0	34297	122088
2014	0	39836	121845
2015	0	42183	126036
2016	0	45536	131017

Forrás: TeIR

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire vonatkozó adatok

2013. szeptemberében megalakultak a megyei pedagógiai szakszolgálatok, járasonként egy-egy tagintézménnyel, feladataik bővültek és átszervezésre kerültek. A 0-6 éves kor közötti gyermekek számára a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztése és gondozás a pedagógiai szakszolgálatok feladata lett.

A gödöllői gyermekek és családjaik számára ezt az ellátást a Ceglédi Tankerületi Központ által fenntartott Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gödöllői Tagintézménye a Veresegyházi és a Gödöllői Telephelyükön biztosítják speciális végzettségű szakemberekkel.

A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás feladata a komplex koragyermekkorai intervenció és prevenció, azaz az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei a komplex gyógypedagógiai fejlesztés, tanácsadás, a társas, a kommunikációs és nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés és a pszichológiai segítségnyújtás.

Az utóbbi időben megnövekedett azok az önként, illetve védőnők által javasolt igénylő, jelentkező családok száma, akik tanácsadást, fejlettségi szintfelmérést kérnek a 3 év alatti gyermekük részére.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, akkor vehet részt továbbra is korai fejlesztésben és gondozásban, ha a szakértői bizottság szakértő véleménye alapján nem kapcsolódhat be az óvodai nevelésbe.

Azon sajátos nevelési igényű gyermekek számára, akik a szakértői bizottsági véleménye alapján integráltan nevelhetőek az óvodában, a fenntartó, vagyis Gödöllő város Önkormányzata, biztosít/foglalkoztat speciális képzettségű utazó gyógypedagógust, aki az előírt fejlesztést a gyermek intézményében végzi.

A családok részéről igényként merült fel azon sajátos nevelési igényű gyermekek számára, akik nem tudnak részt venni óvodai integrált nevelésben, hogy olyan hatékony csoportok szerveződjenek számukra is, ahol komplex problémáikra fejlesztést és a közösséghez való tartozás érzését megkaphatják.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ a hátrányos helyzetű családokkal akkor kerül kapcsolatba, ha a gyermeket gondozó-nevelő intézmények (védőnői szolgálat, bölcsőde, óvoda, iskola) jelzést küldenek, illetve a család kérésére. Az intézményi jelzések alapján a gyermekjóléti szolgálat családgondozói felkeresik az érintett családot, tájékoztatják a problémával kapcsolatban és a szülőkkel közösen készítенek megoldási tervet a probléma megoldására vonatkozóan. A gyermekjóléti szolgálat alapellátásban azokat a családokat gondozza, akik a probléma megoldásában önként vállalják az együttműködést a gyermekjóléti szolgálattal.

e) gyermekvédelem

Amennyiben az alapellátásban történő családgondozás nem vezet eredményre, hatósági eljárás válik szükségessé a gyermek érdekében. A PMKH Gödöllői Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztályán kezdeményezhet eljárást a gyermekjóléti szolgálat, a köznevelési intézmény, vagy az

érintett család tagjai is. A kiskorú gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos eljárást az illetékes gyámhivatal folytatja le, a gyermeket szükség esetén védelembe veszi, illetve más, a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedést rendelhet el.

Az elmúlt év során a jellemző problémák között továbbra is említhetők a gyermekek nem megfelelő életkörülményei, a családon belüli bántalmazások. A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.

A legtöbb felfedezett és regisztrált gyermekbántalmazás eset a fizikális abúzus eseteiből kerül ki. Szexuális bántalmazásra ennél ritkábban derül fény, részben azért, mert maga a sértett is szégyelli a vele történeteket, és nem mer segítséget kérni. Az érzelmi bántalmazás még ennél is ritkábban kerül felszínre, e bántalmazásforma sokkal kevésbé van köztudatban, de még a szakember „tudatában” is, mint a fizikai bántalmazás.

Az elhanyagolás során, amely szintén a bántalmazás körébe tartozik, a gyermek hiányt szenved azokban a szükségletekben, amelyek testi, lelki, szociális fejlődését elősegítenék, így károsodás érheti a gyermeket az adott időben vagy hosszú távon is.

Mindazon túl, hogy a bántalmazás akutan egészségkárosodást okoz, és életet veszélyeztető lehet, igen jelentősek a bántalmazás és elhanyagolás hosszú távú következményei is, melyek a testi, lelki személyiségbeli fejlődés zavarával, elmaradásával járnak. Poszttraumás stressz szindróma, önértékelési zavar, elégtelen problémamegoldó képesség, személyiségzavar lehet a hosszú távú következmény a bántalmazott gyermek, az egyén életében.

A károsodások azonban túlmutatnak a bántalmazott gyermek életén is a következő generációra vetülve. A bántalmazott gyermekek jelentős része felnőttként ő maga is bántalmazóvá válik, így adva tovább és tovább a hibás mintát.

Gyerekbántalmazásnak nevezzük, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt – noha tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti. A gyermekbántalmazás érheti családon belül, illetve családon kívül.

A gyermekbántalmazás magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmódot, a szexuális visszaélést, az elhanyagolást vagy hanyag bánásmódot, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, amely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, a bizalmon vagy a hatalmon alapul.

Elhanyagolás

Minden olyan mulasztás vagy baj okozása, mely jelentősen árt a gyermek egészségének vagy lassítja, akadályozza szomatikus, mentális és érzelmi fejlődését.

a) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központnál ingyenes jogi tanácsadásra, pszichológusi segítségnyújtásra van lehetőség. A gyermekjóléti szolgálat családgondozói közreműködésével juthatnak el a rászoruló anyaoththonba/családok átmeneti otthonába, illetve a családon belüli erőszak áldozatai védett házba. A Pest Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának Jogi Segítségnyújtó Szolgálat havonta tart kihelyezett ügyfelfogadást az intézményben.

b) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A hátrányos helyzetű gyermekek számára is elérhetők városunk színes sportéletének egyesületei. Az egyesületek több esetben eltekintenek a tagdíjak befizetésétől, ha a sportban tehetséges gyermekek járnak hozzájuk ezekből a csoportokból.

Az önkormányzat minden évben megszervezi a gödöllői iskolák igazgatóival és pedagógusaival együttműködve a nyári napközis tábor, melyen nagy számmal vesznek részt a városi általános iskolák hátrányos helyzetű tanulói. A tábor működtetésében közreműködő pedagógusok évről-évre színvonalas tevékenységekkel és programokkal várják a gyermekeket.

c) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei)

A 4.1.8. számú táblázatból megismerhetőek az ingyenes és kedvezményes étkezésben részesülők száma és az igénybevétel alakulása.

A nyári szünidőben önkormányzatunk évek óta megszervezi a szociális nyári gyermekétkeztetést, melynek keretein belül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok számára a nyári szünet teljes időtartamára napi egyszeri meleg ételt biztosít, és az ebéd időpontjában a gyermekjóléti szolgálat szabadidős programokat is nyújt.

d) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Ezzel kapcsolatos panaszbejelentésről önkormányzatunknak nincs tudomása. Az önkormányzat és a civil szervezetek közötti szorosabb és szélesebb spektrumú együttműködés hatékonyabbá tehetné a rászoruló családok támogatási lehetőségeinek hatékonyságát.

e) pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül

Önkormányzatunk kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű és a fogyatékkal élő gyermekekre. A város köznevelési intézményeiben folyamatosan figyelemmel kísérik ezeket a gyermekeket, szükség esetén önkormányzati támogatást kérnek iskolai programokra. Például

önkormányzatunk évek óta kiemelten támogatja a Gödöllői Montágh I. Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola által szervezett nyári táborozásán résztvevők költségeit.

Az önkormányzat szociális irodáján az ügyintézés során is inkább a pozitív diszkrimináció a jellemző. Példaként említhető, hogy önkormányzati rendeletünk alapján, a középiskolában tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gödöllői diákok számára az 50%-os normatív étkezési támogatáson felül, további 50%-os rászorultsági étkezési támogatást nyújtunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- **a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása**

Gödöllői intézményekben nem tapasztalhatóak jelentős problémák a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása tekintetében.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A különleges gondozás a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékoságot megállapító szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés- és oktatás keretében van megszervezve.

4.4.1. számú táblázat: Hátrányos helyzetűek száma

Óvodás HH	32
Óvodás HHH	10
Alapfokú iskolás HH	63
Alapfokú iskolás HHH	25
Középfokú isk. HH	25
Középfokú isk. HHH	28
Összes HH	120
Összes HHH	63

Forrás: önkormányzati adatok, 2017

A Gödöllőn fogyatékosággal élő gyermekek ellátása a korai fejlesztés keretében kezdődik, a pedagógiai szakszolgálat szervezésében. A fejlesztő pedagógusok a szakértői véleményekben foglalt óraszámban, egyéni fejlesztési terv alapján, fejlesztik a gyermekeket a helyszínen.

Az iskolákban az integráltan tanuló gyermekek fejlesztését, rehabilitációs óra keretében, vagy saját intézményi gyógypedagógus, vagy utazó gyógypedagógus biztosítja. Az utazó gyógypedagógus hálózat megszervezése a Dunakeszi Tankerületben, így Gödöllőn is, a Veresegyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény feladata. Gödöllő városban a sajátos nevelési igényű gyermekek számára, tanköteles kortól, kettő magas szakmai színvonalú oktatási intézmény/tagozat is működik (Gödöllői Montágh Imre Általános iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola, Gödöllői Erkel Ferenc Általános Iskola Logopédiai Tagozata).

A családok részéről igényként merül fel az óvodai életszakaszban is a nem integrálhatóan nevelhető gyermekek intézményes, közösségi ellátása.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTMN): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A szakértői véleményben megfogalmazott javaslat szakszerű ellátáshoz indokolt lenne a fejlesztést igénylő gyermekek, tanulók számára létszamarányos óraszámban, szakképzett fejlesztő pedagógusok alkalmazása az óvodákban is, iskolákban pedig fejlesztőpedagógus státusz bővítésre.

A BTMN és az SNI státusz megerősítése vagy kizárása a szakértői bizottságok feladata. A szakértői vizsgálati kérelmet a pedagógiai szakszolgálat lakóhely szerinti járási szakértői bizottságához kell benyújtani. A nyomtatványon a szülőnek lehetősége van nyilatkozni a gyermeke halmozottan hátrányos helyzetéről és kérelmezheti, hogy a vizsgálatokon esélyegyenlőségi szakember is vegyen részt. Az elmúlt öt évben ilyen irányú kérés nem érkezett szülő részéről.

- **a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások**

Az óvoda és iskolapszichológiai ellátás folyamatosan bővül. A Dunakeszi Tankerületi Központ minden köznevelési intézményében biztosított az iskolapszichológusi ellátás a jogszabály szerinti minimális mértékben. Az óvodapszichológiai ellátás fejlesztésre szorul városunkban.

A pedagógiai szakszolgálat egyik feladataként szakmai segítséget nyújt az óvoda-és iskolapszichológusoknak egyéni tanácsadás vagy csoportos konzultáció formájában.

A pedagógiai szakszolgálat munkatársai az alábbiakban tudnak segíteni:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás 0-6 éves korú eltérő fejlődésű gyermekek és szüleik részére

- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás, alapellátás keretében
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológus, óvodapszichológus koordináció
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása

A pedagógiai szakszolgálat a hatékony munkavégzés érdekében rendszeres kapcsolatot tart a bölcsődékkel, óvodákkal, iskolákkal, védőnői szolgálattal, gyermekorvosokkal, Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központtal, gyámhivatallal, járási hivatallal, önkormányzattal, más pedagógiai szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal, a kapcsolatra a kölcsönös együttműködés, támogatás szakmai konzultáció a jellemző.

A Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gödöllői Tagintézményének ellátási körzete Gödöllő Járás 15 települése.

- **hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció**

A gödöllői köznevelési intézményekben évekkel ezelőtt felszámoltuk a szegregációra utaló jeleket. Nincsen olyan óvodai csoport vagy iskolai osztály, ahol csak hátrányos helyzetűek vagy fogyatékos gyermekek tanulnának.

A hátrányos helyzetűek nem szervezhetők külön osztályba/csoportba, ugyanakkor a csak szegregáltan oktatható SNI-s tanulók számára biztosítottak a lehetőségek: a Gödöllői Erkel Ferenc Általános Iskolában a beszéd fogyatékosok számára, a Gödöllői Montágh Imre Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola és a Veregyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény osztályai többféle fogyatékkal élő gyermek számára biztosítják az ellátást.

- **az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések**

Az iskolai eredményesség az országos kompetenciamérés adatiból látható. A hátrányos helyzetű gyermekek számával arányban van az iskola eredményessége. Városunkban évek óta az országos átlag körül vagy felette teljesítenek a tanulók mind szövegértésből, mind matematikából.

- **pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)**

A magas létszámú hátrányos helyzetű tanulóval működő iskolák megpróbálnak élni különböző pályázati lehetőségekkel pl.: táborozás szervezése, Arany János Tehetséggondozó Programban való részvétel.

Az iskolák és óvodák gyermekvédelmi felelősei tájékoztatást nyújtanak az igényelhető támogatásokról úgy, mint gyermekvédelmi kedvezmény, óvodáztatási támogatás, az önkormányzat

által adható rendkívüli segélyek, stb. Az önkormányzat szociális irodáján is folyik az ügyfelek felvilágosítása, folyamatos tájékoztatása az igényelhető támogatási lehetőségekről.

A logopédiai osztályokban tanulók részére évek óta biztosított iskolaotthonos ellátás és a rehabilitációs, valamint további képességfejlesztő foglalkozások.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
SNI-s és BTMN-es gyermekek száma növekszik	Óvodapszichológusok és fejlesztő pedagógusok alkalmazása óvodákban, kislétszámú óvodai csoport létrehozása, működtetése SNI-s és BTMN-es gyermekek számára, az iskolákban fejlesztőpedagógus státusz bővítése
HH és HHH adatok közötti nagymértékű különbség (óvodába íratott gyermekek 19%-a HH és 2%-a HHH) feltételezhető, hogy nem működik megfelelően a nyilatkoztatás nincsenek megbízható adatok a HHH gyermekekről	Tájékoztatás kiszélesítése (védőnők, pedagógusok, családsegítő, hivatal) adatgyűjtés és folyamatos aktualizálás
Tanulmányok megszakítása (pl. korai szülés miatt)	Felvilágosító oktatások
Betegségek (alultápláltság) előfordulása magasabb a HHH közösségekben	Fokozott orvosi ellenőrzés
Szülői erőszak megjelenése	Szigorúbb gyermekjóléti, gyámügyi fellépés
Kevés védőnő, helyettesítéssel ellátott körzetek hátrányosabb helyzetbe kerülnek	Létszámbővítés a helyettesítések idejére
Az érettségi előtt kötelező 50 órás önkéntesség megoldási lehetőségeinek hiánya	Katalógus készítése a fogadóhelyekről település-fejlesztési célok érdekében
Nem integrálható, óvodás korú fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének igénye a családok részéről	Óvodai csoportok kialakítása, családok pénzügyi támogatása alapítványi óvodai térítési díjhoz, utazási költséghez, a gyermekek utaztatásának megszervezése a speciális intézménybe

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- a) Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- b) a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- c) a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- d) a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

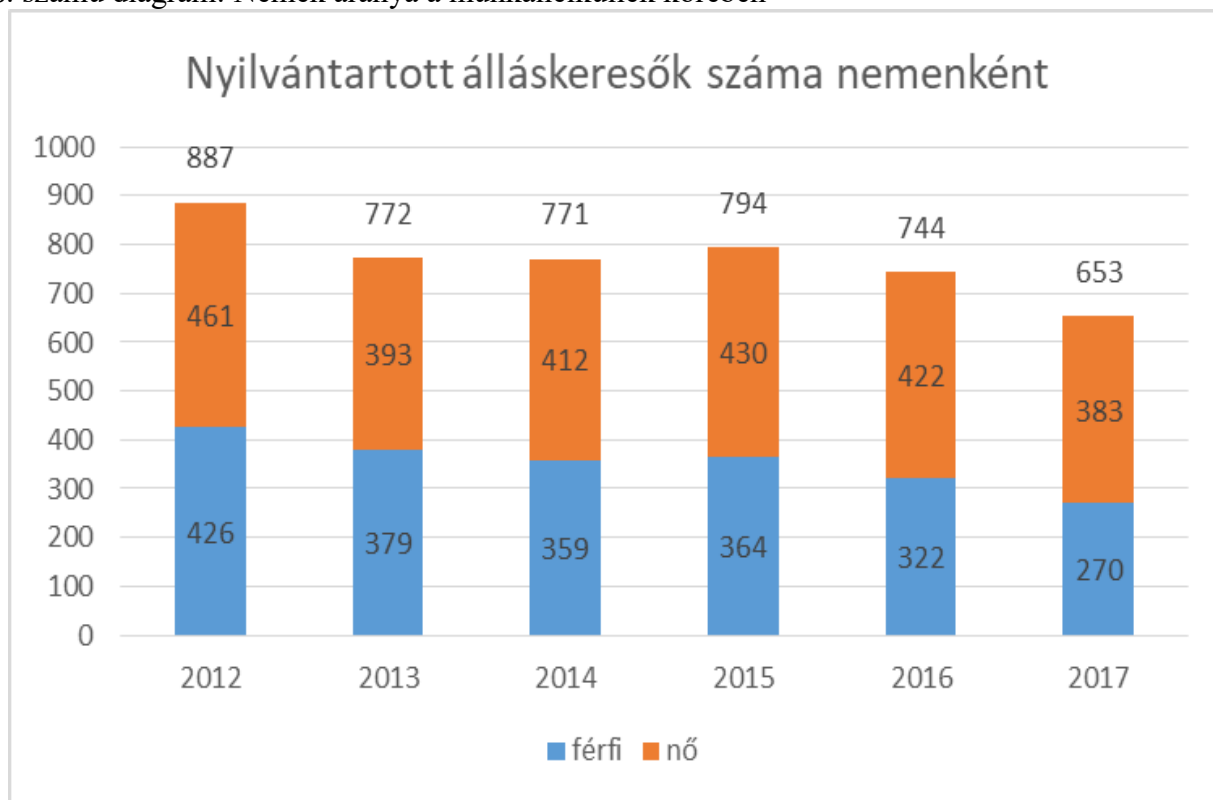
A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebtv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

• **foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében**

Látható, hogy nem jelentkezik kiemelkedő problémaként a munkanélküliség terén a nők arányának növekedése. A közel fele-fele arányban munkanélküli nők és férfiak esetében alapvetően egyformán szükséges kezelni a problémát nemektől függetlenül. Természetesen esetleges képzések terén figyelmet kell fordítani a női és férfi szakmák képzésére is, amennyiben azok a munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodnak. A kérdéskör elemzése kérdőíves megkérdezéssel lenne vizsgálható alaposabban.

16. számú diagram: Nemek aránya a munkanélküliek körében

Forrás: saját szerkesztés

- **nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban**

Nem állnak rendelkezésre olyan adatok, adatbázisok, melyek a nők foglalkoztatását segítő programokról szólnak.

A munkanélküliség arányoknál látható volt, hogy nincs eltérés a nemek között a munkanélküliek körében, így alapvetően munkanélküliekre vonatkozó programok népszerűsítése célszerű, nem kiemelten a női munkanélküliek körét.

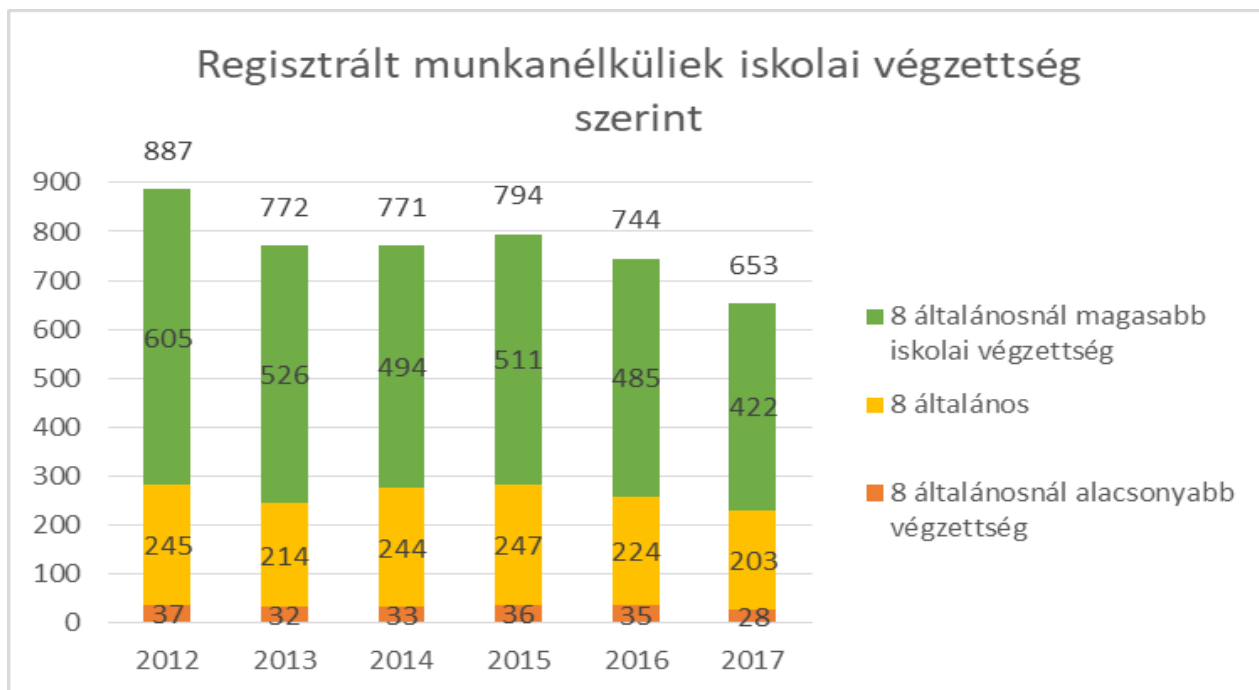
- **alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei**

Gödöllőn a munkanélküliekre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok iskolai végzettség és nemenkénti bontásban, azonban a Gödöllőn lakó nők iskolai végzettségét az alábbi 9. számú diagramból ismerhetjük meg.

Látható, hogy az alacsony iskolai végzettségűek (8 általános vagy kevesebb), az érettségizettek és a felsőfokúak aránya egyaránt 30% körül van. A szakiskolai, szakmunkásképzői végzettségűek mindössze 8 százalékban vannak jelen a településen. A 10. számú diagram az álláskeresők (férfi-nő együtt) iskolai végzettségét mutatja be.

Jól látható, hogy az álláskeresők megoszlás nem egyezik meg a Gödöllőn élő nők iskolai végzettségének megoszlásával. Álláskeresők között a felsőfokú és a 8 általánosnál kevesebb végzettséggel rendelkezők nem jelentős számban jelennek meg. A két diagram adatait összevetve azt állapíthatjuk meg, hogy nők esetében elsősorban a középfokú, másodsorban pedig az általános iskolai tanulmányaikat sikeresen befejezettek alkotják a célcsoportot.

17. számú diagram: Álláskeresőik iskolai végzettsége Gödöllőn

Forrás: TeIR, Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

5.1.1. számú táblázat: Álláskeresőik iskolai végzettségének megoszlása

év	nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	A nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánostól alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánostól magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2012	887	37	4,17%	245	27,62%	605	68,21%
2013	772	32	4,15%	214	27,72%	526	68,13%
2014	771	33	4,28%	244	31,65%	494	64,07%
2015	794	36	4,53%	247	31,11%	511	64,36%
2016	744	35	4,70%	224	30,11%	485	65,19%
2017	653	28	4,29%	203	31,09%	422	64,62%

Forrás: TeIR, Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

• **hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).

A vizsgálat azt kutatja, hogy hány esetben tettek panaszt a településen hátrányos megkülönböztetés miatt. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés. Nem állnak rendelkezésünkre információk a munkaerő-piacon történt nők sérelmére elkövetett hátrányos megkülönböztetéssel járó programokról, eljárásokról.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermekek napközbeni ellátást lehetővé tevő intézményi háttér jónak mondható Gödöllőn. Az önkormányzati bölcsődék 100 százalékos kihasználtsággal működnek. Magán intézmények és önkormányzati bölcsődék mellett még civil szervezet is tart fenn gyermekmegőrzőt, mellyel hozzájárul a lehetőség bővítéséhez.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja.

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

Gödöllő város területén a védőnői szolgálat jól, működik a feladatot az önkormányzat saját intézménye a Gödöllői Tormay Károly Egészségügyi Központon keresztül látja el.

5.3.1. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	18	1308	73
2013	18	1241	69
2014	18	1172	65
2015	15	1159	77
2016	15	1172	78

Forrás: TeIR, önkormányzati adatok, Tormay Károly Egészségügyi Központ

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A rendőri intézkedésekkel kapcsolatban, melyek során eljárás nem indult, statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre a Rendőrkapitányságnak. Az eljárással érintett esetek vonatkozásában külön nők elleni erőszakkal kapcsolatban statisztikát nem vezet a kapitányság. Bírósági ítéletek eredményéről adatokkal a Gödöllői Járásbíróság rendelkezik, azonban a nyilvántartásuk nem alkalmas az adatok leválogatására, így nem tudnak adatot szolgáltatni.

Az adatok áttanulmányozása alapján megállapítható, hogy az elkövetők többsége férfi, az áldozati oldalt tekintve a sértettek többsége nő. A férfiak többnyire inkább a személy elleni bűncselekmények áldozataivá válnak, volt párjuk (elenyésző esetben), annak új párja, fiútestvérük bántalmazza őket.

A jelzőrendszerben résztvevő szervezetek által több esetben érkezett értesítések alapján a szükséges intézkedéseket a rendőrség végrehajtotta. Az elmúlt év során a jellemző problémák között továbbra is említhetők a gyermekek nem megfelelő életkörülményei, a családon belüli bántalmazások, továbbá az, hogy a fiatalkorúak nem rendszeresen látogatják az iskolai foglalkozásokat, valamint továbbra is az elkövető alkoholista életvitele.

A családon belüli erőszak fogalma alatt azokat az eseteket értjük, amikor az egyik családtag, házastárs, ex-partner élettárs kísérletet tesz vagy meg is valósít olyan magatartásokat, amelyekkel a másik fél (családtag, élettárs stb) fölött hatalmat – testi, anyagi vagy jogi dominanciát – tud gyakorolni.

A családon belüli erőszak körébe sorolható, ha harmadik személy erőszakot követ el a család egy tagja ellen csupán a családban betöltött szerepe miatt.

A családon belüli erőszakról nincs egységes definíció, ám a jelenség ismertetőjegyei alapján egyértelműen meghatározható ez az erőszak-típus. A családon belüli erőszak egyik eleme, hogy a bántalmazott és bántalmazó mindig ismerik egymást, leggyakrabban a család, vagy intim viszony köti –kötötte össze őket.

Másik eleme az erőszakos magatartás vagy annak előkészülete-kísérlete a bántalmazó részéről. A különböző definíciók eltérő módon határozzák meg, hogy mikor beszélhetünk családon belüli erőszakról: egyszeri bántalmazás már elegendő ennek megállapításához, vagy az erőszaknak többször kell előfordulnia, huzamosabb idő szükséges.

Az erőszakot tágan kell értelmezni: beletartozhat verekedés, szidalmazás, súlyos testi sértés, életveszélyes fenyegetés stb. A családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozik a partner-partner közötti, illetve az idősebb családtag bántalmazása és a gyermekbántalmazás is, beleértve az egyszülős családokat. A családon belüli erőszak elkövetőit és a bántalmazás elszenvedőit nem és korcsoport szerinti megoszlás szerint vizsgálják.

A családon belüli erőszak számtalan módon megvalósulhat, leggyakrabban fizikai-, szexuális, érzelmi-, lelki-erőszakként, a bántalmazott személy pénzügyi-, családi, baráti-, kapcsolatának korlátozásaként jelentkezhet.

A különböző erőszak-formákat, uralmi-formákat az erőszakos magatartások módszere (fizikai-, lelki-, szexuális erőszak), gyakorisága (rendszeres, eseti) és nagysága alapján lehet elhatárolni. Az erőszak széles skálán mozoghat kezdve a nem személyre irányuló erőszak-formáktól (tárgyak összetörése, rugdosása, háziállatok kínozása) egészen a súlyosabb fizikai sértésekig (erőszakos közöszlész, emberölés).

A nők elleni erőszak bármely olyan, a nőket nemük miatt érő erőszakos tett mely testi, szexuális vagy lelki sérülést okoz, vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában.

A családon belüli erőszakos cselekményeket „nők elleni erőszaknak” nevezték el, utalva arra, hogy az áldozatok döntő többsége nő, míg az erőszak gyakorlója az esetek legnagyobb részében a férfi.

A családon belüli erőszak még mai modern társadalmunkban is tabunak számít, mind az erőszak alkalmazója, mind annak elszennvedője igyekszik eltitkolni az erőszak létét. A külső környezet sem segíti a családon belüli erőszak feltárását, a társadalom nagy része úgy tekint a jelenségre, mint valamely családi problémára, mely nem rá tartozik.

A családon belüli erőszak visszaszorítását nehezíti az a körülmény, hogy a megtörtént erőszakos esetek csupán töredéke jut a hatóságok tudomására.

Elsősorban a nők elleni cselekményeknél gyakori. Magába foglalhatja a különböző fenyegetéseket (verés kilátásba helyezése, emberöléssel, vagy például gyermek életének kioltásával kapcsolatos fenyegetések) zsarolást, függő viszony kialakítását (munkalehetőség korlátozása, baráti-családi kapcsolatok megszakításának kiterjesztése), ellenőrzést az elnyomott személy felett, információk eltitkolását.

Gyakori, hogy a bántalmazó a saját erőszakos cselekményét a partner-családtag állapotával, magatartásával magyarázza, felelősséget ébreszt a bántalmazottban – az áldozat is tehet a saját bántalmazásáról. Az elszigetelés az egyik alapcselekménye a bántalmazónak: megpróbálja elérni, hogy a bántalmazott ne találkozzon, vagy korlátozza kapcsolattartását a családtagjaival, barátaival, kollegáival, ne forduljon a hatóságokhoz, ha bántalmazás történik.

A bántalmazó nemcsak érzelmileg, hanem pénzügyileg is igyekszik függőségbe hozni az áldozatot: az önálló megélhetést, mint lehetőséget megszünteti, ellenőrzést gyakorol a bántalmazott pénze és vagyontárgya fölött. Az elnyomott személynek „engedélyt” kell kérnie még a saját vagyonával való rendelkezéséhez is (koldulnia kell a bántalmazójától).

A bántalmazott kinevetése, kigúnyolása, nevetségessé tételétől rövid út vezet a mindennapi, állandó verbális támadásokig, folytonos káromkodásig, az áldozat szidalmazásáig, megszégyenítéséig emberi méltóságának eltiprásáig. A gyűlölettel teli beszéd, ordibálás kiabálása tovább a non-verbális fenyegetések (támadó mimika, agresszív gesztusok, félelemkeltő testhelyzetek) mind előfordulhatnak a családon belüli erőszak esetkörében.

A testre ható bármely külső ráhatás – akár érintés is beletartozhat ebbe a kategóriába, ez az erőszak-típus a legnagyobb fájdalmat okozó, legsúlyosabb, mivel magát a személy fizikai létét-egészségét veszélyezteti.

A többi erőszak-cselekményhez képest kisebb számban fordul elő, ám hatása, intenzitása jóval nagyobb a fentieknél. A testi sértéstől az áldozat gyakran sérülést szenved, előfordul, hogy súlyos egészségromlás vagy súlyos testi sértés is bekövetkezik, és nem ritka (Gödöllő Rendőrkapitányság illetékességi területén nem jellemző) az emberölés vagy életveszélyt okozó testi sértés sem. Az esetek nagy részben eszköz nélküli a cselekmény (ütés, rúgás, hajkitépés, megtaposás, pofonozás) de előfordul, hogy a bántalmazó kést, botot stb. használ.

Az esetek többségében megállapítható, hogy a bántalmazott, az adott napon és időben elszenvedett bántalmazás miatt kéri az eljárás lefolytatását, azonban az idő múlásával esetleges rendeződött kapcsolatuk miatt, vagy fenyegetés hatására kéri az eljárás megszüntetését. A családon belüli erőszak vonatkozásában a hatóság minden esetben jelzést küld az illetékes Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálat részére, akik minden esetben felveszik a kapcsolatot az érintett személyekkel annak érdekében, hogy nem csak jogi úton, hanem személyes elbeszélgetés alapján is rendezni tudják a család életét.

Indokolt esetben a hatóság ideiglenes megelőző távoltartás elrendelését kezdeményezi.

A pszichológusok az alábbi karakterisztikumokat állapították meg azoknál a személyeknél, akik gyakran bántalmazzák partnerüket, más családtagokat:

- Mások problémáira közömbösek
- Korlátolt gondolkodásúak
- Az állatokkal és a gyermekekkel szemben gyakran kegyetlenek
- Hiperérzékenyek
- Féltékenyek
- Bűnösséget ébresztenek áldozatukban
- Bagatellizálják az erőszakot
- Tárgyasítják a nőket, ill. a férfiakat
- Gyakran fenyegetnek erőszak alkalmazásával
- Áldozatként tüntetik fel magukat önigazolásként
- Gyűlöletet keltenek áldozatukkal szemben

- Emberi kapcsolat megvonással zsarolnak
- Megvalósíthatatlan elvárásaik vannak
- Beszédük durva, bántó
- Hisztériás kitörések

A családon belüli erőszak nem szüntethető meg pusztán a jogszabályok jobb alkalmazásával, vagy akár újabb törvények létrehozásával. Mindenkinek tennie kell ellene, hiszen ilyen vagy olyan formában szinte mindenki találkozik vele. A családon belüli erőszak megszüntethető és megelőzhető azzal, ha:

- Az áldozat ismerőseként vagy családtagjaként nem huny szemet az erőszak fölött, hanem támogatja és segíti az áldozatot.
- Az elkövető ismerőseként vagy családtagjaként nem huny szemet az erőszak fölött, hanem nyíltan elítéli.
- Nyomást gyakorol a törvényalkotókra (képviselők, minisztériumok, ombudsmanok) és a törvények alkalmazóira (rendőrség, ügyészség, bíróság, Igazságügy minisztérium) a hatékonyabb fellépés érdekében.
- Szóvá teszi, ha valamely újság, reklám, kép vagy film azt sugallja, hogy a nők bántása, szexuális zaklatása természetes, férfias vagy vicces dolog. A legtöbb médiatermék készítője könnyen elérhető telefonon, e-mailen.

Számtalan oka lehet annak, hogy a nők nem lépnek ki egy erőszakos kapcsolatból. Az alábbiakban a leggyakoribb okokat és indokokat ismertetjük:

A gyerekek: *„A gyerekeknek szükségük van apára. Egy erőszakos apa is jobb a semminél.”*

Házastársi eskü: *„Megfogadom, hogy a felesége maradok, míg a halál el nem választ. A rossz tulajdonságait is el kell fogadnom.”*

Szerelem: *„Szeretem. Amikor nem durva, boldog vagyok. Ha vele maradok, talán a szerelmem megváltoztatja.”*

A valóság letagadása: *„Nem is igazi erőszak, amit velem csinál. Ki lehet bírni. Más nőknek sokkal rosszabb”*

Szégyenérzet: *„Jobb, ha nem tud erről senki. Nem bírnám elviselni, ha kiderülne, miket csinál velem.”*

Az önbecsülés hiánya: *„Úgysem találnék nála jobbat. Azt mondja, hogy csúnya vagyok, és ráadásul rossz anya és feleség.”*

Félelem: *„Megfenyegetett, hogy ha elhagyom, utánam jön, és megöl engem is, meg a gyerekeket is.”*

Beletörődés: *„Úgysem tudok változtatni a helyzetemen. Ő az erősebb. Senki sem segíthet rajtam.”*

Felelősségérzet vagy társadalmi nyomás: „*A családnak mindenképpen együtt kell maradnia. A család összetartása a nők dolga.*”

Anyagi biztonság vagy gazdasági függés: „*Nem tudnám egyedül eltartani magamat és a gyerekeket. Egyébként is, hová mehetnék?*”

Érzelmi zsarolás: „*Azt mondta, nem tud nélkülem élni. Azt mondta, öngyilkos lesz, ha elhagyom.*”

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Gödöllő város területén alapítványi fenntartásban működik a Tessedik Sámuel Alapítvány, Családok Átmeneti Otthona, melyet krízis helyzetben lévő nők vehetnek igénybe. Az otthon célja: átmeneti gondozás keretében, elsősorban ellátási területéről fogadnak rászoruló családokat, akinek ez a segítség lehetővé teszi, hogy együtt maradjanak és gondjaikat szakemberek segítségével, közösen rendezzék. A gondozottak így elkerülhetik családjuk széthullását, gyermekeik gyermekvédelmi gondoskodásba kerülését, azt, hogy életükben szinte visszafordíthatatlan változások következzenek be. Az ellátási célcsoportot jelenleg elsősorban azok a halmozottan hátrányos helyzetű fiatal felnőtt anyák és gyermekeik jelentik, akik szociális vagy családi krízis, esetleg életvezetési problémák miatt, vagy védelmet keresve kerülnek az otthonba.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Gödöllő Város területén a közéletben kellő hangsúlyban, arányban vannak a nők. Döntéshozó vezetői rétegben megfelelően reprezentáltak. Gödöllő város önkormányzata a vezetői, illetve a munkatársak kiválasztásakor egyaránt kiemelt figyelmet fordít, hogy mindenki szakmai kompetenciái, képességei alapján kerüljön kiválasztásra teljes mértékben függetlenül attól, hogy férfi vagy nő az illető jelölt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kiemelten nőket érintő társadalmi problémák, melyek nem országos társadalmi jelenségek nem jelentek meg Gödöllő város területén. A munkaerőpiacra történő visszakerülés gyermekgondozást (TGYÁS /GYES / GYED) követően az ország valamennyi településén jelenthet problémát a kismamáknak. Gödöllőn a polgármesteri hivatalban és az önkormányzati intézményekben a gyermekgondozáson otthon lévő munkatársakkal történő kapcsolattartás folyamatos és intézkedési terv készül a visszailleszkedés segítésére.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Adathiány a nemenkénti eltérések esetében az álláskeresőknél tekintetében	Munkanélküliek kérdőíves megkeresése
Alacsony mértékű az atipikus foglalkoztatási formák száma	Atipikus foglalkoztatási formákról ismeretterjesztés munkáltatók részére
Családon belüli erőszak esetében magas a feljelentéssel nem végződő esetek száma	Információs kampány szervezése rendőrség bevonásával, protokoll létrehozása a jelzőrendszer szervezetei számára a családon belüli erőszak esetén történő eljárásról

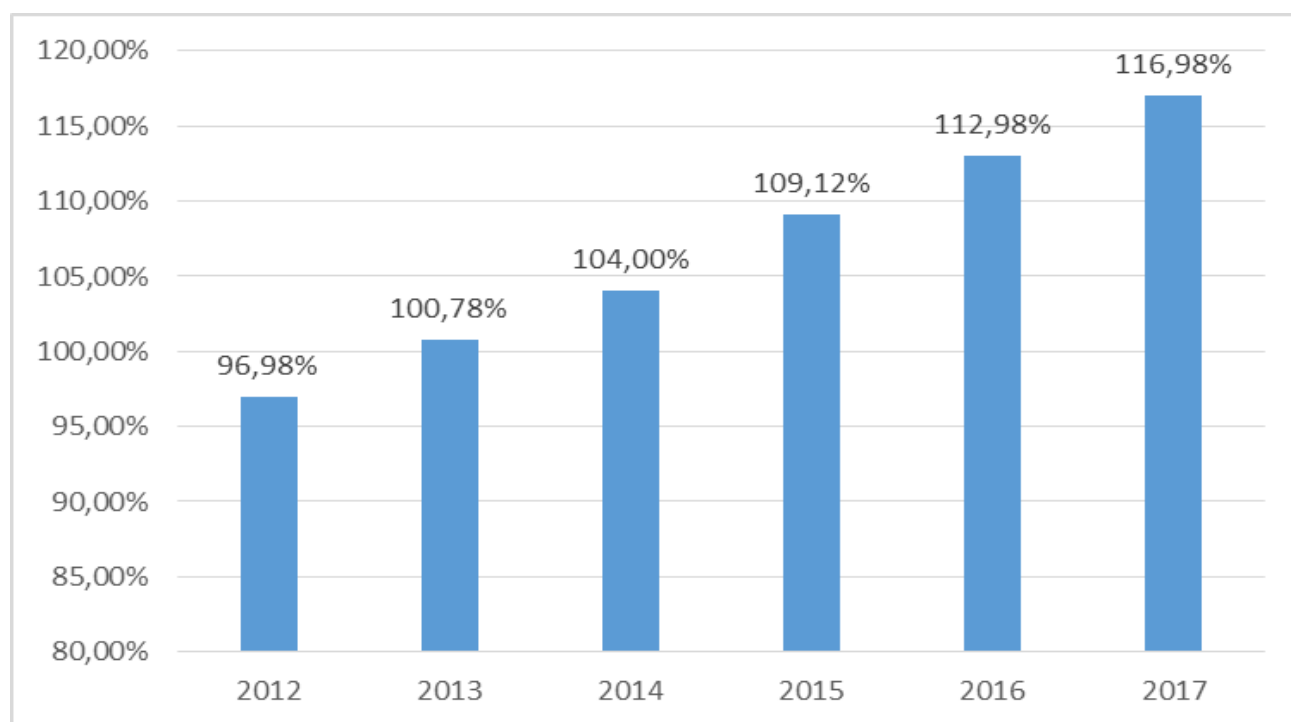
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

Gödöllő Város területén is jellemző az a hazai társadalmi jellemvonás, hogy az idősebb korosztályban a nők aránya magasabb. A 1. számú és a 2. számú diagram szemlélteti az állandó lakosság vonatkozásában a koreloszlást. Látható, hogy a gödöllői állandó lakos nők 29%-a 60 év feletti, míg férfiak esetében ez a szám mindössze 21%.

Az öregedési indexet vizsgálva az index jelentős romlása miatt a településen hosszú távon az idősekkel kapcsolatos hátrányok lehetséges kiküszöbölésére törekedni kell. Az utóbbi 6 évben az index Gödöllőn 20 százalékot emelkedett, ezért az idősök helyzete jelentős figyelmet igényel és hosszú távon mindekképpen szükséges intézkedéseket igényel.

18. számú diagram: Öregedési index alakulása Gödöllőn

Forrás: TeIR és önkormányzati adatok alapján saját szerkesztés

Az idősök jövedelmi helyzetére vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk, azonban az idősebb korosztályt megillető juttatások vizsgálata, a nyugdíjasok száma, valamint az időskorúak járadékában részesülők száma rávilágíthat a jövedelmi viszonyokra.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- a) saját jogú; és
- b) hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- a) az öregségi nyugdíj,
- b) a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

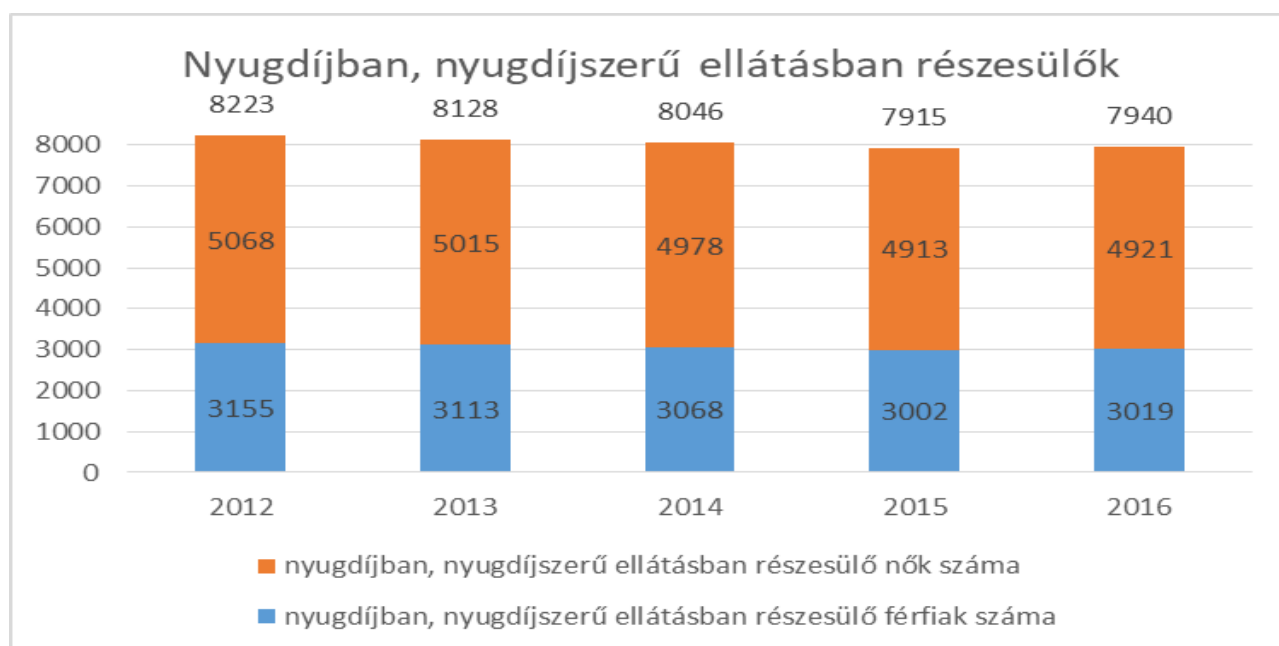
- a) az özvegyi nyugdíj;
- b) az árvaellátás;
- c) a szülői nyugdíj;
- d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- e) özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat: Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2012	3155	5068	8223
2013	3113	5015	8128
2014	3068	4978	8046
2015	3002	4913	7915
2016	3019	4921	7940

Forrás: TeIR

19. számú diagram: Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma

Forrás: saját szerkesztés

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Gödöllőn nem rendelkezünk kiterjedt települési szintű információkkal az idősebb korosztály foglalkoztatására nézve.

- **tevékeny időskor**

A PMKH Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és az önkormányzat sem rendelkezik megfelelő adatbázisokkal az idősebb korosztály számára szervezett projektekről, programokról.

- **hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

A 6.2.1. számú táblázat mutatja az 55 év feletti munkanélküliek arányát. Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma az elmúlt évek tanulságai alapján a duplájára nőtt. Bár a teljes munkanélküliség, és azon belül is a tartós munkanélküliek száma csökkent, figyelembe kell venni, hogy az idősebbek elhelyezkedési esélyei rosszabbak, mint a fiatalabb munkavállalóké.

6.2.1. számú táblázat: Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma
	fő	fő	%	fő
2012	887	108	12%	432
2013	772	134	17%	409
2014	771	146	19%	476
2015	794	162	20%	452
2016	744	170	23%	418
2017	653	173	26%	353

Forrás: TeIR, Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény a szociális alap és szakellátás

Házi Segítségnyújtás, a Nappali ellátást nyújtó intézmények, amelyen belül található az Idősek klubja és a Fogyatékosok Napközi Otthona továbbá Idősek Otthona és a Gondozóház működtetését. 2000-ben alapították meg az intézményt, 2003 óta végzik a házi gondozást az idős személyek részére.

Az Idősek Otthona jelenleg 50 fő ellátására alkalmas. Az intézmény fenntartását az önkormányzat önként vállalta magára, mivel jelentős létszámú igény volt rá. A várakozó létszámból megállapítható, hogy a jelenlegi kapacitásnál jóval többre is lenne igény.

Az Időskorúak gondozóháza 10 fő befogadására alkalmas, itt ideiglenes jelleggel látják el az idősök ápolását, maximum egy évig vehetik igénybe a szolgáltatást. Azonban itt is bővítésre lenne szükség, ami szintén a jövőbeni tervek közé sorolható.

A városban egy Idősek Klubja működik önkormányzati fenntartásban, amely 25 fő engedélyezett férőhellyel működik. Ugyanúgy, mint az előzőekben itt is az igények növekedése figyelhető meg. A Nefelejcs Napközi Otthona az értelmi fogyatékos személyek nappali ellátását végzi, jelenleg 20 fő ellátására alkalmas. Az intézmény azokat a személyeket fogadja, akik oktatási képzésben nem vehetnek részt. Az intézmény létrejöttével a szülőknek lehetőség nyílik, hogy újra munkába állhassanak, ezzel is javítva életkörülményeiket.

A Napközi is széleskörű kapcsolatokat ápol a civilekkel, amely a tapasztalatok alapján elengedhetetlenné vált. A támogató szolgálatot és a Községi ellátást együttműködési szerződés keretében a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép- Magyarországi régiója végzi.

- **kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

Gödöllő város területén a teljes intézményi hálózat, a rendkívül széles körű kulturális és közművelődési programszervezők mind nyitottak az idősebb korosztály felé. Minden rendezvény, program esemény úgy kerül megszervezésre, hogy azt idősebb korosztály, esetleg közlekedésben akadályozottabbak is megközelíthesse, részt vehessen rajta.

- **idősek informatikai jártassága**

A Szent István Egyetem Felnőttképző Intézete kedvezményes lehetőségeket biztosít idősebb korosztály részére is informatikai tanfolyamok elvégzésére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A helyi Idősek Klubja és a Gödöllői Városi Nyugdíjasok Egyesülete társszervezetivel együtt számos alkalommal szervez programokat kifejezetten idősebb korosztály részére. Tapasztalatok alapján igen nagy az érdeklődés a programok iránt, sokszor jóval a határidők előtt megtelnek a jelentkezések.

Gödöllői Városi Nyugdíjasok Egyesülete

A több mint 25 éve működő egyesület, mely 5 klub összefogásával (Általános Nyugdíjas klub, Pedagógus Nyugdíjasok Klubja, Szent István Egyetem nyugdíjas klubja, Őszikék nyugdíjas klub, Honvédségi Klub), valamint társszervezeteivel együtt – Gödöllői Kertbarát Kör, Gödöllői Cukorbetegség Egyesülete, Életmód Csontritkulásos Klub – több mint 1000 fő tagságot foglal magába. Megalakulása óta választott vezetőséggel és tisztségviselőkkel működik az alapszabálya szerint. A hozzá tartozó klubok szuverenitásukat megtartva önálló programmal, vezetővel dolgoznak és az egyesület szempontjait figyelembe véve együtt tevékenykednek azzal a céllal, hogy Gödöllő nyugdíjasai részére értelmes és tartalmas elfoglaltságot, látogatható közösséget, és

tartalmas elfoglaltságot tudjon biztosítani.

Az egyesület számára fontos szempont kezdetektől fogva, hogy az idősebb generáció felhalmozott szellemi értékét közkinccsé tegye.

Fontos városunk múltjának, híres lakóinak megismertetése és hogy a jelen feladatainak közösen való elvégzése mellett lehetőséget biztosítson utazásokra kül- és belföldön, gondoskodjon a szervezett színházlátogatásokról.

Különös program a Lélektől-lélekig humanitárius tevékenység, mely legfőbb eseménye városunk 90. életévét betöltött polgárainak köszöntése nagyszabású ünnepség és program keretében (Nyugdíjasok Napja), továbbá betegek meglátogatása, telefonos kapcsolattartás, karácsonyi ajándékcsomagok szervezése.

A legkedveltebb rendezvény nyugdíjasaink körében a Juniális és a szilveszteri táncos, zenés, pezsgős vacsorával egybekötött összejövétel (régebben farsangi bál is volt).

Az Egyesület legfőbb rendezvénye az ugyancsak 20 éve működő Gödöllői Akadémia, ami ismeretterjesztő programként indult, de azóta is olyan gödöllői vagy országos híru előadókat sorakoztat a nyugdíjasok elé – orvosokat, egyetemi tanárokat, gödöllői kitüntetetteket –, akik tudnak új, figyelemreméltó gondolatokat, tudnivalókat közölni és új színfolt, hogy a gödöllői nyugdíjasok vagy nyugdíjas klubok is lehetőséget kapnak tudásuk átadására.

Aktívan vesznek részt Gödöllő város életében szorosan együttműködve más civil szervezetekkel, tagja a Gödöllői Civil Kerekasztal Egyesületnek, tevékenyen részt vesznek közös nagy programok megrendezésében, rendszeresen gondozzák a Civil Ház kertjét, környezetét. A Civil Utcán önállóan jelennek meg évek óta, divatbemutatókat tartanak, Hobbi kiállítást rendeznek.

Bűnmegelőzési programok

Az elkövetői tendenciák közül a trükkös lopások („terményt hoztunk az Önkormányzattól” stb.) rablás, valamint betöréses lopások fordulnak elő nagyobb számban.

A nyomozás eredményességét nagymértékben befolyásolja, hogy általában egyedül élő idős személyek válnak áldozattá, akik nem tudnak pontos személyleírást adni az elkövetőről.

Bűnmegelőzési előadások keretében tájékoztatják és tájékoztatták az időskorú személyeket az áldozattá válást elősegítő körülményekről. Felhívják a figyelmük az erőszakos bűncselekményekkel szembeni preventív magatartásformákra, bemutatásra kerültek a jellemző áldozati magatartások, valamint a bűncselekmények létrejöttét elősegítő okok és körülmények.

Kiemelt figyelmet fordít a rendőrség az egyedül, vagy otthonban élő idős, fogyatékos emberek tájékoztatására felvilágosítására.

Az otthonok vezetőit arra kértük, hogy amennyiben az idősokkal kapcsolatban olyan tény, körülmény merülne fel, amely arra utal, hogy velük kapcsolatban bűncselekmény történt, vagy történhet, haladéktalanul értesítsék a kapitányság bűnmegelőzési csoportját.

A bűnmegelőzési előadók felvették a kapcsolatot a települési önkormányzatok szociális ügyekkel foglalkozó közigazgatási szervezetivel, bűnmegelőzési szakreferenseivel, valamint a családsegítő szolgálat vezetőjével.

A jövőben igyekszik a rendőrség még nagyobb hangsúlyt fektetni az időskorúak tájékoztatására, felvilágosítására mindezt az őket leginkább érintő bűncselekmények vonatkozásában.

A 27 településen megjelenő helyi újságok hírt adnak a rendőrség munkájáról. Sajtóreferensnek köszönhetően biztosított a sajtó megfelelő tájékoztatása a sikeresen felderített bűnügyek bemutatásában, az illetékességi területünkön bekövetkezett releváns eseményekkel kapcsolatban, valamint, kifejezetten az időskorú lakosság részére a sajtón keresztül tájékoztatást adtak.

Demencia

Világszerte nő a szellemi leépüléssel, demenciával küzdő idősök aránya. Jelenleg nincs a problémára rendszerszintű válasz, kialakult intézményrendszer, országszerte nem biztosított az információhoz való hozzájutás lehetősége. A nemzetközi gyakorlatban és Magyarországon is több ponton alakultak ALZHEIMER CAFÉ-k a demenciával küzdő érintettek és hozzátartozóik támogatására, informálására. Gödöllőn a Fővárosi Önkormányzat Gödöllői Idősök Otthonának Ozory háza (szellemileg leépült időseket 100 férőhelyen ellátó intézményi telephely) ad otthont ennek a klubjellegű programnak, nyitottan Gödöllő városában élő érintettek fogadására.

Havonta megrendezésre kerülő programjaikon a témát érintő előadásokat követően párbeszédre, probléma megosztásra, érzelmi ventillálásra nyílik lehetőség.

Hosszú távú terv lehet Gödöllő demenciabarát várossá válása, ahol a közintézmények, szolgáltatók munkatársai felkészülten, ismeretekkel felvértezve várhatják az érintettekkel való találkozást, ismerik a demensekkel való kommunikáció, segítségnyújtás lehetőségeit, reagálni tudnak a hétköznapi felmerülő helyzetekre.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzet, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Öregedési index romlása	Időkorúak ellátásának hosszú távú tervezése
Az Idősek Otthonában és a Gondozóházban ellátottak körében növekszik a demens beteg száma	Demens idők ellátási feltételeinek vizsgálata
Informatikai ismertek hiányossága, jelentkező igény	Időkori internet és informatikai oktatási program
Idősek ellen irányuló ún. „trükkös” lopások számának emelkedése	Tájékoztató kampányok

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

- **fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága**

A fogyatékkal élők esélyegyenlősége, társadalmi integrációja tekintetében kiemelt szerepe van a foglalkoztatásnak, egyrészt a társadalom számára hasznos tevékenység végzése révén, másrészt a munkabérhez, önálló bevételhez jutás csökkenti a fogyatékos személyek anyagi függőségét.

Gödöllőn jelenleg egy védett foglalkoztatási lehetőség van, a csömöri központú Összefogás Nonprofit Közhasznú Kft. által működtetett foglalkoztató műhely Máriabesnyőn, ahol egyszerű, ülő betanított munka végzésére van lehetőség a megváltozott munkaképességűek, ezen belül fogyatékos személyek számára.

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

A megváltozott munkaképességű személy jogi definícióját az 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról (Ft.) határozza meg (58.szakasz 5. bekezdés m) pont).

E szerint megváltozott munkaképességű személy „aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek”.

Önkormányzatunk által fenntartott Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény keretein belül működtetett Nefelejcs Napközi Otthona az értelmi fogyatékos személyek nappali ellátását végzi, jelenleg 20 fő ellátására alkalmas.

Az intézmény azokat a személyeket fogadja, akik oktatási képzésben nem vehetnek részt. Az intézmény létrejöttével a szülőknek lehetőség nyílik, hogy újra munkába állhassanak, ezzel is javítva életkörülményeiket.

A Napközi is széleskörű kapcsolatokat ápol a civilekkel, amely a tapasztalatok alapján elengedhetetlenné vált. A támogató szolgálatot és a Községi ellátást együttműködési szerződés keretében a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép- Magyarországi régiója végzi, valamint szorosan együttműködik a Fele-Más Sérült Gyermekekért Egyesülettel, tevékenységük bemutatását a 3.6 pontban fejtettük ki bővebben.

Patrónus Ház Nonprofit Kft.

A Patrónus Ház Nonprofit Kft. 2016 decemberében azzal a céllal alakult, hogy létrehozzon Gödöllőn egy 12 fős autista bentlakásos otthont felnőttek számára, illetve második ütemként létesítsen egy olyan fejlesztő és foglalkoztató központot, ahol a megfelelő fejlesztésekkel, terápiákkal már kisgyermek kortól felnőtt koron át tudja támogatni az érintett családokat.

Tervei között szerepel, hogy foglalkoztatási lehetőséget biztosítson az otthonban és a környéken élő megváltozott munkaképességű érintettek számára, valamint képzésekkel, előadásokkal segítse a szülőket, pedagógusokat és érzékenyítő programokkal növelje az elfogadást a környezetén belül.

Az otthon építkezési munkálatai 2018 őszén még zajlanak, várhatóan 2019 év első negyedévében tudnak leendő lakói beköltözni. Az otthon kialakításánál fontos szempont, hogy lakóinknak önálló életter befiztosítása mellett megfelelő közös programok eltöltésére is alkalmas tereket hozzanak létre. A szolgáltatások és a lakhatás térítéssel vehető majd igénybe.

- **hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Gödöllő Város Önkormányzathoz, információk szerint az egyenlő Bánásmód Hatósághoz sem érkezett megkeresés olyan ügyben, amikor hátrányos megkülönböztetés érte volna a foglalkoztatás vagy egyéb más területen a fogyatékkal élő személyeket.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők eltérő típusú pénzbeli és természetbeni ellátásokban részesülnek, melyek többségét a Magyar Államkincstárnál igénylik a jogosultak, így információkkal nem rendelkezünk az ellátottak számáról.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- **települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége**
- A kulturális, oktatási, köznevelési, egészségügyi és egyéb önkormányzati intézmények részben akadálymentesítettek, azonban részletes elemzés nem áll rendelkezésre. Megtörtént a felmérés önkormányzati intézmények akadálymentesítettségét illetően, azonban kiemelt figyelmet kell fordítani a gazdaságosságra, mert vannak olyan intézmények, ahol az épület jellegéből adódóan nem gazdaságos az akadálymentesítés elvégzése.
- **közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége**
- A kulturális intézményeink akadálymentesítésére is kiemelt figyelmet fordít önkormányzatunk.
- **munkahelyek akadálymentesítettsége**
- Gazdasági szervezetek jelentős munkáltatók, nagy létszámú foglalkoztatottat alkalmazó cégek vannak a településen, azonban a telephelyek, vállalati épületek akadálymentesítettségéről adatok nem állnak rendelkezésre.
- **közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége**
- Gödöllő város területén a közterületek akadálymentesítettsége megfelelő állapotban van. A városközpont rehabilitációjakor a főtér újjáépítésekor kiemelt figyelmet fordítottak a tervezők és a település vezetői egyaránt az akadálymentes környezet kialakítására.
- **fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások**
- Tömegközlekedés akadálymentesítése nem önkormányzati feladat, annak várható megvalósulásáról információk nem állnak rendelkezésre.
- **pozitív diszkrimináció**

A Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény kiemelt figyelmet fordít a fogyatékkal élők helyzetének javítására, ellátási kötelezettsége maximális odaadással kerül teljesítésre.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élő gyermekek nem mehetnek a nyári napközis „Blahai” táborba	Táboroztatási lehetőség segítése, szakképzett pedagógusok biztosítása
Sok intézmény nem akadálymentesített	Intézmények, szolgáltatók akadálymentesítettség állapotáról felmérés
Egyes óvodás korú fogyatékos gyermekek intézményi keretek közötti óvodai fejlesztése nincs megoldva	Igény lenne a fogyatékos gyermekeket gondozó kis létszámú óvodai csoport indítására, ahol felkészülhetnek a többségi óvodai intézménybe való későbbi integrálásra.
Gödöllön és vonzaskörzetében élő fogyatékosok családjai munkavállalásának, megélhetésének és mindennapi életének segítése, könnyítése, és sérült családtagjuk számára biztonságos jövőkép kialakítása	Igény lenne egy fogyatékos személyeket gondozó - nappali ellátás bővítésére - napközi 8 órás nyitva tartásának bővítésére 7-17 óráig - minimum 20 férőhelyes bentlakásos intézmény kialakítására fogyatékos személyek számára
Nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a fogyatékkal élő munkavállalók aránya az önkormányzati intézményekben	Felmérés az önkormányzati intézmények tekintetében. Foglalkoztatási arányuk növelése. Otthonról végezhető munkák felkutatása, bevezetése.
Fogyatékkal élő, ill. autista gyermekek integrált oktatása nem teljes körűen megoldott	Lehetőség megteremtése az integrált nevelés, oktatás érdekében
Információkhoz történő hozzáférés korlátozott a fogyatékkal élők részére	Esélyegyenlőségi információs pont létrehozása
Együttműködések nem kellően aktívak, koordináltak	Esélyegyenlőségi nap(ok) szervezése, esetleg települési esélyegyenlőségi referens biztosítása
Egyaránt kevés az integrált és a védett foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára	Szakmai műhelysorozat szervezése a fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása témájában a foglalkoztatás helyi szereplőinek részvételével

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- **a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése**

Több területen hozott létre partnerséget az önkormányzat. Jó célok, elvek érdekében Gödöllő város Önkormányzata nyitott a partnerségre.

Az elemzésben érintett célcsoportokat illetően is több együttműködés valósult meg, jött létre Gödöllő város és a Gödöllői kistérség területén egyaránt.

2010. szeptember 22-én jött létre a Gödöllői Kistérségi Foglalkoztatási Paktum 60 partnerszervezettel. Megalakult a Paktum Irányító Csoportja, melyben minden munkaerő-piaci szektor képviselteti magát. Az Irányító Csoport a paktum „motorja”, fő felelős a paktumban foglaltak végrehajtásáért.

Az önkormányzat elsősorban a hátrányos helyzetben élő családok megsegítésére létrehozta a Társadalmi Felzárkóztatási Programot, melynek elsősorban a szociális szektor szereplői alkották a tagságát. A HEP elkészítésekor is létrejött egy munkacsoport, mely széleskörű partnerségen alapult.

A HEP elkészítésének egyik talán legjelentősebb eredménye, hogy a többségében ugyanazon szereplőkből álló, párhuzamosan működő szakmai csoportok között együttműködés alakult ki és időközönként közös szakmai fórumot, konferenciát tartottak.

- **önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása**

Az említett partnerségi együttműködésekben széles körű együttműködés alakult ki mind a nemzetiségi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, foglalkoztatókkal, közintézményekkel.

- **önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség**

Gödöllő város a székhelye a jelenleg is működő Gödöllői Többcélú Kistérségi Társulásnak, melyben a gödöllői kistérség 9 települése vesz részt.

- **a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

Gödöllő város Önkormányzata évek óta együttműködő kapcsolatot tart fenn valamennyi kisebbségi, így a Gödöllői Roma Nemzetiségi Önkormányzattal is. Közös programok, pályázatok lebonyolítását több alkalommal végezték együtt.

A nemzetiségi önkormányzat számos eredménnyel büszkélkedhet, aktív szervezet, több pályázaton sikeresen indult. Működésének tapasztalatai alapján átfogó képpel rendelkezik a gödöllői roma lakosság nagyságrendjéről, összetételéről, képzettségi szintjéről.

Sajnálatos, hogy hivatalos adatbázissal nem rendelkezik, mely általános országos probléma és a személyiségi jogok védelme érdekében nem is rendelkezhet. A hivatalos adathiány a tervezést nehezítő tényező, azonban a nemzetiségi önkormányzat több évtizedes tapasztalataira a program alkotás során nagymértékben lehetett támaszkodni.

Gödöllő városában a roma nemzetiségi önkormányzat mellett működik, lengyel és német nemzetiségi önkormányzat is, melyek természetesen minden lehetséges és rendelkezésükre álló eszközzel mindent megtesznek az esélyegyenlőség biztosítás érdekében.

- **civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

Számos civil szervezet működik Gödöllő város területén. A civil szerveződések általában valamely közös elv, eszme mentén jönnek létre, melyek sok esetben valamely hátrányos tulajdonság, hátrányos helyzet segítésére alakulnak.

- **for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.**

Gödöllő város területén a gazdaságis szereplők jelentős része a szolgáltató szektorba tartozik, sok esetben magas élőmunka felhasználásával. A nagy foglalkoztatók mind törekednek a hátrányos helyzetű célcsoportok megfelelő arányú alkalmazására az esélyek egyenlő mértékű biztosítására minden polgár számára.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- **a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába**

A 3. fejezetben bemutatásra kerülő fórum Gödöllő városában is megalakításra került. A teljes programalkotás folyamatában részt vettek a fórum tagja. A fórumon nem megjelent szereplők írásban tehetik és folyamatosan tehetik meg véleményüket. A felülvizsgálat során is bevonásra került a Helyi Esélyegyenlőségi munkacsoport.

- **az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.**

A vélemények megfogalmazására, a lehetséges visszacsatolásokra számos lehetőséget biztosít Gödöllő város Önkormányzata. A település saját honlapján folyamatosan megtalálható elérhetőségeken várja a visszajelzéseket az programmal és a megvalósításra vonatkozóan is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. Összegző táblázat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának hatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Felmérés az önkormányzati intézmények tekintetében	Nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a roma és a mélyszegénységben élő	Megfelelő arányú HH és roma foglalkoztatás	Gödöllői Kistérségi Foglalkoztatási Stratégia	Felmérés készítése a polgármesteri hivatal és az önkormányzati intézmények tekintetében	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Felmérés elkészülte (igen/nem)	Humán	Folyamatos

		munkavállalók aránya alacsony az önkormányzati intézményekben és a hivatalban								
2	Önkormányzati adatbázis létrehozása, reprezentatívásra törekvő felméréssel	Nincsenek (és nem is lehetnek) megfelelő adatbázisok, a mélyszegénységben élők és a romák számáról, ami megnehezíti a pontos tervezést, programozást	Adatok álljanak rendelkezésre a programozáshoz	Integrált Településfejlesztési Stratégia	Reprezentatív, anonim kérdőíves felmérés	Önkormányzat	2020. 12.31.	Adatbázis elkészült (igen/nem)	Pénzügyi	Folyamatos
3	Képzési programok	Szakképzettség hiánya, piaci igényekhez nem alkalmazkodó képzések	Piaci igényekhez igazodó képzések	Gödöllői Kistérségi Foglalkoztatási Paktum	Piac szereplők körében elvégzett felmérés a keresett szakmák tekintetében, eredménynek	Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	2020. 12.31.	Képzettek száma	Pénzügyi, humán	Folyamatos

					megfelelő képzések indítása álláskeresőknél					
4	Ált. iskola 7- 8 osztály elvégzésének biztosítása	Iskolázottság hiánya	Alapfokú végzettséggel rendelkezők száma növekedjen	Gödöllői Kistérségi Foglalkozta- tási Paktum	8 általános végzettséggel nem rendelkezők képzése	Gödöllő i Járási Hivatal Foglalko- ztatási Osztály	2020. 12.31.	Képzettek száma	Pénzügyi, humán	Folyamat os
5	Bemutató programsoroz- at a roma kultúra ismertetésére	Roma kultúra ismeretének hiánya, és ebből fakadó előítéletek megjelenése	Roma kultúra megismerése	Szociális Szolgáltatá- stervezési Konceptió	Programsorozat, iskolákban, ahol a roma kultúrát ismerhetik meg a fiatalok	Gödöllő i Roma Nemzeti ségi Önkorm- ányzat	2020. 12.31.	Előadás- ok száma	Pénzügyi, humán	Folyamat os
6	Motivációs program bevezetése	Hátrányos helyzetű fiatalok tanulási hajlandóságának alacsony szintje	Hátrányos helyzetű fiatalok tanulási hajlandóságán- ak növelése	Integrált Településfe- jlesztési Stratégia (ITS)	HH fiatalok körében motivációs program bevezetése, eredményesség esetén nyári táboroztatási	Gödöllő i Roma Nemzeti ségi Önkorm- ányzat	2020. 12.31.	Tanulók száma	Pénzügyi, humán	Folyamat os

					lehetőség biztosításával					
7	HH részére sportprogram ok szervezése pályázati forrás esetén	HH/ HHH Gyermekek részére a sport/ szabadidős programok nem megfelelő száma	HH/HHH gyerekek részére elfoglaltság, életcélok, életmód minták bemutatása	Szociális Szolgáltatá stervezési Konceptió	Programok, sportfoglalkozások szervezése, forráskeresés	Oktatási intézmé nyek	2020. 12.31.	Résztvev ők száma	Pénzügyi, humán	Folyamat os
8	Napközis foglalkozások teljes körű biztosítása	A tanulás otthoni feltételeinek hiánya	HH gyerekek tanórán kívüli felkészítése	Integrált Településfe jlesztési Stratégia (ITS)	HH gyermekek napközis foglalkozásokon történő felkészítése a tanórákra	Oktatási intézmé nyek	2020. 12.31.	Napközis HH/HHH gyermeke k száma	Pénzügyi, humán	Folyamat os
9	Iskolai ruházat biztosítása	HH gyermekek megfelelő ruházatának hiánya	Megfelelő ruházat biztosítása HH/ HHH gyermekek részére	Szociális Szolgáltatá stervezési Konceptió	Nem megfelelő ruházatú gyermekek részére tisztá ruházat biztosítása az oktatási intézményekben	Oktatási intézmé nyek	2020. 12.31.	Forráshiá ny, jelentkező s hiánya	Pénzügyi, humán	Folyamat os

10	Külterületi körzetek megközelítésének biztosítása	A település egyes részein nagy területű üdülőterületi rész, ahol rossz útviszonyok, egyéb tényezők (pl. kóbor kutyák) nehezítik a védőnői munkát	Megközelíthető védőnői körzetek	Anti Szegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Együttműködési kialakítása családsegítő gyermekjóléti, közterület felügyelői, szereplőkkel az elérés biztosítása érdekében	Védőnői Szolgálat	2020. 12.31.	Felkeresett ügyfelek száma	Pénzügyi, humán	Folyamatos
11	Szegregátum felszámolása	Települési szegregátum létezése	Szegregátum megszüntetése	Anti Szegregációs Terv	Anti szegregációs tervben foglaltak megvalósítása, megvalósítás ütemének felülvizsgálata	Gödöllő város önkormányzata	2022. 12.31.	Szegregátum mutatói	Pénzügyi, humán, technikai	Folyamatos
12	Települési gyakornoki program	Magas a fiatal álláskereső aránya	Gyakornoki adatbázis létrehozása	Gödöllői Foglalkoztatási Paktum	Adatbázis létrehozása webes felülettel, gyakornoki helyet biztosítók felkeresése,	Önkormányzat	2020. 12.31.	Adatbázis elkészült (igen/nem)	Humán, pénzügyi	Folyamatos

13	Foglalkoztatási inkubátorház	Hátrányos helyzetű csoportok részére kevés munkalehetőség	Foglalkoztatási inkubátorház létrehozása a hátrányos helyzetű célcsoportokba tartozó potenciális munkavállalók részére	Gödöllői Foglalkoztatási Paktum	Foglalkoztatási inkubátorház létrehozása. Megváltozott munkaképességű és hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása által egy rentábilis intézmény létrehozása, működtetése	Önkormányzat és külső partnerek	2022. 12.31.	Inkubátorház létrejötte (igen/nem)	Humán, pénzügyi	Folyamatos
14.	Hajléktalan-ellátás fejlesztése	Hajléktalan-ellátás feltételeire vonatkozó fejlesztési igény	Hajléktalan-ellátás minőségének javulása	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Hajléktalan ellátó intézmény(ek) folyamatos fejlesztése	Gödöllő Város Önkormányzata	2022. 12.31.	Ellátottak megelégedettsége	Humán, pénzügyi	Folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Több fejlesztő pedagógus alkalmazása	SNI-s gyermekek száma növekszik	SNI-s gyermekek ellátása	Gödöllői Kistérségi Közoktatási Intézkedési terv	Megfelelő számú fejlesztő pedagógus alkalmazása	Dunakeszi Tankerületi Központ	2020. 12.31.	Ellátott SNI-s gyermekek száma	Pénzügyi, humán,	Folyamatos
2	Felvilágosító oktatások	Tanulmányok megszakítása (pl. korai szülés miatt)	Korai iskolaelhagyók számának csökkentése	Gödöllői Kistérségi Közoktatási Intézkedési terv	Középiskolai, általános iskolai felvilágosító oktatások megtartása,	Érintett intézmény fenntartója	2020. 12.31.	Iskolaelhagyók száma	Humán,	Folyamatos

					"Rossz példa" bemutatása					
3	Fokozott orvosi ellenőrzések, szűrések	Betegségek (alultápláltság) előfordulása magasabb a HHH közösségekben	Közegészségügyi állapot javulása	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	HHH helyzetű gyermekek orvosi ellenőrzési gyakoriságának növelése	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Megbetegedések száma	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos
4	GyermeKBántalmazás elleni kampány, Szigorúbb Gyámügyi fellépés	GyermeKBántalmazási esetek előfordulása a rendőrségi praxisban, Szülői erőszak megjelenése	GyermeKBántalmazási esetek csökkenése, Csökkenő családon belüli erőszak	Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS))	Kampány helyi médiumokban a gyermeKBántalmazás ellen, figyelemfelhívás az egymásra figyelésre, Védőnői, Gyámügyi szakemberek gyakoribb helyszíni látogatása jelzés esetén	Gödöllő Város Önkormányzata Gödöllői Forrás Szociális Segítő és GyermeKjóléti Központ	2020. 12.31.	Konferenciák, kampányok száma, Esetek számának csökkenése	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos

5	Létszámbővítés a helyettesítések idejére	Kevés védőnő, helyettesítéssel ellátott körzetek hátrányosabb helyzetbe kerülnek	Elégséges ellátási szint elérése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Hiányok esetén helyettesítés optimális rendszerének kiépítése, más intézményekben védőnői végzettség felmérése esetleges helyettesítés esetére	Védőnői Szolgálat	2020. 12.31.	Ellátott esetszám	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos
6	Önkéntes fogadók helye k katalógusának elkészítése	Az érettségi előtt kötelező 50 órás önkéntesség megoldási lehetőségeinek hiánya	Katalógus készítése a fogadók helye k ről település-fejlesztési célok érdekében	Gödöllői Kistérségi Községi Intézkedési terv	Katalógus készítése a középiskolások részére, fogadók helye k ről ahol az önkéntességi kötelezettségeiknek eleget tehetnek elsősorban a település fejlesztése érdekében	Oktatási Intézménye k	2020. 12.31.	Katalógus elkészült (igen/nem)	Humán, pénzügyi	Folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Munkanélküliek kérdőíves megkeresése	Adathiány a nemenkénti eltérések esetében az álláskeresőket tekintetében	Adatbázis kiépítése	Gödöllői Kistérségi Foglalkoztatási Paktum	Kérdőíves reprezentatív felmérés	Gödöllői Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	2020. 12.31.	Adatbázisok száma	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos
2	Atipikus foglalkoztatási formákról ismeretterjesztés	Alacsony mértékű az atipikus foglalkoztatási formák száma	Kampány az atipikus foglalkoztatási	Gödöllői Kistérségi Foglalkoztatási Paktum	Célzott (DM) kampány a foglalkoztatók részére az atipikus	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Atipikus foglalkoztatású munkakörök száma	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos

	munkáltatók részére		formákról		foglalkoztatási formákról és előnyeiről					
3	Információs kampány szervezése rendőrség bevonásával	Családon belüli erőszak esetében magas a feljelentéssel nem végződő esetek száma	Családon belüli erőszak számának csökkentése	Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)	Információs kampány az áldozatok tájékoztatására	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Családon belüli erőszakos cselekmények számának csökkenése	Humán,pénzügyi, technikai	Folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedés elérését kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának biztosítása
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Időskori foglalkoztatás megteremtése	Időskori foglalkoztatási lehetőségek hiánya	Foglalkoztatottsági szint növelése	Gödöllői Kistérségi Foglalkoztatási Paktum	Időskorú lakosság részére részmunkaidős, vagy atipikus foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, és foglalkoztatás	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Munkahelyek száma	Humán, pénzügyi,	Folyamatos

2	Időskorúak ellátásának hosszú távú tervezése	Öregedési index romlása (6 év alatt 20%-os emelkedés)	Ellátások megtervezése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Komplex program, idősügyi koncepció kidolgozása	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Konceptió elkészülte (igen/nem)	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos
3	Demens idősök ellátási feltételeinek vizsgálata	Az idősök otthonában és a gondozóházban ellátottak körében növekszik a demens betegek száma	Szakellátás fejlesztése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Demens idősorúak ellátási színvonalának javítása többlet erőforrás biztosításával	Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény	2020. 12.31.	Ellátottak számának növekedése	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos
4	Időskori internet program	Informatikai ismeretek hiánya, jelentkező igényekkel	Időskori informatikai oktatás szervezése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Képzések szervezése időskorúak részére	Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény	2020. 12.31.	Képzettek száma	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos

5	"Trükkös lopások" megfékezése	Idősek ellen irányuló ún. „trükkös” lopások számának emelkedése	"Trükkös" lopások számának csökkentése	Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)	Információs kampány a potenciális áldozatok tájékoztatására	Gödöllői Rendőrkapitányság Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Lopások számának csökkenése	Humán, pénzügyi,	Folyamatos
---	-------------------------------	---	--	--	---	---	--------------	-----------------------------	------------------	------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés elérését kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága
	V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Táboroztatási lehetőség megteremtése	A fogyatékkal élő gyermekek nem mehetnek nyári "Blahai" napközis táborba	Akadálymentesítés kiépítése, személyzet biztosításával	Integrált Települési Fejlesztési Stratégia (ITS)	A tábor megfelelő kialakítása, szükséges személyzet biztosítása	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos
2	Intézmények, szolgáltatók akadálymentesítettség állapotáról	Sok intézmény nem akadálymentesített	Akadálymentesítés terv kidolgozása	I Integrált Települési Fejlesztési Stratégia (ITS)	Települési intézményhálózat felmérése, terv kidolgozása	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Elkészült tervek száma	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos

	felmérés									
3	Intézmény fejlesztés - kis létszámú bentlakásos intézmény	Gödöllőn és vonzáskörzetében élő fogyatékosok családjai segítése, könnyítése	Igény lenne egy fogyatékos személyeket gondozó kis létszámú bentlakásos intézményre	Integrált Település fejlesztési Stratégia (ITS)	Intézményfejlesztési program kidolgozása, forráskeresés	Gödöllő Város Önkormányzata	2022. 12.31.	Tervek elkészülte, intézményfejlesztés	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos
4	Felmérés az önkormányzati intézmények tekintetében.	Nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a fogyatékkal élő munkavállalók aránya az önkormányzati intézményekben	Foglalkoztatási arányuk növelése. Otthonról végezhető munkák felkutatása Megfelelő arányú fogyatékkal élő	Gödöllői Kistérségi Foglalkoztatási Stratégia	Felmérés készítése a polgármesteri hivatal és az önkormányzati intézmények tekintetében, fogyatékkal élők részére munkakörök	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Felmérés elkészülte (igen/nem), kialakított munkahelyek	Humán,	Folyamatos

			foglalkoztatása							
5	Integrált oktatás, nevelés	Fogyatékkal élő, ill. autista gyermekek integrált oktatása nem teljes körűen megoldott	Lehetőség megteremtése az integrált nevelés, oktatás érdekében	Gödöllői Kistérségi Közoktatási Intézkedési terv	Köznevelési és közoktatási intézményekben a fogyatékkal élő gyermekek részére integrált oktatás megvalósítása	Gödöllő Város Önkormányzata Dunakeszi Tankerületi Központ	2022. 12.31.	Integrált csoportok, osztályok (igen/nem)	Humán, pénzügyi	Folyamatos
6	Információs központ	Információkhoz történő hozzáférés korlátozott a fogyatékkal élők részére	Esélyegyenlőségi információs pont létrehozása	Gödöllői Integrált Településfejlesztési Stratégia	Városi információs központ létrehozás, ahol a fogyatékkal élők és az esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók is általános információkhoz juthatnak	Gödöllő Város Önkormányzata	2022. 12.31.	Esély pont létrejött	Humán, pénzügyi	Folyamatos

7	„Esély- napok”	Együtműködés ek nem kellően aktívak, koordináltak	Esélyegyen- lőségi nap(ok) szervezése, esetleg települési esélyegyenl őségi referens biztosítása	Gödöllői Integrált Település fejlesztési Stratégia	Gödöllői esélyegyenlőségi napok szervezése, ahol a szakmai szervezetek körüljárhatják az adott téma több vetületét , megtárgyalhatják a szükséges tevékenységeket	Gödöllő Város Önkormányzata	2020. 12.31.	Esély napok megszervez ése	Humán	Folyamatos
---	-------------------	--	---	--	--	-----------------------------------	-----------------	-------------------------------------	-------	------------

2. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

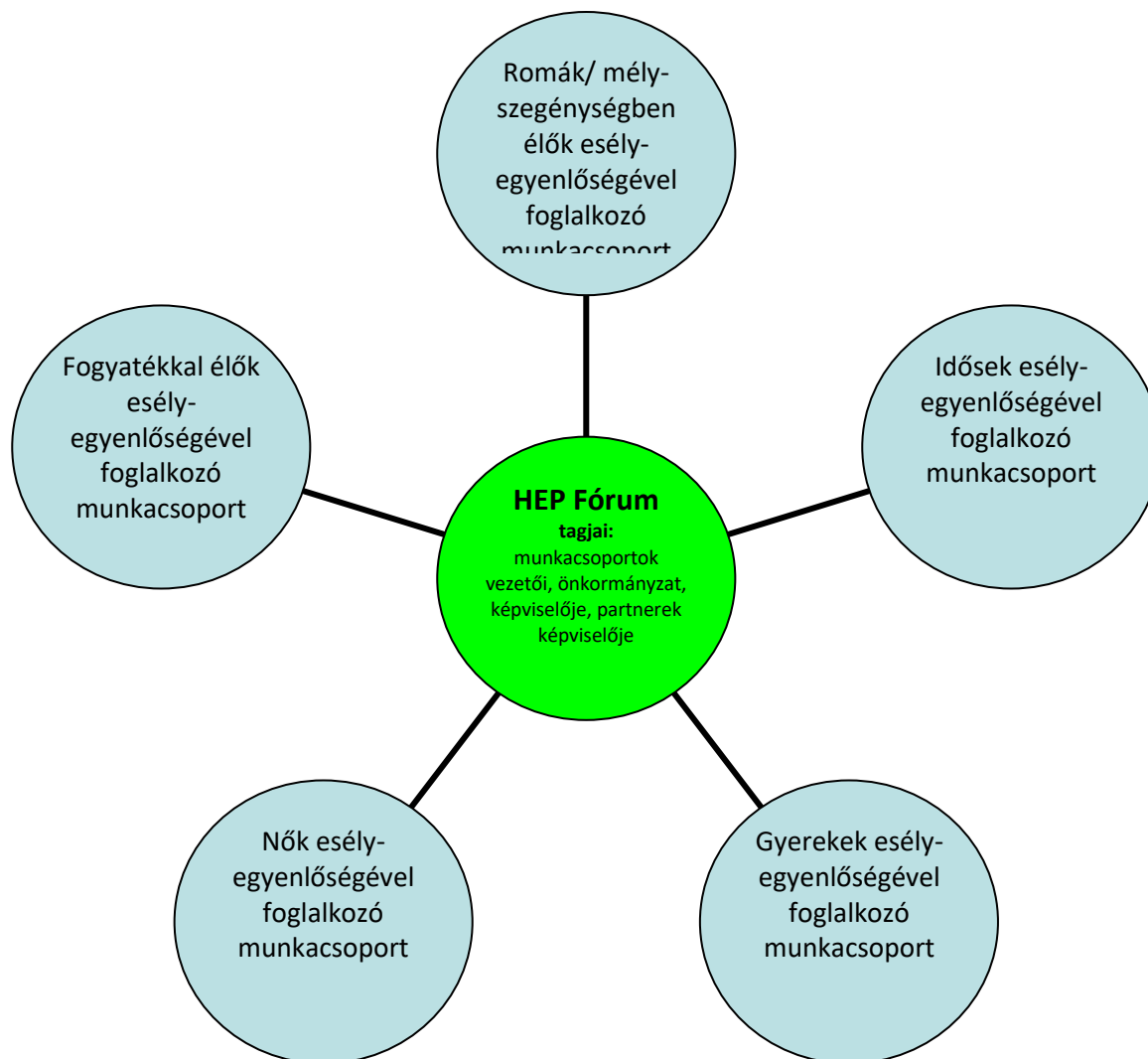
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- a) az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- b) annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- c) a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- d) az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- e) az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- f) a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Közigazgatási és Szociális Iroda felel.

- a) Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- b) Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- c) Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - ca. Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - cb. Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- cc. Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- cd. Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a) a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- b) a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- c) az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- d) a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- a) felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- b) Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- c) Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- d) Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

3. Elfogadás módja és dátuma

I. A Gödöllő város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Gödöllő város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Dátum

Aláírás

A Gödöllő Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás